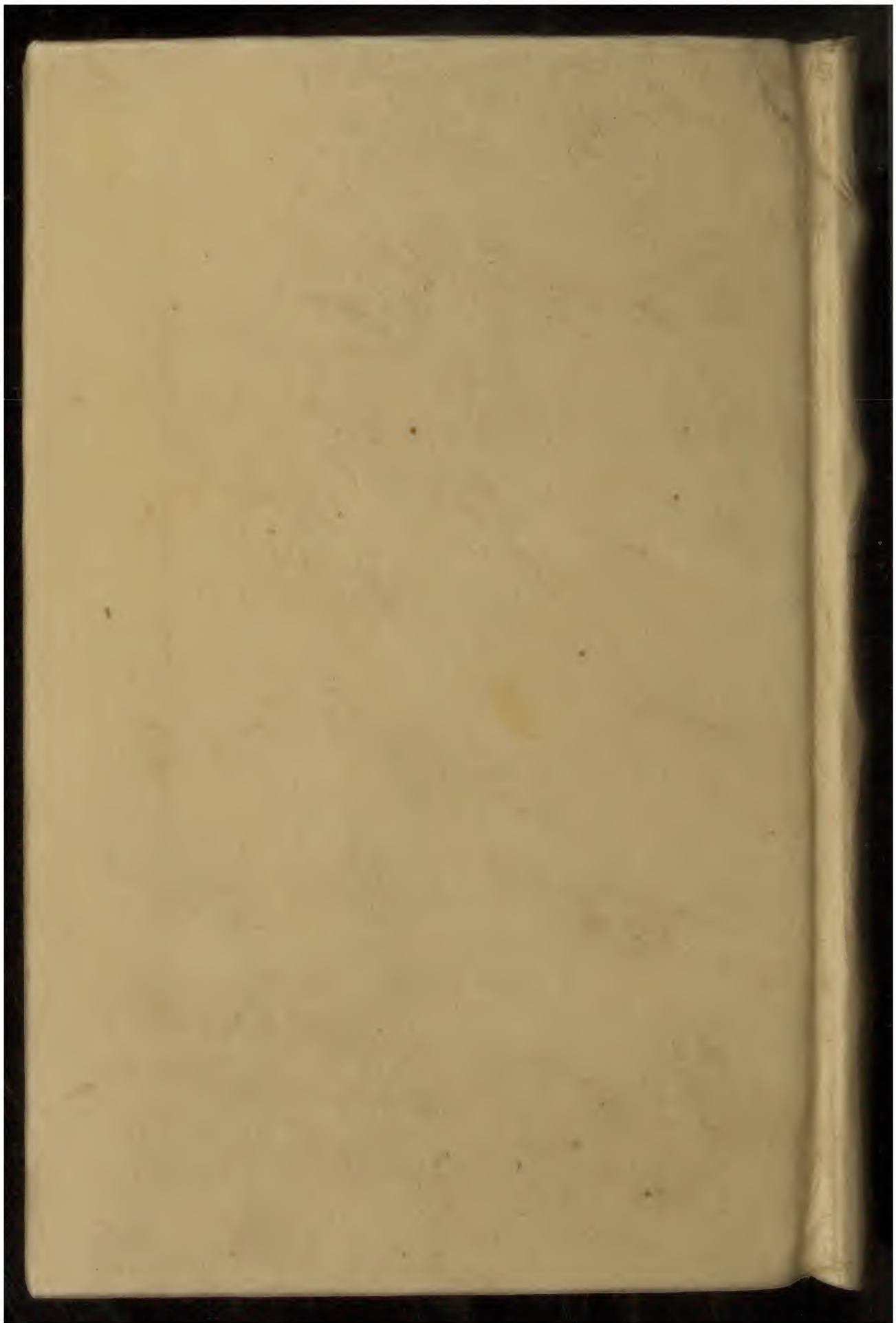

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
393/A/1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
393/A/1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
393/A/1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
393/A/1

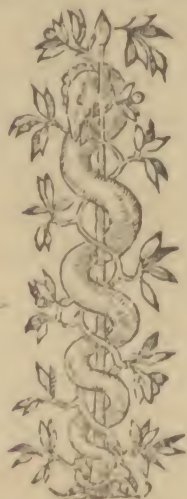
6262(2)

43 Lib(2)

Θ Ε Ο Φ Ι Λ Ο Υ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΝ-
ΘΡΩΠΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ.

THEOPHILI DE HO-
minis fabrica, lib. v.

EX BIBLIOTHECA REGIA.

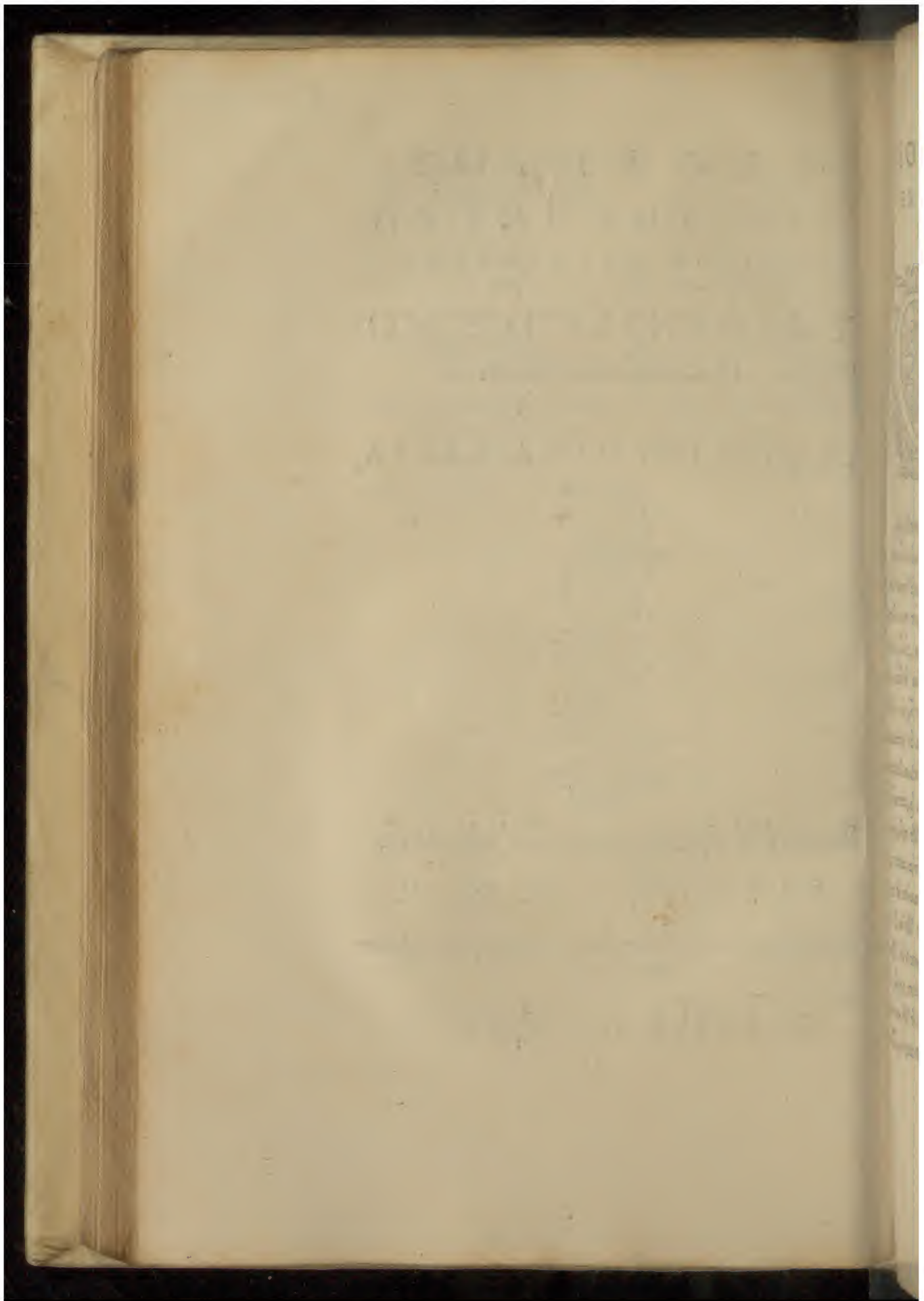

Βασιλεὺς τ' ἀγαθῶ κατεργῶ τ' ἀχρηστῇ.

PARISIIS, M. D. LV.

Apud Guil. Morelium, in Græcis typographum
Regium.

PRIVILEGIO REGIS.

ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΠΕΡΙ
ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ.

ΤΙ μὲν πάντα τὰ ζῶα, πετράπο-
δα ἔρπετα, πτερόπετα ἔνυδρα
τῇ φύσει τῷ θεοῦ γέγονε, ματεῖν
ὅτιν ἀπὸ τῆς θείας γραφῆς Εξαγα-
γέτω γὰρ φησιν, ἡ γὰρ ψυχὴ ζῶσαν
καὶ ἁλός, περὶ ἀποδιδε, καὶ ἔρπετα,
καὶ θηρία καὶ πάλιν, Εξαγέτω τὰ ὑ-
δατα ἔρπετα ψυχῶν ζωῶν καὶ γέ-

νος, ἔπειτα πετόμενα ὅτι τῆς γῆς καὶ τὸ σπέρμα τῷ ἔρα-
νοῦ. ὅτι δὲ μόνος ὁ ἀνθρώπος χεῖρ δι' ἐπλάσθη, ἔπειτα μαθεῖν
ὅτιν ἀπὸ τῆς ἀγίας γραφῆς. Επλάσθη γὰρ φησιν, τὸν ἀνθρώπον, χεῖρ
λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρῶτον αὐτοῦ
πνεῦμα ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἀνθρώπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Συν-
θέτου οὖν τῷ ἀνθρώπου γεγονότος πρῶτον τῷ δημιουργοῦ δι' ἡ-
μῶν, ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος, καὶ τῆς μὲν ψυχῆς νοεραῖς οὐσίας, καὶ
αἰσθημάτων, ἔσχατον, τῷ δὲ σώματι αἰσθητοῦ ἔσχατον
κατασκευασθέντος, εἰπωμεν πρὸς τῆς συνθέσεως αὐτοῦ, πόθεν
πεσκέυται, καὶ ἐκ πόσων καὶ πόσων μερῶν κατασκευάσθη, καὶ
ὅς ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ ἀπὸ μερῶν, καὶ πρῶτον ἡ κίνησις αὐτοῦ,
ἔπειτα πῶς αἰτίαι τὰ τοιαῦτα οὕτως γεγονόσιν. ἐπὶ οὖν τὰ
μέγιστα τῷ σώματι, τὰ μὲν ψυχικά, τὰ δὲ σωματικά τε καὶ φυ-
σικά. ἐκ αὐτῶν αὖτε ψυχικῶν, τὰ μὲν κινήσις, τὰ δὲ αἰσθη-
τικά. αὐτῶν δὲ φυσικῶν, τὰ μὲν ζωικά, τὰ δὲ σπέρματικά. κεφαλὴ
ἔστι, ἔστι χεῖρες, σκέλη, θώραξ, ὀπίς, μείζονα καὶ πρὸς ἐκτελέσει
πάντων αὐτοῦ τῷ σώματι μερῶν γεγονόσιν. ἐν αὐτοῖς γὰρ πάν-
τα τὰ μέγιστα πρὸς τὰ φυσικά, καὶ τὰ ψυχικά, ζωικά τε

καὶ δρεπτικά. παρὸν οὖν παρὰ τὴν ἀνελκυστικὴν μορίων εἴπω-
 μιν, ὅπως παρὰ τὴν ἀνελκυστικὴν ἢ τὴν ἑτέραν, ἢ τὴν διάπλινσιν αὐτῶν,
 καὶ ἢ ἀνελκυστικῶν, καὶ ἢ ἀνελκυστικῶν ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτὴ τὴν ἀνελκυστικὴν μο-
 ρίων, τὰ μὲν ὅτι ζῶν ἐνεκα γέροντες, ὡς κεφαλὴ καὶ ἡ γὰρ αὐτὴ καὶ
 ὁσφίς. τὰ δὲ τὴν καλὰς ζῶν, ὡς χεῖρες ἢ πόδες. παρὸν παρὰ τὴν
 χερσὶν εἴπω μιν, ὅτι δὲ οὐκ ἔστιν ἀνελκυστικῶν. Ἐν δὲ τῶν δὲ καὶ
 αὐτῶν ὅσων, ἐκ τῆς ἀνελκυστικῆς καὶ πῆχεως, ἢ ἀκρῶν χερσὶν, ἀν-
 ἔξω μετὰ τὸ λόγῳ ἀπὸ τῆς ἀκρας χερσὶν, ὅτι εἰς τοσοῦτον ἡγε-
 ῖται ἢ τῆς πῆχης τῆς οὐσίας, ὡς μὴ πῶς πᾶσαν αὐτῶν εὐρῆ-
 σται τοσοῦτον χρόνον ζῆναι ὡς οὐκ ἔστιν. ὅτι τῆς ἀνελκυστικῆς αὐτῶν. ἐπεὶ
 δὲ οὕτως ὅσων ὁ δημιουργὸς ἡμῶν ὅσων, ὡς μὴ μίαν ἐκαστον
 τῶν αὐτῶν ἀνελκυστικῶν ἔχει χεῖρας, ἀλλὰ καὶ δύο, καὶ τρεῖς, πολ-
 λάκις καὶ πλείους, ὅτι τὸ τοιοῦτον ἡδὲ τῶν ἀφανιστικῶν τοῖς
 πολλοῖς ἀνελκυστικῶν εἶνα. ἰοὶ οὖν μοι, καὶ τὸ τοιοῦτον οὐκ ἔστιν
 μηδὲν ἀνελκυστικῶν, ἀλλὰ ἀκίνητον, ἀλλὰ πάντα παντὶαν ἐμπαρκαλίων
 ἀνελκυστικῶν ἀνελκυστικῶν τῆς ἀνελκυστικῆς κατασκευῆς, καὶ
 τῆς αὐτῶν δυνάμεις τῶν δημιουργῶν χερσὶν ἀνελκυστικῶν. ἐπεὶ
 δὲ ἐκ ἀνελκυστικῶν τῶν ἀνελκυστικῶν ἐκαστον τῶν χερσῶν, ἀλλὰ οὐκ ἔστιν
 τῶν ἀνελκυστικῶν, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον ἐκαστον τῆς ἀνελκυστικῆς ἀνελκυστικῶν
 τῶν, ὅτι τῶν χερσῶν ἐκαστον μετὰ τῶν ἀνελκυστικῶν. ὅτι τῶν χερσῶν ὁ
 ἀνελκυστικὸς πολέμοις ἀνελκυστικῶν, ὅτι τῶν ἀνελκυστικῶν τῶν δημιουργῶν
 τῶν χερσῶν λαβῶν. δι' αὐτῶν καὶ ἡμᾶς οὐ φαίνεται, καὶ οὐκ ἔστιν, ἢ
 ναὺν καὶ ἀνελκυστικῶν, ἢ νόμοις χερσῶν, καὶ βίβλοις παρὰ τὴν ὑπε-
 ρμνήματα συγγραφεῖς. ἢ ἀνελκυστικῶν ὑπερμνήματα, τὰ μὲν παρὰ τὴν ὑπε-
 ρμνήματα, τὰ δὲ τῶν ἀνελκυστικῶν ἐνεκα. ὡς ἐπεὶ δὲ ἀνελκυστικὸν ὅργανον
 ἐκαστον ἢ χερσὶν αὐτῶν, παντὶαν μὲν χερσῶν, παντὶαν δὲ μετὰ
 τῶν, καὶ ὅσον πέφυκεν ἀνελκυστικῶν ἀνελκυστικῶν, ὡς καὶ
 γέροντες, χερσὶν αὐτῶν. εἰς πολλὰ δὲ χερσὶν ἢ ἰσχυρὰ καὶ ἰσχυρὰ πολὺ
 μείζονας ὅτι τῶν ἀνελκυστικῶν ἀνελκυστικῶν, καὶ τῶν ἀνελκυστικῶν ἀνελκυστικῶν
 κρότα τῶν ἀνελκυστικῶν ἀνελκυστικῶν. τοῖς μὲν δὲ τῶν ἀνελκυστικῶν ἀνελκυστικῶν,

τῇ δὲ σὰς τῶν δακτύλων ταῦτα περιλαμβάνουσα· τοῖς μικροῖς δὲ οὐχ ὅλην περιέληψεν ὅτι χρεῖ· δὲ διδράσκει γὰρ ἀλλ' ἀρκεῖ πρὸς ταῦτα δυοῖν δακτύλοις τοῖς ἄκροις· ὡς αὐτὸς ὅτι καὶ πρὸς τὸ πολυδὴ γήματα περιλαμβάνει καλῶς, ἔχεται πολυεσῶς. ἔτι δὲ πρὸς τὸ σφαιροειδές, σφαιροῦσιν δὲ αὐτῶν, καὶ κύκλον αὐτὸ περιλαμβάνουσα, καὶ τὰ βύθῃ ἢ κοίλῃ, ἀπαραλῶς περιλαμβάνει. ἐπεὶ δὲ πολλὰ τῶν σφαιρῶν μείζονα τ' ὅσον ἔχει, ὡς πρὸς μίαν χρεῖα σύμμαχον ἐκείτην ὁ δημιουργὸς ὅτι ἢ μὴ πεπλήκειν, ὥστε ἀμφοτέρως ἔχει ἀνθρώπων περιλαμβάνουσης, μηδὲν ἀπολείπειν. δὲ τὸ τῶν ὡς περὶ καὶ πρὸς ἐκείτης νεύουσι, ἔτι πάντῃ πεφύκασιν ἴσται. τῇ δὲ σὰς ὅτι ἐκ ἐπ' ἐξείας πάντας τοῖς δακτύλοις συντέθεικεν· ἐχέτω γὰρ τὸν ἕνα τοῖς πέντε σφαιρῶν ἀπτεταγμένον (ἔτι), ὡς περὶ καὶ νῦν ὅτιν. οὕτω γὰρ ἔχει δέσας καὶ κινήσεως ὅτις, ὥστε ὅτις σφαιροειδῆς μὴ ἐκείτου τῶν πατέρων ἐνρίξιν, ὡς μηδὲ τὸ μικρότατον σῶμα διαφύγειν, ὅτι κέχρον, καὶ τείχεας, καὶ ἀκαίτηας, καὶ τὰ ὁμοῖα. διὰ τὸ αὐτὸ καὶ μαλακοὶ ἔτι περιφέρει, καὶ ὀνυχας ἔχοντες καπεσθυλάδισαν. οὐδὲ γὰρ αὐτὰν περιλαμβάνουσα τῶν μικρῶν τ' καὶ σκληρῶν (σφαιρῶν ἢ διδράσκει, εἰ σφαιρῶν δὲς μόνον αὐτῶν τὸ πρὸς αὐτῶν. ἔδρας τῶν σφαιρῶν ἐδέοντο πρὸς τὸ μὴ ἀνατρεπέσθαι τὸ τοιοῦτον ὅτιν ὀνυχας. πάλιν δὲ ὀνυξίμοις οὐχ ὅτι τ' λαβεῖν τῶν σφαιρῶν ἐδέοντο σκληροὶ γὰρ ὄντες, ἀπὸ τῶν σκληρῶν ὁμοῖον ὁμοειδέσιν ὅτις ταῦτ' ἄρα τ' μὴ σφαιροειδῶς οὐσίας ἐν ταῖς τῶν δακτύλων κυρφαῖς τὸ τῶν ὀνύχων ὁμοειδὲς ἐπαρδουμένης, τῶν ὅτι ὀνύχων τὸ τῆς σφαιρῶς διδράσκει ἐπὶ σφαιρῶντων. ὅργανον ἀνθρωπικὸν ἀπώτων τῶν τῶν σκληρῶν ἅμα καὶ σφαιρῶν σφαιρῶν ὁ δακτύλος γένετο. πολλὰ ὅτι καὶ δῆλαι χρεῖται τῶν ὀνύχων. ἐπεὶ τῶν τῶν ἐργῶν τῆς χρεῖς ἢ ἀνπλήψις, δῆλον ὡς τὸ πρὸς τῶν ἐργῶν αὐτῆς μόριον ὅτι τὸ κινεῖται αὐτῶν πρὸς τῶν. ἔτι δὲ ὅτιν εἰ μῶς. τὰ ὅτι δῆλαι πάντα, τὰ μὴ ἐνεκα τῶν βέλπον γένεσθαι

τας ἀνδρείας· τὰ δὲ, τῶν ὧν ἐκ αὐτοῦ γινέσθαι δυνατὸν· τὰ δὲ ὑ-
 πὲρ τῆς κεφαλῆς πάντων ἐδημιουργήθη· τὸ μὲν δὴ γένος τοῦ ὑ-
 χων τῷ βηπίονος ἕνεκα ἐγένετο, ἵνα τὰς κορυφὰς τῶν δακτύ-
 λων σπείρῃ. διὰ τὸτο γὰρ καὶ σκληροὶ συμμέτρως γέγονασιν,
 ὅτι ἐκ ἀμυντήρια ὅπλα ὡρᾷ θύ τῶν ἀνῶν δὲ δώρηται, κα-
 θὰ ὡρ τοῖς ἀλόγοις ζώοις· ἡμερον γὰρ τὸ ζῶον καὶ λογικόν. διὰ
 τοῦ δὲ ὡρ φερεῖς εἰς πᾶν τοῦτον· ὅτι ἐκ κυκλοτερὲς χῆμα δύσασα
 θετέρον ὅτι πάντων τῶν χημῶν τῶν ἰσότητος ἐχόντων ἀθραύεται γὰρ
 τὰ τοιαῦτα· αὐξάνονται δὲ ἐκ εἰς πλάτος καὶ βάθος, διὰ μόνον
 εἰς μήκος ταῖς θριξὶ ὡρ πλησίως· ὥστε καὶ τὸ πέρας αὐτῶν
 εἶναι τὸ ἀνέκαθ' αὐτὸν τοῖς ἀποτείνεσθαι αὐτοῖς δυνατοῖς. δι-
 λ' οὕτω μὲν εἰς ἄκρον ἡκεῖ θεωρηθείας τὰ καὶ τοῖς ὄνυχας πα-
 ρὰ τὸ ἀγασθὸν θύ ἡμῶν· τὸ δὲ τῶν ὄσων γένος ἐν τοῖς δακτύλοις
 ὅτι ἐκ αὐτὸ τοῦ βελπίονος ἕνεκα γέγονεν, ἐκ τῶν δὲ ἀν' αὐτοῖς.
 κινεῖσθαι μὲν γὰρ πολυειδῶς ὑπῆρχεν αὐτῶν καὶ χερεὶς τῶν ὄ-
 σων, ὡς περ ἐκ πολύποσι· τὸ ἐδραῖον δὲ ἐκ ἀνείχον, ἀποροῦντα
 ἀνὰ πᾶσι καὶ ἐκ σκληροῦ μορίου· τοιοῦτον δὲ ὅτι ἐν τοῖς τῶν
 ζώων ὅμασι τὸ γένος τῶν ὄσων· ἐπεὶ καὶ κάμπεσθαι, ἐκ-
 τεῖνεσθαι, ἐκ πολυειδῶς ἅμα κινεῖσθαι οἱ δακτύλοι πεφύκασι,
 ὅτι ἐξ ἐνὸς ὅσου, οὐτεῖς τὸ μέγεθος ἐγγενεῖς, διὰ ἐκ τριῶν
 ἐκ ἀνίστων ἀμύλοισι ἑνερθωμένων, ὡς εἰς ἅπαντα ἐν ἐργασίᾳ ἐ-
 πίμους χημαπίζεσθαι. περὶ δὲ ταῦτα χρήσιμος ἐκ τῆς σαρ-
 κὸς γινέσθαι ἑνερθωμένη τοῖς ὄσοις, ἐκ σκέπουσα πάντα χότον,
 ἐκ τὰς κενὰς χώρας ἐκ τῶν κάμψιν ἀναπληρῶσα, ὡς φαίνεται
 καὶ τοῖς κατ' αὐτὴν κειμένους πεπασσέναι δακτύλοις, ὅτι ὡς ἐν μὲν
 ὀλιγίστην, ἢ ὀδύω· ἔστω δὲ καὶ ἐν τοῖς πλαγίοις μέρεσι πλεί-
 στην, ὡς καὶ τῶν ὄσων ὅμασι ἐκ τοῖς κατέχον, ὑπὸ ἰαν ἐργα-
 σάμενος πλεῖον χεῖρα, μὴ ἐὰν αὐτὸ ἐκρυῖται. ἐπὶ δὲ περὶ τοῦ
 τοῖς, μαλακίαν καὶ βίβιν ὅσα μετεῖως μαλακά· αὐτὰ μὲν ἰδία
 χεῖρα τῆς ἐν χερσὶ σαρκὸς· αἱ δὲ κοινὰ, τὸ δὲ περὶ βλημάτι,

μίαν ἀπολιπεῖν χώραν κενὴν ἐν τῇ μεταξὺ· οὐκοῦν ἐχέτω
αὐτοὺς κυρτοὺς τῷ τῇ γῆν ἐδάμ. πῖσις ὅτι καὶ τῷ λεγομένου, τὸ
τῷ μεγάλου δακτύλου καὶ τῷ μικροῦ, τῷ μὲν πλὴν αὐτῶν, τῷ
δὲ πλὴν καὶ τῶν ὡς ἀκριβῶς γῆν ἐδάμ κυρτὴν. οὐτε
γὰρ ἐφρουροῦντο τῶν περὶ οὐδενός, οὐδ' ὁμίλου ἐτέρῳ δα
κτύλῳ. ταῦτα μὲν δὴ καὶ τῷ τῷ ἀγαθῷ εὖ ἡμῶν τῷ δὲ πλά-
σαντος οὕτως πλὴν τῶν ὁσῶν κατασκυβίω. ταῦτα δὲ οὐδὲν
ἡττον καὶ ὁ τῆς διαρθρώσεως τρόπος. οὐ γὰρ ἀπλῶς οὐδέ ὡς ἐ-
τυχεν ἐκ βίων ὁσῶν ἐκαστος διήρθωτο τῷ πεσάρων δακτύλων,
ὅτι ὡς οἱ τῷ θυρῶν ἐρόφιγες, οὕτως καὶ τῶν ἐρῶν ἐκα-
σον ἐξοχὰς κοιλοτήτων ἀντεμβαίνουσας ἐχά σύμμετρα. θύρου
τέρας μὲν γὰρ τῆς κοιλοτήτος γῆν ἐδάμ, χαλαρὸν αὐτῷ τὸ ἐρ-
θρον· σενότερας δὲ θυρῶν αὐτῇ κίνησις ἐγένετο μηδὲ μὲν ἀ-
ναστροφῇ ἐχουσα· καὶ κίνδυνος δὲ μικρὸς, τὰς ἐξοχὰς τῶν ὁ-
σῶν θραυδίῳ σενοχωρεμίας. δὴ οὐδέτερον τούτων ἐγγύετο,
καὶ πάσας τὰς τῶν ὁσῶν κοιλοτήτας οἷς ἀμβωνές ζινες κύκλω
περιτέοισιν, ἀσφάλειαν μεγάλῃ τοῖς ἐρῶν παρεχόμενοι, τῷ
μήποτε ἐκπεσῇ αὐτῷ ζινὸς ἐξαιτίας ἀνάγκης. δὴ ἐπεὶ πάλιν
ἐκ τῆς οὕτως ἀσφαλοῦς κατασκυβίης κίνδυνος ἴσως, τὰς ἐκί-
νήσας θυρῶν ἐγένετο, τὰς ἐκ ἐρῶν ἐκτείνεσθαι, διὰ
τῷ διττῇ βοήθειᾳ τῷ δὲ δημιουργοῦ τούτοις δίδωρηται.
χόνδρῳ μὲν γὰρ περὶ τῶν ὑπαλείψας τῶν ὁσῶν ἐκάτε-
ρον, ἐπιχέας δὲ τοῖς χόνδροις οἷς ἐλαστικὸν καὶ γλιχρὸν χυ-
μὸν, δι' κίνησιν τῷ αἵμα καὶ ἀνέκπῳτον ἀπασαν διδρῶσιν τῷ
ὁσῶν ἀπειργάσασθαι. ἴσως μὲν οὖν καὶ τὸ καὶ τῷ κοιλοτήτας τῶν ὁ-
φρύων τέχασμα τῆς δημιουργίας ἱκανὸν καλύειν τὰς διεκ-
πλώσας τῶν ἐρῶν. δὴ ἐκ ἐπίσευσεν αὐτῷ μόνῳ πλὴν φυλα-
κὴν ὅτι εἰδὼς πολλὰς πολλάκις βιαίοις τε καὶ σφοδρὰς κινή-
σεις κατὰ τὴν φύσιν τῶν ζῶν. ἴσως οὖν πανταχόθεν ἀκριβῶς ἀ-
παν ἐρῶν φρουρηθῇ, ὡς δὲ σμῖσις ζινὰς τῶν ὁσῶν ἐκαστέρων

ἔξέφυσεν, ἐκατέρου καὶ δαπνονταὶ εἰς θάτερον· εἰσὶ δὲ αὐτῶν,
 οἱ μὲν ὥσπερ νύκτα σρογυνοῖ τε καὶ παχὺς· οἱ δὲ ὥσπερ ὑ-
 μνῶες πορμῆκεῖς τε καὶ παχὺς, καὶ πλὴν χρεῖαν τῶν ἀνθρώπων
 τοιοῦτοι γεγονότες μέγιστοι καὶ παχύτατοι, ὥστε τὰ κυριώτατα
 τῶν ἀνθρώπων φρεσὶν καὶ συνδέειν· οἱ λοιποὶ δὲ ἐν τοῖς αἰσχρο-
 πείοις αὐτῶν καὶ μικροπείοις. ταῦτ' οὖν ἅπαντα κοινὰς καὶ πᾶν
 ἄνθρωπον ἐπὶ χύσαστε, καὶ καὶ τοῖς δακτύλοις ἐν τοῦτοις γὰρ ἔφερεται
 μάλιστα· μικραὶ μὲν γὰρ αἱ διαστροφῆς αὐτῶν· ὅτ' ἀκριβῶς
 ἐργεγλυμμέναι, λεπταὶ τε ἵπτοι πανταχόθεν ἐσφαλωμένοι,
 καὶ χόνδροις ἐπαλημμέναι, καὶ συνδέσμοις ὑμνῶδες συν-
 νημμέναι· τὸ δὲ μηδαμῇ τὰς ὀφρύας τῶν ὁσῶν ἴσας ἐργάζε-
 σθαι, ὅτ' ὁσῶν μὲν πολὺ μείζους, ἔσθωθεν δὲ ἐλάττους, μέγι-
 σται διττῶμα καὶ τοῦτο τῆς τοῦ τοῦ θείας ἐν δακτύλου καὶ τοῦ τοῦ
 μικραὶ μὲν γὰρ γυμνασθῆναι, ἐπέκεινα αὐτῆς ἐξάτης ἐκτάσας
 συνεχάρων ἀνακλάσθαι τοῖς ἀνθρώποις· μείζους δὲ εἰς τὸ ἔσθω-
 θεν ἦσαν, ἐκρύβουν αὐτὴν πλεῖον κάμψασθαι καὶ διὰ τοῦτο ἰσά-
 τος μὲν ἐν τῇ, μείζους δὲ ἐκ τῆς διὰ τὴν δὲ σκληρὰ καὶ αἰμώδης,
 καὶ πυκνὰ καὶ τῶν δακτύλων ὁσῶν· ἢ ὅτι γυμνασθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο
 ἀπαστῆς· μέγιστοι ἄρα βοήθημα αὐτοῖς ἢ τοιαύτη κατασκήνη
 πρὸς δι' ἀσπείδαν· τὰ μὲν δὲ τῶν ὁσῶν τῶν ἐν τοῖς δακτύλοις,
 ὅτε ἐξ ἑαυτῶν δὲ τῶν μωῶν, ἐν τῇ πρὸς μωῶν κινήσεως βιβλίου
 τῶν Γαλιωδ' αὐτάρκτος εἴρηται· πρὸς τὸ πινόντων, καὶ ἰνῶν, καὶ ὑ-
 μνῶν, ὅτ' ἐπὶ τῇ καὶ τοῖς δακτύλοις κινουμένων, εἴς τε πλὴν
 ἐκ τῆς κινήσεως, καὶ εἰς πλὴν ἐν τῇ, καὶ εἰς πλάγια, ὡσαύτως καὶ ἐν
 τῇ πρὸς μωῶν κινήσεως βιβλίου τῶν Γαλιωδ', καὶ ἐν τῇ πρὸς
 τῇ βιβλίου τῆς ἀνατομικῆς αὐτῆς ἐγχειρήσεως διελήπται· πε-
 ρὶ τὸ νύκτων, καὶ ἀρτηριῶν, καὶ φλεβῶν, εἰπεῖν ἡμῖν ὅτι πρὸς κει-
 ται· ὅτι μὲν γὰρ ἐκτεφθῆς, καὶ καρδία, καὶ ἡ παρὰ ἀρχή· καὶ ὡς ἀ-
 πὸς τῆς ἐκτεφθῆς πλὴν ἀρχῆς ὁ νωπαῖος λαμβάνει, ἐκ δὲ τῆς
 νωπαίου καὶ αὐτῆς τῆς ἐκτεφθῆς καὶ νύκτα πλὴν ἡμερῶν διώσας

μιν· ὁ καρδίας ὅτι πλὴν σφυγμικὴν αἰδρπείαι· αἱ δὲ φλέβες
 ἔξ ἡπατος πλὴν δι' ἐπικλιν, ἐν τῇ παρὰ τὴν κατὰ ἱπποκράτη καὶ
 Πλάτωνα βιβλίῳ τῷ Γ' ὁμοιωσὶ, ἱκανῶς λέλεκται. ὑπολοιπὸν
 δ' αὖ εἴη παρὰ τῶν ἐν τῷ τ' ἄκρας χῆρος διγῆν. διὰ τί τε λείον
 καὶ ἄπειχόν βῆ, καὶ σκληρόν, ἐπὶ τὸ κοῖλον τὸ μέσον, ὅθεν καὶ
 δέναν καλεῖται. τὸ γὰρ μὲν τῷ κατὰ τοὺς τέσσαρας δακτύ-
 λους ἐνὸς ὄντος μικρὸ καὶ ἑκάστον δακτύλον, ἰδίως δὲ οὐ δα-
 κτύλοι κατὰ τὸν μέγαν εἰσὶν· οἱ καὶ τὰ καλούμενα τέσσαρα ἡνῶν
 πῆ, παρέρχονται μέγιστοι· οἱ δὲ τὸ τε σαρκαῖον δὲ τῆς χειρὸς ὑ-
 ψηλὸν γίνεσθαι, καὶ τὸ μέσον κοῖλον· ἐπὶ τὸ δακτύλων δὲ, τε μέγιστος,
 καὶ ὁ σμικρότατος ὅτι πλείστον τῶν δῆλων ἀπάρχεται. καὶ μὲν
 ἐξ μεταξὺ τῶν τε μεγάλων καὶ τῶν λιγανῶν μὴς ἐνεκα τῶν σαρκα-
 δὲς ἐργάσασθαι τὸ ταύτης μέρος τῆς χειρὸς ἐγγύς. ἔξηγησα
 αὖτε ὅτι καὶ τὸ ὑποπεφυκότα τῇ δέρματι τῆς χειρὸς ἐσωθεν
 πένοντα, πλὴν ἐκφυσιν ἐχόντα ὅτι τῷ μέσῳ μὲν τῷ δὲ τοῦ
 ὅς ἐλάττω ὅτι τῶν δῆλων τεσσάρων μὲν, ὅτι μὴ δὲ καὶ ἑκά-
 διδέρωσιν· ὅτι πολλῆς ὅτι ὑπὸ τὸ δέρμα, πλὴν μέσην χωρεῖν
 κοιλώματος εἰληφεν. ἀποφύεται μὲν οὖν ὁ πένων ὅτι παρὶν ἐ-
 πὶ τῇ δὲ καρπῷ διδέρωσιν ἀφικέσθαι· πλατύνεσθαι ὅτι ἄρ-
 χεται καὶ ἐκείνῳ παρὸν, ἐν τῷ δὲ τῷ φαίνεσθαι κατὰ τὸ π δὲ
 περὶ δέρμα λευκὸν καὶ πυκνὸν καὶ αἰμαῖον, ὑποτέτακτος παρ-
 τὴν δέρματι κατὰ ἄκραν πλὴν χεῖρα καὶ τοὺς δακτύλους κατὰ
 σύμφυσιν· ἐξ δὲ τῶν ἐν τῇ ἄκρᾳ χεὶρ καὶ τοὺς δακτύλους δέρ-
 μα τὸ ἐν τῷ ὅτι ἀποδέρεται. δὲ τῷ ταύτῳ δὲ πλὴν αἰπῶν καὶ τὸ
 ποδῶν δέρμα, ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ ὀλίγου δὲ ἄπαν τὸ παρ-
 στωπιν, δὲ τῷ τῷ τῶν κατὰ τὸ ζῶν, ὅτι ἐπὶ ἀποδέρεται δὲ τὴν
 τῷ τοῦ τῶν τενόντων ἢ μὲν εἰς αὐτὰ κατὰ φυσιν. κατὰ τοῦ
 δὲ καὶ γινώσκειν, ὡς ἡ τοῦ μεταδοῦναι χάριν αἰσθητικῶς
 ἀκριβεστέρας, ἢ κινήσεως τῆς κατὰ ὁρμὴν, δις παρὶν ἐπὶ
 καὶ σκληρόν καὶ ἄπειχον εἶργασθαι τὸ δέρμα, καὶ κατὰ φύσιν τῷ

ποι εἰς αὐτὸ πίνοντες. ἔωρεπε ὅτι καὶ ταῖς χερσὶν ἀνπλαστικαῖς
 ὑπαρχούσαις δις πάλιν ἔχειν τὸ ἐντὸς δέρμα καὶ ἄβριχον,
 ὡς πρὸς ἄλλας τε πεποιημένας, ἡ μάλιστα πρὸς πλὴν τῶν σμι-
 κρῶν ἡ μὲν ἀσφαλὴ τε καὶ ἀκρίβῃ λαβῶν. ἡ μὲν περὶ καὶ αἰ-
 σθητικῶν πρὸν παντὸς τῷ ὅλῳ δέρματι. ὅτι ἕτερον ἐξελθὼν μὲν
 ἐκ τῆς ἀνπλαστικῆς, ἕτερον δὲ τὸ ἀπλικὸν ὄργανον ὅτι ἕτερον
 μὲν λαμβάνειν ἕκαστον τῶν ἐκτὸς, ὅτι δὲ κρίνειν τῶν ληφθέν-
 των θερμότητα καὶ ψυχρότητα, ἡ σκληρότητα καὶ τὰς ἄλλας
 βλαβείας διαφορὰς. ὅτι δι' ἧς ἅμα τὰ λαμβάνειν ἕκαστον
 ἀμεινόν ὅτι καὶ ἡνδρὶ γνώσκοι ὅτι πᾶσι καὶ πλὴν φύσιν ὅτι.
 ἡντιμὲν ὅτι σμικρὰ πρὸς ἀκριβῇ δὲ γνώσιν ἀπαστῶν τῶν
 ποιοτήτων καὶ τὸ ἀπειχον τῷ δέρματι, ἐκ τῆς τῷ πλατυμέν-
 τος πίνοντος ἀποφύσεως ἀπορραδέν, καὶ μάλιστα δὲ τὰς ἐν
 τῷ δέναι μαλαγὰς ἐμπλάστων τῷ δὲ χειροπλάτων. δὲ τῶν
 τα δὲ τῷ τῷ πίνοντος εἰς τὰ τῶν χερῶν ἐνδον ἡ τῷ ἀ-
 γαστοῦ δὲ ἡμῶν πρὸς οἰα ἐνέφυσε δέρματα. καὶ πάλιν μὲν τῆς κα-
 τακλυτῆς τῆς ἀκρας χερὸς, ἡ καὶ τὰ εἰρημνὰ εἰς δὲ τῷ λοι-
 πῶν μερίων τῆς ὅλης χερὸς μετέλθωμεν πλὴν ὅτι ἡμῶν
 ἀρχῇ ἀπὸ τῷ πῆχως ποισάμενοι, καὶ τὸν ἀληθινὸν ὅτι ἡμῶν
 ὅτι τὰ ῥόδον καὶ ὅτι ἡνδρὶ γνέσται. ὅτι μὲν οὖν ἐκ τῶν δὲ κάμ-
 ψιν τῆς ὅλης χερὸς ὅτι πῆχως καὶ τῷ τῷ ἀρθρον ἐργάζεται, ὅτι
 δὲ πρὸς οὖν πρὸς τὸ πρὸν καὶ ὑπὸ τῷ γνέσται πλὴν ὅτι
 ρα, ἡ καὶ τῷ τῷ ἀρθρον, πᾶσι τῶν ἐμπίροις ἀνατομι-
 κῆς ἐγχειρήσεως δὴ λὸν ὅτι. ὅτι ἐπειδὴ τῷ πῆχως καὶ τῷ κερ-
 κίδος πρὸς οὖν, ὅτι καὶ τῷ δὲ τῷ μετακάρπιον, ἀπὸ αὐτῷ
 ἀρξώμεθα τῆς ἐγχειρήσεως. δαυμάστα μὲν δὲ πλὴν σοφίᾳ τῷ
 δημιουργῶν δὲ ἡμῶν, πῶς τὰ μεγάλα τῶν ὄσων, μινόν τε φη-
 μι καὶ κνήμην, καὶ τὰ λοιπὰ ἐξ ἐνός ὅσοι. πᾶν δὲ καρπὸν σμικρὸν
 καὶ οὐ πδαρὸν, οὐτε ἐκ τῶν ὄσων ἡνδρὶ. ὅτι ἐὰν ἀ-
 κριβῶς καταμάτωμεν πλὴν ἐν ἐργῇ δὲ πλὴν χεῖρὶ αὐτῷ, πᾶν

ἴως καὶ ἀναγκάσθον ἐῖς αὐτὸ κυρώσῃ ἐκ πολλῶν ὁσῶν συγκεῖσθαι
 σμικρῶν τε καὶ ἀμυδρῶν· καὶ τὸ συντάξιν αὐτὸν διὰ συνθέσμων
 δυνάσων γεγνησθαι. δυνασταὶ γὰρ τὸ ἐκ πολλῶν ὁσῶν συντεταίτοι
 ὁσοῦν. κατὰ τὸ γὰρ τὰς ἀσπίδας οὐκ ἐκ μίας σάιδος, ἀλλ' ἐκ
 πολλῶν καὶ μικρῶν οἱ καὶ τοῖς πολέμοις ἐμπειροὶ συντεταίκασι,
 διὰ τὸ μὴ διόκολως θραύεσθαι· τὸ αὐτὸν ἔσπιν καὶ ὅπῃ ἔσκαρπον
 ἐστὶ μετακαρπίου. διὰ τὸ δὲ τὸ μὲν μετακαρπίον ἐκ τεσσάρων
 ὁσῶν συγκείται, ὃ καὶ καρπὸς ἐξ ὀκλῶ. ὅπῃ τὸ μὲν μετακαρπίον
 διαρθροῦται τοῖς τέσσασι δακτύλοις τοῖς καὶ διδύταιν κειμέ-
 νοις. ὃ γὰρ μέγας, ὃν καὶ ἀντίχρεα καλοῦμεν, ἐκ τῶν μετακαρπίων
 διαρθροῦται, ὅμα τῇ ἐξοχῇ τῇ πῆχως τῇ συναπτομένη τῇ
 καρπῷ. ὅπῃ δὲ τεσσάρων ὄντων τῶν μετακαρπίου τῶν ὁσῶν, ἐ-
 μεμε τὸ αὐτὸ μετακαρπίον διαρθροῦται καὶ τὸ ἕτερον πέρας
 τῶν καρπῶν, δηλαδή τετάρων ὄντων τῶν ὁσῶν τῶν τοῦ τοῦ καρ-
 ποῦ, ἐκ ἧρκει δὲ διὰ τὴν σμικρότητα, παρὰ πῆχυν ἢ τῶν θεοῦ
 παρὰ τοια τοῖς τέσσασιν ὅμα τεσσάρων ἐκ δὲ σίχους, κοιλανό-
 μους καὶ τὸ ἐνωσιν αὐτῶν εἰς ὑποδοχὴν τῶν μετακαρπίου
 ὁσῶν, ὡς ἐῖς πάντα τὰ ὁσῶν τῶν καρποῦ ὀκλῶ. μαθητοῖς δὲ αὐ-
 τὸ λεγόμενον εἰ ἀληθὲς ὅτιν ἐξ ἀνατομῆς. διὰ τὸ τῶν καρ-
 ποῦ ὁσῶν, σιμα μὲν ἐν πῶς, κυρτὰ δὲ ὀκλῶς. ἵνα ταῖς ἀνακλάσει
 τῆς ἀκρᾶς χεῖρος, μήτε πέρας τῶν μέτρων παρὰ λήγεται, μήτε ἀ-
 σήκτον μὲν, καὶ ὡς αὐτὸ εἴπη τις παρέπον. ὡσαύτως δὲ φαυλὸν
 καὶ παρὰ τῶν ὑποφύσεων τε καὶ ἀποφύσεων ἀπασῶν τῶν ἐν τοῖς
 καλοῖς, ἐντα καὶ διὰ τὴν ὁσῶν, καὶ μάλιστα μεγá-
 λων, κυρτὸν μὲν ἐῖς καὶ τὸ ἐμβυσόμενον, κοῖλον δὲ τὸ ὑποδε-
 χόμενον ὁσοῦν καὶ παρὰ φερὲς πάντα χροῖον· ὡς μὴ ὀλισθαίνειν
 ἐν ταῖς προδράμεις κινήσει τὴν κεφαλὴν τῶν ἐμβασόντων ὁσῶν.
 ἐπὶ τοῖσι καὶ τὸν καρπὸν ἐξ διὰ τὴν ὁσῶν τῶν πῆχως τε καὶ
 κερκίδος πέρας, δεόντως ἐκάτερον τῶν ὁσῶν ὅπῃ φουσιν ἐξ
 κυρτῶν μὲν καὶ παρὰ φερῇ τοῖς ὀκλῶς, κοίλῳ δὲ τοῖς ἐνδοθεν. δι-

λ' ἢ μὲν κερκὶς παύεται ὅφρ' αὐτὴν ἔχῃ ἀειδέουσαν, ὅφ' ἢς ἀ-
κρίτως σπρίγεται τῇ τῶν πτερυγίων καρπῶν· ὁ δὲ πῆχυς ὅτε
ἔσ' ὁμοίως, δηλὰ τὸ μὲν ἔστω τε ἔπειθ' ἐπὶ κερκίδα βλέπειν
τοιοῦτον τὸ δ' ὅμοιο τὸ κ' ἢ μήκος τε καὶ ὀρθογώνιον ὅλου τῷ κώ-
λου πτερυγίῳ, εἰς ἀριστερὴν κεφαλὴν πελάτῃ, ἢ ἀριστερῇ
τῇ τῶν πτερυγίων ὅσῳ τῷ τῷ καρπῷ γλῶσσι δὲ κοιλό-
τητα ὥστε διπλῶν εἶναι καὶ τὸν καρπὸν διαρῥωσιν, καὶ διὰ μὲν τῆς
μᾶς, τῷ δὲ τὸ πτερυγίον τε καὶ ὑπὸν ὀπισθοφύλῃ τῆς χερὸς
γίνεται· διὰ δὲ τῆς ὁμοίας τῆς μεγάλης ἐκτείνεται καὶ κάμ-
πτειται τὸ κ' ἢ τὸν καρπὸν ὀρθῶν. πτερὶ δ' ἡσέως καὶ δ' αὖ πλάσεως τῇ
κερκίδος ἐπὶ πῆχυν ὅτε αὐτὴ εἴη ἰσητέον. ἢ μὲν δὲ δέσις αὐτῆς
λοξὴ γένηται, ἢ δὲ τῇ πῆχυν ὀρθῶν. καὶ γὰρ τῷ φύπῃ τῆς
κινήσεως ἐκτείνεται, ἐκτείνεται καὶ τῷ γένει ἐκτείνεται τῶν ὀ-
σῶν. ἢ μὲν γὰρ κατ' ἐκτείνεται τε καὶ καμπτὴν κίνησις, ὑπὸ τῇ πῆ-
χυν γίνεται ὅλου τῷ κώλου κατ' ὀρθῶν γινεσθῆναι· ἢ δὲ ὅτε τὸ
πτερυγίον καὶ τὸ ὑπὸν, καὶ καὶ τὰ πλάγια τῆς χερὸς κίνησις ὑπὸ
τῆς κερκίδος γίνεται. ὀρθῶν ἄρα λοξὴ μὲν ἢ κερκὶς, ὀρθῶν
δὲ ὁ πῆχυς ὅτε. διὰ τῶν καὶ εἰς τὸν βραχίονα ἢ διαρῥωσιν ἐ-
κτείνεται τῶν ὀσῶν ὁμοίως ἐκτείνεται. τῷ μὲν γὰρ πῆχυν πτερυγίον
τὸν βραχίονα δύο ἀποφύσεις εἰσὶ, κυρτὴ μὲν ὅτε, ἔστω
δὲ κοίλαι· μία μὲν ἐκ τῶν ὀπισθεν τῇ καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν μερῶν,
ἢ πτερὶ δὲ καὶ μείζων ὅτε ἐπὶ τῶν αὐτῶν τε καὶ πτερυγίον,
ἐλάσσων ἐκτείνεται. ἐκτείνεται δὲ πτερυγίον τῶν κοιλο-
τήτων καὶ ὀρθῶν τῇ μία μεγάλη κοιλότης γίνεται ἐκτείνεται τῇ
σῆμα γράμμα π. ὀνομαζέσθαι δὲ τῇ ἀποφύσεις τῶν αὐτῶν, ἀμφο-
τέρως μὲν κορώνας, διότι πτερυγίον εἰσὶν ἀμφοτέρω· ἢ δὲ με-
γάλῳ τῇ ὀπισθεν ἀδελφῶν μὲν ὀλέκων, ἰππευτῆς δὲ αὐ-
τῶν. τῶν δὲ ὅλης τῆς χερὸς εἰς τὰ πλάγια κινήσεων, αἱ μὲν ὑπὸ
τὸ ὑπὸν ἐλάττω εἰσὶν ἐκτείνεται, αἱ δὲ ὑπὸ τὸ ὑπὸν μείζους καὶ
αἱ ἀγχοτέρω καὶ δὲ τῇ τῇ τῇ κερκίδος δέσιν ἐκτείνεται

πέραν ὑπακούειν ὅτι τὸ φανές, τοιαύτην ἢ φέροντα τὸ θεο-
 καπεσκύασι, τὸ μὲν αὖτε πέραν ὅτι πῶς ἐξωθεν κεφαλὴν
 βραχίονος ἀναγνώσκει, τὸ δὲ καὶ τὸν μέγαν ἐκτείνασαι
 δάκτυλον. ἐν αὐτῷ ὅτι εἴ ποτε ἔχει πῶς θέσιν, ἢ κίττα αὖ ὅτι τ
 φανές ἢ τὸ ὑπὸ ἐκείνῳ. διὰ τούτων μὲν δὴ κερκὶς λοξὴ κα-
 τεσκυάσθαι καὶ ὠδίως λοξή. διὰ τὴν δὲ ὅτι κείται τῇ πῆχει
 ὅτι μακρότερος αὐτῆς ὁ πῆχυς, καὶ τὸ πλεῖστον τῆς πρὸς τὸ
 βραχίονα διαρθρώσεως αὐτὸς ἐπέχει. ὁ λόγος ὅτι ὡς ὁ χῆδα
 τὸ βραχίονον ὅτι ὑπὸ τῷ μακροτέρῳ. διὰ τὴν δὲ ἀμφοτέ-
 ρων, τὰ μὲν ἐν τῷ μέσῳ, λεπτότερα. τὰ δὲ κατ' ἀκρων αὐτῶν κα-
 καρπὸν, παχύτερα. ὅτι τὰ μὲν ἐχέτω χώραν τοῖς μὲν παρὲν-
 χίν, τὰ δὲ ὁ ἴσος θύει τὴν ὀπίσθιν. αὐτὰ δὲ πρὸς τὰς δια-
 ρθρώσεις εἰσὶ χεῖρες. διὰ τὴν δὲ αὐτῶν τῶν περὶ τῶν πῆχως
 μὲν τὸ κατ' ἀκρῶνα παχύτερον, κερκίδος δὲ τὸ πρὸς τὸν καρ-
 πόν. ἢ ὅτι κοινὴ μὲν ἀμφοῖν ὅτι ἢ πρὸς τὸν καρπὸν διαρθρώ-
 σις. ἐν ὅτι τῇ τῇ πρὸς τὸν βραχίονα πλεονεκτεῖν, ἀλλὰ καὶ ὅτι
 τὸν πῆχυν εἰς τὸ αὐτὸν τῆς κερκίδος μείζονα (ἢ), εἰς ὅσον ποῦ ἢ
 διαρθρώσις αὐτῶν χεῖρας τῆς ὁμοίας τῆς χειρὸς ἐν ὁμοίᾳ
 ὑπάρχει. πρὸς μὲν δὴ τῶν τῶν πῆχως ἐκ τῆς κερκίδος ὅσων, τε-
 σεώς τε καὶ δὴ πλάσεως, καὶ κινήσεων ἀμφοτέρων, ὅτι ἔχει. ὡς
 νες δὲ μὲν καὶ τένοντες οἱ κινουῦντες αὐτὰ, ἐν τῇ πρὸς μὲν κα-
 τῆς Γόλῳ αὐτὰρ κερκὶς εἴρηται. λείπειτο δ' αὖ ἐπὶ τῇ κερ-
 πὲν βραχίονα τῇ πῆχως εἰπεῖν γίνεταί. ὅτι αὐτῶν τῶν πῆχως αἱ
 κορφαὶ τῇ μεγάλῃ κοιλότητι τῷ βραχίονος διαρθρῶνται, ὅτι
 ἔκτασιν ἐκ τῶν κάμψιν τῆς χειρὸς ἀφ' ἑαυτῶν, ὡς περὶ ἢ
 τῆς κερκίδος πρὸς τὸν βραχίονα πῶς ὅτι τὸ φανές καὶ ὑπὸ
 κίνησιν. ἀκριβοῦνται ὅτι ἀμφοτέρων αἱ διαρθρώσεις τῆς τῆς κερ-
 κίδος κερκὶς τῇ κορφῇ τῇ πῆχως πρὸς βραχίονα πανταχόθεν
 πρὸς τὴν ὁμοίαν τῆς βαθμίδος τῆς κοιλότητος τῷ βραχίονος,
 ὡς μὴ ἀπολείπειται χώραν κενὴν μεταξὺ. ὡς ἐν τῇς ἐκ-

πάντες τῆς χειρὸς, πρὸς τοῦ πύσω μὴ ἀνακλᾶσαι τὴν χεῖρα.
 μὴ δ' αὖ πάλιν εἰς τὰ πλάγια, δὴ ἐκλείνεσθαι τὴν καμπύ-
 ρα μόνον τὴν χεῖρα συμμέτρως. ὧς δέ σμοι δὲ ἕντες ἰσχυ-
 ροὶ καὶ τὰς τῶν ἐπιφύσεων χώρας ἀνίσχοντες, ὧς ἀπὸ τοῦ τὴν
 συσπῆγγοισι κυκλοπερῶς περικείμενοι τὴν διὰ τῶν ὀστέων
 ὡς μὴ ἐκπύπτειν ἰσχυρὰς τὰς τε κερῶνας ἐπὶ τὸν αἰκῶνα ἐκ τῆς
 ὑπερκειμένης κινητικῆς. τὸ δὲ τῶ βραχίονος ὀστέον, κυρτὸν
 μὲν ὅσον ἐν τοῖς ἔξωθεν μέρεσιν, ἐν δὲ τοῖς ἑσώθεν, κοῖλον, καὶ τὸ
 τῇ πρὸς τὴν δημιουργοῦ θεοῦ ἡμῶν. πρὸς δὲ τῇ πλάγι ὡς βλέ-
 πειν τὰς χεῖρας, ἀμεινι καὶ δὴ τὸ τῆς καὶ τοῦ βραχίονος,
 ἐν τῷ, τῷ κυρτῷ πρὸς τὸ ἐκ τῶν ἀπέσπασται, μῦες δὲ πᾶσα-
 ρες οἱ κινουῦντες τὸν βραχίονα, δύο μὲν ἑσώθεν, δύο δὲ ἔξωθεν.
 ὁπίκειται δὲ ὁ ἐπὶ τῷ τέρῳ, τέρμοντες δὲ τῇ πλάγι καὶ τῇ
 ὀξείας καὶ ἀμβλείας τῷ χεῖρα μᾶλλον πρὸς τὴν πλάγι, πρὸς τὸ
 σκεπάζειν τὸν βραχίονα πανταχόθεν, ὡς μὴ πρὸς τὴν πλάγι
 ἔξωθεν γυμνὴν. μέγιστον δὲ τὸ αὐτὸ καὶ τῶν αὐτῶν, ὅτι διτ-
 τὰς κινήσει λοξῶς μίαν δὲ τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν
 τῶ μὲν ἐτέρου τῶν πῆχυν καμπύλων μῶν ἀπὸ τῶν ἐν-
 δόθεν μερῶν τῶ κατ' ὠμον χωρίου, καὶ φερομένου ἐν τῷ
 ὅτι τὰ πρὸς τῶ βραχίονος. τῶ δὲ ἐτέρου τὴν ἐκφυσιν ἐκ τῶ
 ἔξω μὲν τῶ βραχίονος μερῶν, ἑσώθεν δὲ ἐν τῷ αὐτῷ ἐμα ἐπι-
 στροφόμενου, πρὸς δὲ τῶ καὶ τῶν ὅτι τῶ χεῖρα μᾶλλον πρὸς τὴν
 μισίωται. πρὸς δὲ τῶ καὶ τῶν κινήσεως λοξότης. ἀμφότεροι δὲ
 πίνοντες μὲν κατ' ἐξὸς ἀκριβῶς καμπύλοι τὸν πῆχυν. ἐκ τῶ
 πόδες δὲ τῶ δὲ τῶν, ἐφ' ἐκάτερα πρὸς τῶ ἐπὶ τοῖς. διὰ τὸ δὲ
 ὁ βραχίον τῶ πῆχυν μείζων. ὅτι καὶ οἱ κινουῦντες τὸν βρα-
 χίονα μῦες, μείζους εἰσὶ τῶν πῆχυν κινουῦντων μῶν ὡς
 ἐπὶ καὶ τοῖς ὅσους τῶν ὑπερκειμένων αὐτῶν ὅσων, μείζονας.
 ἐπὶ δὲ τῶ δὲ ὁ βραχίον τῶ πῆχυν μείζων ὅτι διὰ τὸ μέ-
 γιστος αὐτῷ χαλιόπερος, ἐπὶ συρρώδης καὶ κοῖλος ἐνδοθεν, ἅμα

μὲν ὥστε ἀβάρης ἦν, ἅμα δὲ καὶ πλὴν ἑαυτοῦ τῆς κοιλίας
 τῆς ἐναποπίδεσθαι, ὡς δὲ καὶ μυελὸν ὀνομάζομεν. διὰ
 δὲ ἐν μὲν ὁσούτω ἐν τῷ βραχίονι, δύο δὲ ἐν τῷ πῆχει. ἢ ὅτι καὶ
 ἐνέργεια τῶ πῆχει, καὶ σφόδρα ἀνάγκη καὶ πολλάκις γινο-
 μένη· ἢ διότι ἡ τῶ βραχίονος κεφαλὴ μεγάλη, καὶ σιμὴ
 καὶ οὐδαμῶς κοινωλώδης, διὸ καὶ πλὴν δεχομένη αὐτὴν κοι-
 λότητα τῆς ὁμοπλάτης, οὐ κοτύλιν γεγενῆσθαι, ἀλλὰ γλῶσσαν
 μηδαμῶς ὀφρύας περιέχουσιν, λεπτοῖς δὲ καὶ χαλαροῖς καὶ
 ὑμνῶδεσι συνδέσμοις καὶ τὸ κατ' ὤμον ἄρθρον διειλημμέ-
 νον. καὶ περὶ μὲν τῆς τῶν χειρῶν κατασκευῆς τῆς τε τῆς ὁ-
 σῶν, καὶ συνδέσμων, καὶ ἄρθρων, ἱκανὰ τὰ εἰρημμένα. καί ποτε οὐκ
 λοιπὸν ἐξηγήσασθαι περὶ τῆς τῆς σκελῶν κατασκευῆς, καὶ τῆς
 ἁκρῶν ποδῶν, καὶ τῆς βοήθειας ἀπομύνοις, ὅπως μεγαλὴ
 νωμὴ αὐτὸν ἐν τοῖς δημιουργήματι αὐτοῦ. πῶς ἐν τοῖς πεζοῖς
 ζώοις μόνον τὸν ἀνθρώπου διέπαιον εἰργάσατο, καὶ οὐ μόνον δι-
 πῶν, ἀλλὰ καὶ ὄρθων. κατ' ἐξέτασιν γὰρ χαμνὴν ἐκ πεφυκότα ἡ
 ἐξέχως τὰ σκελὴ πεπνίκεν. εἰ γὰρ καὶ τὰ πῆλαιά διποδα καὶ ἁ-
 νωτὸν ὥπα ἔχοντα ἐδημιουργήθη, ἀλλὰ περὶ ταῖς ὀρθὰς γο-
 νίας ἢ ἑκάς τοῖς σκέλεσιν αὐτοῖς διάκεινται βαδίζουσιν, ὡς περὶ
 αὐτῶν ἐν τῷ κατὰ τὴν εἰσάγειν, ἢ μὲν ἑκάς τοῖς μηροῖς περὶ ὀρθὰς
 γονίας κεῖται, οἱ μῆροὶ δὲ τῇ κνήμῃ. τῇ δὲ αὖτε τῆς ἀπὸ τῶν,
 οὐχ οὕτως. πάντα γὰρ εἰς τὰ περὶ τὴν καμπαὶ ἔχει τῇς ὅτι
 δίων σκελῶν, καὶ τὰ περὶ τῇς ἐμπερὶθεν, εἰς τοῦ πῆλαι. καὶ γὰρ ταῖς
 καμπαῖς περὶ δὴ πᾶσι ποιεῖται τὰ περὶ ἀπὸ δὲ ζῶα, ὁμοιότα-
 τιν ἔστιν βαδίζοντα τοῖς ὅτι τῶν χειρῶν ἐρποσι βρέφειν ὡ-
 στε θρωῶς ὁ ἀγαθὸς δὲ ἡμῶν τοιούτοις πάντας τοῖς ἀνθρώποις
 ἐργασάσθαι, ὀρθοῖς μὲν καὶ καθεμένοις ταῖς καὶ τὸ βίον ἐν ἐργασί-
 ᾳ ἐργάζεσθαι, περὶ δὲ καὶ ὑπὸ τοῖς, τῶν τοιούτων ἐνεργεῖν ὁ-
 δὲν, καὶ δὴ ὡς ὀρθοῖς ἐσθλῶς, εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπιμῶν ἀνα-
 βλέπειν τῷ ὁμῶν, καὶ τοῦ καὶ χεῖρας ἐκπίνειν περὶ τὸν κα-
 πνικῶν

πικρῶτα ἐν οὐρανῷ· ἐν ἡμῶν δὲ πόν ἀγαθόν τε καὶ ἄγιον εἰς ἀ-
 γον τῶν θαυμασίων αὐτοῦ καὶ ὕμνον. τούτου τοίνυν χάριν τοῖς πο-
 τοῖς ἀνθρώποις ἐδημιόργησεν. εἰ γὰρ ὁ καλούμενος οὐρανοσκο-
 πος ἰχθὺς τὸ ὄμμα αὐτῷ ἔχῃ, ἀλλὰ τῆς δόξης τοῦ τοῦ ἄριστος·
 ὁμοίως γὰρ ὅτι τὸ θεωρεῖν ὁ δὲ λοιπὸν ἐπανέστη. εἰπω-
 μέν οὖν περὶ τῆς σκῆψιν καὶ τεσσάρων. ὡς περὶ γὰρ ἡ χεὶρ ἀν-
 πληπτικὸν ὄργανον, ὅτε τὸ σκῆψιν βαδιστικὸν ἐγγύετο, ὡς ἀν-
 τρέπῃ ζῶν ὁφθαλμῶν τε καὶ ἡμῶν. ὅτι μὲν οὖν θεωρή-
 κεις τε καὶ πλατεῖς, καὶ μαλακοὶς, καὶ πολυχιδεῖς ἐπὶ τοῖς πό-
 δας ἡμεῶν, τὰς ἐναργεῖς. περὶ πάντας γὰρ τὰς διεσπασίας
 ὑπερτίθεται ἡ τοιαύτη καὶ τεσσάρων, εἰ περὶ δεξιῇ ἐν ὑψηλοῖς ἀ-
 νιέναι τῶν τοῖς, ἢ δένδροις, ἢ πέτραις. ἀλλὰ καὶ τοῖς μὲν ἀντρέ-
 μα καὶ τῶν, αὐτῶν δὲ ὅτι κυρτοὶς ἐστὶν. ἐπὶ τοίνυν ἡ βάδις γί-
 νεται, ὅτι μὲν ποδὸς ὅτι γῆς ἐστειγμένον, ὅτι σκῆψιν ὅτι ἐπὶ τοῦ
 ἀνθρώπου, ἀνὰ τὴν ἀκροῖς μὲν τοῖς ποδὸς ἐστὶς ἐνεκα γέ-
 γονέναι, τὰ δὲ σκῆψιν, τὴν καὶ τὸν ἀμύψως. καὶ γὰρ πολλὰ μὲν δὲ
 αἰπὴν ἔχει τῶν ἀκρων ποδῶν ἀπομνηστέων, διωδύται κόν-
 τοις ὅτι δὲ τὸν περὶ τοῖς ἀνθρώποις ὡς περὶ ἐστὶς ἐνε-
 κα γέγοναν οἱ ἀκρόποδες, ἀνὰ τὴν καὶ πλατεῖς ἐστὶν, καὶ θεωρή-
 κεις, καὶ πολυχιδεῖς, καὶ τοῖς καὶ τῶν, κυρτοὶς ὅτι αὐτῶν. ὡς-
 περὶ γὰρ αἱ χεῖρες τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἔργων ὑπερτίθεται περὶ τὸ
 τοιαύτα περὶ τοῖς ἀνθρώποις, ὅπως οἱ ποδὸς ὡς μάλιστα χεῖρας μι-
 μιτάμενοι, καὶ πολυχιδεῖς μὲν τὰς διασπασίας ἡμῶν, καὶ τοῖς
 καὶ τοῖς δὲ κατ' ἐκείνα, καὶ τὸ ἀντρέξεται τοῖς κυρτοῖς ἐστὶς ἐνε-
 κα γέγοναν, παντὶ χεὶρ καλῶς πεφύκασιν ὑπερτίθεται.
 περὶ τὸν ἀνὰ τὸν τοιαύτῳ ποδῶν καὶ τεσσάρων ἐγγενέσθαι ὅτι
 ἀνθρώπου, οὐχ ὡς βαδιστικῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς λογικῶ ζῶν.
 μαρτυρεῖται δὲ ἀνὰ τὸν ποδὸν τὸ λεγόμενον, εἰ ὅτι λεπτὴς κλίμα-
 κος ἴσους ἀνὰ τὸν ποδὸν τῶν. περὶ τὸν ποδὸν τῶν οὐχ ὅτι τὸν
 τὸ ποδὸς κοιλότητι τὸν βαθμίδα, τὰς ἐκαστὴν δὲ αὐτῶν πε-

επιύσας τις τε δακτύλοις καὶ τὴν πτέρναν ὡς δυνάμει, ἔ-
 τω δὲ βάσιν ἀφ' ἧς ἔσται πρὸς ἀντιφασίαν, δίκην χροὸς ἀειλαμ-
 βάνης τὸ ὑποκείμενον σώμα· καὶ τὸ πορφυρὸν ὁμοιοῦται χρο-
 οῖσι ποδὲς εἶσιν. ἀνὰ πρὸς αὐτοῖς οὐ δέδοται, διὰ τὸ ἔδρας
 μόνον εἶναι ὄργανα. διὰ καὶ τῆς καρπῷ πρὸς ἀπλήσιον ἔχον τὸ λε-
 γόμενον ἄρσεν, καὶ τῆς μετὰ καρπῷ τὸ πρὸς τῆς νεωτέρων
 ἰατρικῆς ὀνομασθέντος πεδίον. τὰ μὲν οὖν τρία μέρη τῶν ταῦ πο-
 δός, οἱ δὲ πρὸς τῆς χροὸς εἶσιν, οἱ δακτύλοι, τὸ πεδίον, ὁ παρσός·
 ὧν οὐδὲν ὅστιν διὰ τὸ ζῶν πλὴν ἀνθρώπου. τὸ δὲ ὑποκείμενον
 τῇ κνήμῃ μέρος τὸ ποδός (καὶ τὸν ὄν, ἴδιον ὄνομα οὐ κέκλη-
 νται. σὺνκειται δὲ ἐκ τριῶν ὁσῶν, ἀσχαλάου τε, καὶ πτέρνης,
 καὶ τῆς κληθέντος ὑπὸ τῆς ἀνατομικῆς ἰατρικῆς, σκαφοειδούς.
 ὁ δὲ ἄρσος καὶ τὸ πεδίον, καὶ τὸ καὶ τὰ ὡς, τῆς συνήτων
 ὀνομαστικῆς τετυχηκασί. λέξις οὖν ἑκάστων τῶν ἀπλῶν ἐν τῇ πο-
 δὶ μορίων, πρὸς τὴν κνήμα κέκληται, καὶ ἵνα τὴν ὀρίσιν, ὅπως τε τὸ
 πρὸς διήγησιν ὁρίσιν τε τὸ συντάξεως ἔχουσι, καὶ ὅς τις ἀει-
 θμὸς αὐτῶν ὅστιν· διὰ καὶ πρὸς μαλακότητος καὶ πυκνότητος, καὶ
 ὅσα τοῖς ὡμασιν ὑπάρχουσι, διήγησιν. ὅπ μὲν πέντε δακτύ-
 λοι τὸ ποδός, μὲν τρεῖς τὸ φαινόμενον. διὰ πρὸς οἱ πέντε αἰ-
 ῶν τριῶν φαλάγγων, ὁ δὲ μέγας ἐκ δυοῖν. ἐπειδὴ ὑψηλότε-
 ρόν τ' καὶ κοῖλον ἐμελλέν ἔσεσθαι τὸ ἐν τὸς τὸ ποδός, οἷον φαλῆς, βύ-
 λογον ἢ ἔδρας ἀσφαλῆς τε τὸ μείζονας γινέσθαι, ἔδρας τὰ τὸ
 μεγάλου δακτύλου ὅσων. ἐφεξῆς δὲ τοῦτοις ὅπτιον ἢ τὸ πε-
 δίου θέσις, συναπτομένη τῇ τὸ μεγάλου δακτύλου ὅσων καὶ
 γῆς ἐστειγμένη. ἀναλογεῖ δὲ τὸ πεδίον πρὸς μετὰ καρπῷ, ὑπο-
 δόχον τῆς δακτύλων τὰ ὅσων. καὶ ἐπειδὴ καὶ σίχον ἔνα
 κύνται οἱ δὲ δακτύλοι, βύλογον καὶ τὸ πεδίον ἔχον ὅσων τὸ πρὸς
 ὑποδόχον τῆς δακτύλων. ἀπὸ δὲ τὸ πεδίον ὅπτιον ὁ ἄρ-
 σός, σὺν κνήμῳ τὸ αὐτὸς ἐκ τεσσάρων ὁσῶν μικρῶν τ' καὶ ἀ-
 μέλων, ἔξ ὧν ὅστιν ἐν τὸ κυβοειδές, κνήμῳ ἐκ τ' ἔξω αὐτῷ

μερῶν διαρθροῦται δὲ τῇ τῆς πτέρυγος καὶ λότῃ. τῆς δὲ λοι-
πῶν τειῶν ὅπως αἰνῆι ὁ κύβος τῆς σκαφοειδοῦς ὅσοι. ὁ δὲ αὐ-
τὸς κύβος ὑποδέχεται τῇ κεφαλῇ τῆς ἀσφαλάλου ὁ δὲ ἀσφα-
λάλος, ἐκτείνεται μὲν ταῖς τῆς κνήμης καὶ πτέρυγος ὅπως φύσιν, ἐ-
πικείται δὲ τῇ πτέρυγι, καὶ τὰ δύο ὑπὸ τῆς ἀσφαλάλου τῆς καὶ λότῃ
ἐκείνης ἐνδρακτός. καὶ ἐστὶ, πρὸς μὲν ἐκτείναντα καὶ κάμψαν-
τὰ ἄκρον πόδα αὐτῶν καὶ καὶ τὰ ἀσφαλάλου τῆς διαρθρώ-
σεως ἔργον, πρὸς τὰς τῆς κνήμης καὶ πτέρυγος ἀποφύσεις. τὸ δὲ
εἰς τὰ πλάγια φερέειν, τὸ αὐτὸ ἀσφαλάλου τῆς πρὸς τὸ
σκαφοειδοῦς διαρθρώσεως. ἡ δὲ πτέρυξ ἔσθλας ἐνεκα γρηγοῦσα,
δικαίως μείζων πάντων τῶν ἐν τῇ ποδὶ ὅσων γέμεται. ἐστὶ δὲ,
καὶ τῶν μὲν πλατύτερα καὶ λεῖα, ὅπως δὲ φερέειν, δύο
κοιλότητος ἔχουσα, εἰς αὐτὴν ὑποδέχεται τὰς τῆς ἀσφαλάλου ἐ-
ξοχάς. ὁ γὰρ ἀσφαλάλος μέσος καὶ τῆς κνήμης καὶ πτέρυγος
καὶ πτέρυγος, αὐτὴν μὲν διαρθροῦν τῇ κνήμῃ καὶ τῇ πτέρυγι,
καὶ τῶν δὲ τῇ πτέρυγι καὶ σκαφοειδοῦς ὅσων, ὅπως δὲ σμικροῖς βυρ-
σοῖς ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἀρθροῖς ἐσφίγγονται. πρὸς μὲν οὖν τῆς
ἑνὸς ὅσων τῆς ἀκροῦ ποδὸς, τῆς τε δέσεως αὐτῶν
καὶ κινήσεως, ἵκανά τῃ ἐνδρακτῇ. ὑπολοιπὸν δὲ αὐτῇ πρὸς τῆς
σκέλους ὅσων διήκουν, ὅπως δὲ σμικροῖς πρὸς τὴν γήματος αὐ-
τῆς καὶ μεγέθους, δέσεως τε καὶ κινήσεως, καὶ τῆς ἐν αὐτῇ διαρ-
θρώσεως. ἐστὶν οὖν ἡ κνήμη, πρὸς μὲν τὸ αὐτὸ πέρας παχύτερα,
πρὸς τὸ καὶ τὸ δὲ ἀπολείπεται βραχὺ τῆς μεγέθους, ὅπως ἐ-
χουσα ἐμπερὶθεν ἀπὸ τῆς αὐτῆς μέρους ἕως καὶ τῆς ἐπικειμένη
μὲν τῇ σκαφοειδοῦς ὅσων, τῇ δὲ πτέρυγι σπικειμένη. ἀμφοτέρων δὲ
τῶν καὶ τῆς πτέρυγος, τῆς δὲ κνήμης καὶ πτέρυγος, ὅπως δὲ σμικροῖς
διαρθροῦνται τῇ ἀσφαλάλῃ ἰσχυροῖς καὶ βυρσώδεσι ὅπως δὲ
σμικροῖς. τῇ δὲ μὲν διαρθροῦνται καὶ τῇ αὐτῇ πτέρυγι.
ἐστὶν οὖν ἡ πτέρυξ πρὸς πεπλασμένη τῇ κνήμῃ καὶ τὸ ἐξω-
τεῖ αὐτῆς μέρος, λεπτὴ μὲν πάνυ, διὰ χρωδὸς τῇ σκέλει. καὶ

ἔχῃ. διαρροῦται ὅτι ἡ κεφαλὴ τῷ μικροῦ τῇ κατ' ἰχθὺν κοτύ-
 λῃ, δὲ σπινθέρων τειῶν βύρωςων τε ἅμα καὶ σπορῶν ἑ-
 νὸς μὲν ἐκ τῆς ἑξῶ μερῶν ὅλης τῆς διαρρώσεως ὡς πετα-
 μένης, δευτέρως ὅτι ἐκ τῆς ἑσῶ, τείτου ὅτι ἐκ τῆς μεταξὺ τῆς ὀπί-
 στω, καὶ τῆς μέστω χώρας. οὐ καὶ βύθῳ δὲ ἐκ τεταται ὁ μη-
 ρὸς, δηλὰ κυρτὸς μὲν εἰς τὰ πρῶτα καὶ τὰ ἑξῶ ὅτι σιμὸς δὲ ὀ-
 πίστω τε καὶ ἐν πύ. τῷ τῷ δὲ αὐτῷ τῷ ἰδέαν καὶ εἰπὴν οἷον Ἰπ-
 ποκράτης, καὶ κατὰ γὰρ φυλάττειν, καὶ μὴ διαστέφειν βύθους.
 ὅσοις γὰρ ὁ μικρὸς φύσῃ βύθῳ τερος τῷ δέοντες ἐγγύετο, βλαμ-
 σὺν τῇ γένῃ. ἔξ ἀνάγκης ἐν κυρτῷ δὲ τῷ μικρὸν πρῶτον
 τῷ καὶ ἐκ τῶν. ἀπαρμόμος γὰρ τῷ κοτύλης λοξῶς, χώρας βύρειας
 παρέχῃ τοῖς βυθῶσι, καὶ τοῖς ἐν τῷ μέρεσιν αὐτῷ, πρὸς ὑπερδο-
 χῇ τῷ τῷ μῶν καὶ τῶν νύδρων, καὶ ἀρτηριῶν καὶ φλεβῶν ἀξιο-
 λόγητον οὐσὼν αὐτῶν. κυρτῶνται οὖν τῷ ὀρήματι βύθους.
 ἀπὸ γὰρ τῆς κοτύλης ἕως τῷ μέσου λοξῶς ἀπαρμόμος, ἐκ τῷ
 μέσου πάλιν ἕως τῷ γένους ὡς ἐπὶ τὰ ἐν τῷ βέπει, βύθον
 πῶν τὸ ὀρήμα εἰς τε τὰς κατὰ τῆς, καὶ πρὸς πολλὰ τῷ ἔρ-
 γων ὅσα δρώμεν καὶ δῆμοι. ἀποφύσῃ δὲ ἔχῃ, μικρὸν ὑπε-
 κάτω τῷ αὐχένος ἐν τῷ σιμῷ μέρει, δύο, αἱ ὅταν τῆρας ὀ-
 νομαῖζοισιν· δηλὰ δὲ μείζονα ἀπόφισιν τῷ ἐν τῷ κυρτῷ ἑξῶ,
 ἢ γλουτὸν καλοῦσι. πρὸς μὲν οὖν χάραν ἀκρων καὶ ἕως βρε-
 χέων, καὶ τῷ μεταξὺ τούτων διαρρώσεων τε καὶ κινήσεων, ὁ-
 μοίως ὅτι καὶ πρὸς ἀκρων ἕως μικρῶν, ἐν τῷ παρόντι λόγῳ αὐ-
 τάρκως διήλθομεν. ἴνες δὲ μῶες καὶ πένοντες οἱ κινῶντες
 αὐτὰ, ἐν τῷ πρὸς μῶων κινήσεων Γόγλωος, καλῶς εἴρηται.
 καὶ ὅς τις μαθεῖν θέλει αὐτὰ, ἐν ἐκείνῃ τῇ βίβλῳ γυμναζέ-
 σθω.

ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΠΕΡΙ
ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑ-
ΤΑΣΚΕΥΗΣ, ΒΙΒΛΙΟΝ Β.

Ν τὰ πρὸς τῷδε βιβλίῳ περὶ τῶν
ὄντων τῆς ὅλης παρασκευῆς, ἅ
πασιν τῶν χερῶν ἐκ κρῶν πο-
δῶν καὶ σκελῶν καὶ τοῦ σκελετοῦ διήλ-
θομεν ἐξηγουμένοι, ἐπειδὴ καὶ τὸ
καλῶς ζῆναι τὸ ἀνθρώπου δι' αὐ-
τῶν ἐφαρμόζειν γίνεσθαι· ἐπεὶ δὲ καὶ
τρεφέσθαι τὰ πάντα καὶ τὰ ἅπαντα
τῆς ζωογονίας ἀναγκαῖον ἡμῶν, τῆς δὲ ὑπέρβουλος περιηγή-
σθαι ἢ ἰσομετρίως, αὐτῆς ὅτι πάλιν ἢ περὶ σφίσις, τῶν τῆς ὅτι περὶ-
δεσθῆς, τῆς ὅτι περὶ δεσφῆς ἢ διὰ τῶν ἀγγείων τῆς κοίτης φλε-
βὸς αἰμάδοσις εἰς ὅλον τὸ σῶμα, τῶν τῆς δὲ ἐκ τῆς στελεχάται
φλεβὸς εἰς πᾶν κοίλῳ μετὰ ληψίς τῆς αἵματος, τῆς ὅτι καὶ τῆς
στελεχάται φλέβα αἱματοποιήσεως περιηγήσθαι ἢ διὰ τῆς με-
σορραϊκῶν φλεβῶν αἰμάδοσις ὅτι ἐκ γαστρὸς ἐκ λεπτῶν ἐν τέρῳ
χυλῶν, αὐτῆς ὅτι ἢ γαστὴρ χυλοποιεῖ τὰ σίπια περὶ τῶν ὑποδε-
χόμενῳ δὲ τῶν οἰσφάγου καὶ τῶν φάρυγγος, ὑπο τῶν ὀδόντων
περὶ λεμφέντα, καλῶς αὐτῶν ἐν τῷδε τῷ γράμματι ἀπὸ τῆς
γαστρὸς πιήσασθαι πᾶν ἐξήγησιν· πάντων γὰρ τῶν περὶ τῶν
ρομβῶν σίπῳν τε ἐκ ποτῶν περὶ τῶν ὑποδοχείς αὐτῆς κατε-
σκευάσθαι περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ ἡμῶν· εἰπωμεν οὖν περὶ-
τερον περὶ τῆς γένεως αὐτῆς, εἴτα περὶ τῆς αἱματός καὶ τῶν αἰ-
ματῶν δυνάμεων· ὅτις ὅτι περὶ τῆς αἱματός αὐτῆς, εἴτα περὶ
τῆς καὶ ὅλον τὸ σῶμα οὐσίας αὐτῆς· ἀρκέον οὖν ἐν πύθιν
ἢ γαστὴρ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ζωῆς καθύρταται, εἴπιδον ἔχουσα
περὶ τὸ αἶμα αὐτῆς μέρος, ὅτι καὶ τὸ σῶμα κοιλίας ὠνόμασται,

σενίω τε ὡς περὶ κνήμης, ἀπὸ τοῦ σώματος τῆς κοιλίας ἀνέκουσαν
 μέχρι τοῦ φάρυγγος. ταύτης τῆς εἰσόδου, τὸ μὲν ἴδιον ὄνομα
 οἰσφάγος, τὸ δὲ κοινὸν σόμαχος. ἐστὶ δὲ φάρυγξ, ἡ ἐν τῷ
 σώματι διρυχωρία, εἰς ἣν κρέματα ἢ σαφυλή. ἔλκει οὖν ἡ
 γαστήρ τε σιτία ἀπὸ τοῦ σώματος διὰ τοῦ οἰσφάγου κατὰ πέν-
 τα εἰς τρυφῆς ὁπτισηρότητα. περσελθόντα δὲ ἐν τῷ σώματι,
 λεαίνονται μὲν ὑπὸ τῶν ὀδόντων, σφαιροποιούμενται δὲ ὑπὸ τοῦ
 γλώσσης, καὶ ὡς ἀπέμπνεται πρὸς τὸ φάρυγγα. ἔλκει οὖν
 αὐτὰ ἡ γαστήρ διὰ τοῦ οἰσφάγου, ζυώσας ἐκ δύο χιτῶ-
 νων περιειλημμένων διήλοις, τῷ μὲν ἑστώγει ὄντος, τοῦ δὲ
 ὄξωθεν. καὶ τῷ μὲν ὄξωθεν ἴνες κατὰ δύσιν καὶ ραμμίω
 καὶνται, τοῦ δὲ ἑστώγει κατὰ κύκλους ἐκάρσαι, ὅπως ἐν τῇ
 κατὰ πόσῃ, αἱ μὲν δύσιν ἴνες ἔλκωσι πρὸς τὰ κατὰ, αἱ
 δὲ ἐκάρσαι πρὸς τὰ κατὰ. ἐστὶ δὲ ὁ οἰσφάγος καὶ τὸ
 κατὰ ἄνω φορεῖς ὁδός, οὐχ ὡς ἔλκων, ἀλλ' ὡς ὁδὸς μόνον.
 περὶ τὴν δὲ ποσάκις πρὸς τρυφῇ περσελεῖται μέρους τοῦ
 ζώου, ἅτε ἡ γαστήρ βαρυνομένη, καὶ μὴ δυναμένη πρὸς τὴν
 ταύτην ὁπτισηρότητα, ὡς τὸ περὶ τὸν ὄξωθεν τῇ ἀποκριπτικῇ
 αὐτῇ δυνάμει, εἰς ἑμπερὶ παρορμῶσαι τὸ ζῶον, πρὸς τὸ μὴ
 τῷ ἄλλῳ πιεζμῶν αὐτῇ γινέσθαι. τὸ δὲ χιτῶνα τῆς γαστρός,
 τοῖς ποσὶν ἐπειδὴ ὑποδοχῆς εἰνεκα σιτίων γέρονται, ἐμμελεῖ δὲ καὶ τὸ
 μετὰ ζῶον τὸ πᾶν ἀπαντα κατέξεν, ἡ παρὰ τὴν καὶ σπλῆνός ἐν
 μέσῳ κειμένη, δι' ὅλως περὶ κνήμης ἐγγύετο καὶ περὶ φρήτος. περὶ
 κνήμης μὲν κατὰ τὸ ὀρθιον χιτῶνα, χόρσαν παρέχουσα, ἐν τοῖς δὲ
 ξίοις μὲν τῷ ἡπατι, ἐν τοῖς ἀεισεροῖς δὲ τῷ σπλῆνι. δι' ὅτι τὸ
 ὁπτισηρὸν αὐτῆς ὅτι πρὸς τὸν ἄνω τὸ πᾶν, διὰ τὸ κατὰ ῥο-
 πιν αὐτῇ τῇ, ὁρτοδὲ τῷ ἀνθρώπῳ ὅτι πρὸς τὸν ἀνθρώπου δὲ ἐγγύε-
 το, διὰ τὸ δύσαστος. ἀπάντων δὲ τῶν χιτῶνων, ἐν μὲν ὁπτισηροῖς
 ὁ κύκλος δις πατέσσερος ἐστίν, ἐν δὲ τοῖς σπλῆνι τοῖς σπλῆνι ἢ σπλῆ-
 νι, ἀπὸ τῶν αὐτῶν μὴ δυναμένη. ἐπὶ δὲ ἀνὰ τῆς ἐν ἑργον

πεπίστευται ἡ γαστήρ· πέψαι γὰρ καὶ χυλοποιῆσαι τὰ καταπο-
 θέντα σιτία παρεσκεύασαι· θερμότητος ἐδείκτο πλείστης.
 Ἡ δὲ τὸ μὴ ὑπερβαίνειν τὸ αὐτῆς μόνον καὶ φύσιν θερμὸν
 πρὸς τὸ ἔργον αὐτῆς, ὡκονόμουν ἡ τῷ θυ σοφία τὰ λειψῶν
 τῷ τῶν, ἐν δέξιων μὲν ὡρᾶται τὰ πρὸς ἡπαρ ὡς λείβηται δὲ
 πυρον, ἐκ δὲ τῆς ἀεισερᾶν τὴν σπλῆνα τῆς αὐτῆς ἐννεύει χρείας,
 ὅππῃ δὲ τοῖς ἐσθίταις μῶας ζωὴ τῇ ἐσθίᾳ, ἐμπεριθεῖν δὲ
 ὅππῃ κείνον τὸν ὅππῃ πλοῦν σκέπειν καὶ ὡρᾶται τὰ λειψῶν αὐτῶν· ἐ-
 σι δὲ ὁ ὅππῃ πλοῦν σῶμα ζωὴν περὶ, ἐκ δὲ δύο χιτῶνων συσπείκε-
 τον, οἷον πυχῶν ἰνῶν· ἐν δὲ τῇ ἐσθίᾳ χωρὶς τῆς δύο χιτῶνων
 ἔχει καταπαρμόμας φλέβας καὶ ἄρτηρας πλείστας συμπε-
 πλεγμένας δηήλαις, κατὰ τὸν δίκτυον· ἐν δὲ ταῖς κεναῖς χώ-
 ραις τῶν πλέγματος αὐτῶν, ὡς περ ἀναπληροῦσάν ἵνα πιμε-
 λῶν παῖν πολλῶν, ὅργανον αὐτὸ θερμαντικὸν κατασκεύασα-
 σαν· τοιαύτη μὲν ἡ τῷ ὅππῃ πλοῦν φύσις. Ζωὴ αὐτῆς δὲ καὶ οἱ κα-
 ταπαρμόμας μῦες· ἐκ δὲ τῆς αὐτῆς μερῶν τῆς γαστρός ὅτι τὸ
 δὲ φραγμα, σφίγγον καὶ ὡρᾶται αὐτῆς τὸ σῶμα, ὅπως ἐν τῷ
 πλήρῃ γινώσκται τὴν γαστέρα σιτίων τε καὶ ποτῶν, μὴ ἔῃ παλιν-
 δρομεῖν αὐτὰ πρὸς τὰ αὐτῶν τῶν σωμαχου. εἰς δὲ τὰ κάτω μέ-
 ρη τῆς γαστρός ὡρᾶται τὰ ἐντερά, ὡς περ τὸς ὅτιν ὁ πυ-
 λωρὸς, ἐξόδος τῆς γαστρός ὡς σενὸς καὶ ὡρᾶται τῶν γινώσκται ὑπὸ
 ἵνους ἀδένους ὡρᾶται κείνου, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἀχύλωτα διέρχεσθαι
 τὰ σιτία, ἕως αὐτῶν τῶν ὡρᾶται οὐκοσμίαν τῆς πέψως ἀ-
 πολάβωσιν. αὐτὴ μὲν οὖν ἡ γαστήρ τῆς γαστρός, τὸ πρὸς τὴν σὺν
 τοῖς ὡρᾶται κείνοις σπλάγχκοις· ὅππῃ δὲ καὶ αἱ διωάμεις τῆς
 γαστρός αἱ φισικαὶ, ὡς περ καὶ ἐν τοῖς δῆλοις μορίοις, τέσσαρες εἴ-
 σιν, ἐλκτικὴ, κατεκτικὴ, ἀμφοιωπικὴ, καὶ ἀποκριπικὴ, ἐκ τῆς
 δὲ αὐτῆς μορίων τῶν σώματος ὁρεκτικὸν ὡρᾶται, ὡς
 ἀνάγκης ἐκείνο ἐλκεῖται καὶ ὡρᾶται. ἵνα δὲ ἀπολαύσῃ αὐτῆς, ἀλ-
 λοῖωσται ἀπὸ τῶν τῶν πρὸς τῶν αὐτῶν πάντως οὐσίαν· τὸ δὲ

δημιουργῶνται μέλλον, χρόνου δέχεται. χρόνος δ' ἐκ αὐτῶν ἡμερῶν
 καὶ κατὰ τὴν κατέχουσαν οὐκ αὖτε πάλιν πρὸς τὸ δημιουργῶνται.
 θεωρεῖται δὲ ἡ κατεκλικὴ δυνάμις τῆς δημιουργικῆς.
 πότερον οὐκ ἀρκεῖ τῶν πρὸς ἀπόδοξιν τῶν ἐν φυσικαῖς
 δυνάμει ἐν τῇ γαστρὶ· ἢ καὶ τὸ ἀνώτερον ἔμμολεται τῷ πρὸς
 ἑτέρου μορίου κατὰ τὴν γαστρίαν καὶ σπῆν, μέχρι τοῦ αὐτοῦ
 πεφύσσι κατέχουσι τὸ αἰμῆται τὸ ἐμβρυον, ἕως αὐτὴν τελέ-
 σωσιν. διὰ πλεονεξίας οὐ χρόνος τῇ κατεκλικῇ δυνάμει
 ἢ ὑστερῶν, ἢ οὐ τῆς γαστρὸς. ἤξασα γὰρ ἡ μήτρα τὸ τὸ ἄρρε-
 νος σπέρμα, ἀνακλίσσεται ὡς οἰκίον καὶ φίλιον, περιφύξασα
 αὐτὴν παύσασθαι, καὶ μεμνησθαι τῆς ἐμμένης, ὡς μηδὲν
 εἰς τὴν μήτραν διδόναι αὐτῇ δυνάμει. κατὰ τὸν οὐκ αὖτε
 τὸ ἄρρενός σπέρμα, (καταμύσσει), καὶ (καταμύσσει) τῷ σπέρ-
 ματι τῆς θηλείας. ἀναζυμῶνται οὐκ ἀμφοτέρω, καὶ γίνεται
 οὐσία μία. τρέφεται οὐκ ἐμβρυον ὑπὸ τῆς ἐμμένης κα-
 τὰ τὴν γαστρίαν καὶ αὐξάνει) καὶ βραχὺ, σὺν καὶ μόνον χρόνος, μέ-
 χρις ἡμερῶν τετράκοντα. εἴτα ἡ τῷ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ δημιουργοῦ
 φῶς αὐτὴν πάλιν σὺν καὶ διὰ πλάτης ἢ ἀνθρώπινον χῆμα, δοῦ-
 σα πάλιν μόρφωσιν, εἰ μὴ ἢ τὸ κυόμενον ἄρρεν, ἐν ἡμέραις
 τετράκοντα· εἰ δὲ θῆλυ, ἐν ἡμέραις μὲν τὸ μακρότατον. πάλιν δὲ
 αὐτὴν φράσσουσα, ὅταν πάλιν ἡ γυναικῶν μορίων διεξηγώ-
 μεθα. εἰδοποιεῖται οὐκ ἢ σὺν καὶ τὸ οἰκίον χῆμα ἀπολα-
 βούσα, τρέφεται καὶ αὐξάνεται, ἀκίνητος οὐσα ἕως μηνῶν
 τριῶν, εἰ ἄρρεν τὸ κυόμενον ἢ· εἴτα ἀρχεται κινεῖσθαι. τὸ δὲ
 θῆλυ, οὐχ ὡς τὸ ἄρρεν· ὑγρότερον γὰρ τὸ θῆλυ καὶ ἀσθενέστερον,
 καὶ διὰ τὸ μακροτέρου δέχεται χρόνου πρὸς κίνησιν· ἐν γὰρ τῷ
 τετάρτῳ μηνὶ κινεῖται τὸ θῆλυ. αὐξάνεται οὐκ καὶ μικρόν
 τὸ ἐμβρυον, κυόμενον ἕως αὐτὴν τελεσθῇ ὁ ἐννεαμηνίαιος χρό-
 νος. εἴτα τῷ δεκάτῳ μηνὶ ἡ συχναῖσα ἡ κατεκλικὴ δυνά-
 μις, πρὸς τὴν δυνάμιν, ἢ πρὸς ὀνομάζεται ἀποκριπικῇ,

ὡς οὕτω τὰ ἐμβρυον, καὶ ἐκβλήματα ἔξω, ὥς τε χυνηθῆναι αἱ
 θρωπιν εἰς τὸν κόσμον. ταῦτα δ' ἀφ' αὐτοῦ φιλανθρωπίας τῆς
 τὰ δημιουργήματα διὰ ῥητέον ὡς τῆς ἐν γαστρὶ ἀποκριπτικῆς
 διωάμεως. χυλοποιήντα τὰ σπία ἐν τῇ γαστρὶ, τ' ὡς πάντα
 κόσμον δὲ ξαμύνης δ' πέφικας, ὅς κε πλὴν ἐν αὐτῇ διωάται. ὡ-
 θῆται οὖν ὁ πεφθὲς χυλὸς ἐν τῇ γαστρὶ ὑπὸ τ' ἀποκριπτικῆς
 διωάμεως εἰς τ' πυλωρὸν, καὶ εἰς τὰ λεπτὰ ἐντερα. κατεσπαρ-
 μένα δὲ ὄντα ἐν τοῖς λεπτοῖς ἐντέροις τὰ μεσεντερικά φλεβία,
 ἔχκοισι τὸν καθαρώτερον χυλὸν, τὸ ἀναφέρουσι πρὸς τὰ σπία
 τῆς ἥπατος εἰς τὸν τόπον τὸν ὀνομαζόμενον πύλας. τὸ δὲ παχύ-
 τερον δ' ὡς καὶ κορεσθῆναι, καὶ ὡς εἴποις, τὸ πιπυρῶδες
 ἀποκρίνεται πρὸς τὰ παχέα τῶν ἐντέρων. εἰς δὲ τὰ παχέα
 ἐντερα, σφοδρῶς μὲν πλὴν οὐσίαν, διχίτωνά τ' πάντα τῇ δέσφ
 δὲ, καὶ τῇ χύματι, καὶ τῇ ἐνέργειᾳ διαφέροντα. τὸ γὰρ ἀπευδυμέ-
 νον πάντων κατώτερον καίται κατ' ἐνέργειαν τῆς ἀκρας τῆς
 ἐσχέως ἐντὸς, ἕως τῆς δακτύλου τῆς ὀνομαζομένης σφίγκτηρος,
 συσπλόντος καὶ συσπλόντος τὸ πέρας τῆς ἀπευδυμένου, ὡς
 μὴ ἐὰν ἀποσπείρων ἡμῶν, πλὴν κόπρον, ἢ τὸ πνύμα, ἢ ὅλ-
 λο π' ἔξέρχεται. πρὸς αὐτὸν γὰρ ὄργανον ὑπάρχει ὁ σφιγκτήρ
 μῦς, ἐν μὲν τῇ ἀποπατήσῃ χαλάρωτος, ἐν δὲ τῇ κατοχῇ συ-
 σπλόντος. διχίτωνά δὲ πάντα τὰ ἐντερα κατεσπυράσθαι
 τῇ πρηνείᾳ τῆς φιλαγάθου δημιουργίας τῆς θεοῦ. ὅτι καὶ οἱ γὰρ
 ἐλκώσας εἰς αὐτὰ γίνονται ἐκ φλεγμονῶν ἀξιολόγων πρην-
 ρισμάτων ἐν αὐτοῖς, ὡς τῇ σήψι διαβρωθῆναι, καὶ πεσεῖν τὸν
 ἕνα χιτῶνα. ζῶν δὲ τὸν ἀνθρώπον μεθ' ἐτέρου τῶν χιτῶνων,
 καὶ ὑγιαίνειν, καὶ πρὸς τὰς πρὸς αὐτὸν ἀμέμπτως ἐνέργειαν. τὸ κρῶ-
 λον δὲ αἰώτερον τῆς ἀπευδυμένου καίται, ἐν τοῖς ἀειτεροῖς
 μέρεσι παρεκκλίνον ἐκάρσιον πρὸς τὰ δεξιά. τὸ τοῦ ἐμφρατ
 τὸ μόνον ἢ ὑπὸ φλέγματος, ἢ ὑπὸ παχέος πνύματος ὁδῶσας
 αἰσάρας ἐπ' αὐτὰς τοῖς τῶν παθούσιν, ὡς μὴ διωάσθαι ὑπομείναι

τὸ σφοδρὸν ἔχει πένων. τὸ δὲ τυφλὸν καὶ αὐτὸ ἄλλ' παχύνει ἐν ὄν-
 τω μὴ δὲ ξιάκειται κατώτερον τῷ διεξιῶν νεφροῦ· κολ-
 πῦται ὃ πλατυμόδρον κυκλοπεραῖς, διεξοδὸν μὴ ἔχον, δι-
 ῶ δὲ τὸ ὄμμα ἔχκει. τὸ τοῦ τῇ δὴρύτητι αὐτῇ, ὡς ἀπὸ τῆς δευ-
 τέρας γαστῆρ, κατέχεται τὸ φιλὸν εἰς ἀποθέσιν, ὅτε τοῖς πλησιάζουσι
 μορίοις παρέχεται αὐτῷ ἐν ταῖς δὴλ' λιμὸν ἀσιπῆαις. Συνερ-
 χῶ δὲ εἰς ἕπο καὶ τὸ κῶλον δὴλ' τὸ μέγεθος αὐτῇ, καὶ τὸ σκολιὸν
 τῆς θέσεως, κατέχεται δὲ αὐτὸ τὸ φιλὸν. τὸ ὃ λεπτὸν ἐντέρον ὑπὲρ
 κείται μὲν τῷ τυφλῷ, ἐλκειδῶς ὃ καίται, δὴλ' τὸ χροίζειν ἐν
 αὐτῇ πὺν περὶ ἐχρόμῳ ὡς αὐτῇ χυλόν, πρὸς τὸ ἀφαρπά-
 ζεσθαι τοῖς μεσδραϊκοῖς φλεβίοις, αἰαδιδούσι ἕπον πρὸς τας
 ἐν ἡπατι πύλας. ὃ γὰρ δι' αὐτῶν πύλῃς ἔχει τὸ λεπτὸν ἐντερον,
 ἀθρόως δὲ ὑπὲρ χετο κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ διεδειγμένος χυλός,
 ὥστε κολοβῶν γίνεσθαι πύλῃ πρὸς τὸ ἡπαρ αἰαδῶσιν. ἡ δὲ
 νῆσις, ὡς καίται μὲν τῷ λεπτοῦ ἐντέρου, καίται ὃ ἔλκειδῶς δὲ
 αὐτῇ, πλησίον τῷ ἡπατι, κενὴ πάντοτε, δι' αὐτὸν συρρέοντα
 εἰς αὐτῷ χολώδι χυμὸν. ὃ γὰρ πρὸς τῆς χολιδόχου κύ-
 σεως ὁ ἐξάγων τὸ χολιδέες περὶ πύλῃ, εἰς αὐτῷ ἐμ-
 βδίζει τὸ αὐτὸ περὶ πύλῃ. τῇ δριμύτητι οὖν τῷ χολώδι πει-
 ριπύματος ὀλιδαίνει πᾶσα τρυφή ἢ μέλλουσα κατέχε-
 σθαι ὑπὸ τῆς αὐτῆς νήσεως. δὴλ' τὸ ἄρα καὶ πύλῃ ὀνομα-
 σίαν περὶ σέλαβε. κενὴ δὲ οὖσα, πύλῃ ἔχει τὸν χυλὸν ἀπὸ
 τῆς γαστρός, καὶ δὴλ' τὸ πολλὰ φλέβες τῶν μεσδραϊ-
 κῶν ἀγείων ἐν αὐτῇ καταφύονται. ὡς καίται δὲ τῆς νή-
 σεως ἡ δωδεκάδακτύλος ἐκφυσις, ἐντερον οὖσα καὶ αὐτῇ τῷ
 λεπτῷ, δωδεκάδακτύλον τὸ μέγεθος ἔχουσα. δὴλ' τὸ οὖν
 αὐτῷ Ἡρόφιλος ὠνέμασε δωδεκάδακτύλον ἢ θέσις ὃ αὐ-
 τῆς κατ' ἀπὸ καὶ καταφύονται δὲ ἐν αὐτῇ ὀλίγα φλεβία ἄλλ'
 μεσδραϊκῶν, δὴλ' τὸ πρὸς αὐτῷ ὡς δὲ χεσθαι τὸν ἀπὸ
 γαστρός ὑπερχόμενον χυλόν. εἰ γὰρ δὲ περὶ γὰρ αὐτῆς ὁ πυ-

λωρὸς πλησίον τῆς γαστρὸς κείμενος, διὰ μικρὸς καὶ σενός ἐστι,
 ἐξ ὁδοῦ καὶ μέγος τῆς γαστρὸς ὧν. ὑπερκαί) ὅ πάντων τῶν ἐν-
 τέρων ἡ γαστήρ, διχίτων οὖσα· καὶ δὲ συνέχεται ταύτης ὁ σό-
 μαχος ἀνῶθεν, ὅστις καὶ οἰσφάγος καλεῖται, καὶ αὐτὸς ὁμοίως δι-
 χίτων ἵνας δὲ ἔχεισιν ἢ τε γαστήρ καὶ ὁ οἰσφάγος· ἔκ τῃ μὲν ἐν-
 τὸς χιτῶνος ταῖς βυθίαις ἰσὺν ἔλκενται τὰ σιπία, ταῖς δὲ ἐγ-
 καρσίαις περὶ ἐκκλινονται. εἰσὶ δὲ ἐν τῇ γαστρὶ καὶ λοξαὶ ἵνες,
 συμπλεκόμεναι ταῖς ἐγκαρσίαις, καὶ συνδυνάμει πρὸς καπο-
 χλὴν καὶ διαμολιῶν τῇ ἐν τῇ γαστρὶ σιπίων. ἡ δὲ ἔσσια τῆς γαστρὸς,
 σπέρξ λευκή καὶ αἷμος, καὶ τῶν ἐντέρων ὡσαύτως· διὸ ἡ μὲν
 τῶν λεπίων, ὁμοία ἢ δὲ τῶν παχέων, σπέρξ δεστέρα καὶ πι-
 μνώδης. εἰσὶ δὲ αἱ ἵνες τῶν λεπίων ἐντέρων καὶ τῶν παχέων,
 ἐγκάρσιοι πᾶσαι, καὶ αἱ τῶν ἔσωθεν χιτῶνων, ἔκ αἱ τῶν ἔξωθεν,
 διαχωρήσεως γὰρ ὅργανα· πλεὺς ὀλίγα ἱνὲς εἰσι τῶν βυθίων,
 συμπλεκόμεναι τῇ ἐγκαρσίαις, ἵνα μὴ ἀφρόαι αἱ διαχωρήσεις
 γίνωνται. μάλιστα δὲ συμπλέκονται βυθίαι ἵνες πολλαὶ τῇ ἐγκαρ-
 σίαις τῷ ἀπευδυσμένῳ. πάντα γὰρ τὰ περὶ σφαιρόμενα τῷ σό-
 ματι, εἰς γαστέρα καὶ ἐντέρα χωρεῖ. κατώτερον ὅ πάντων τὸ
 ἀπευδυσμένον ἐντερον· καὶ πολλάκις ὅσκι κατὰ πόντους ἱνὲς,
 ὅμοιοι δὲ νόμισμα, καὶ ὅμοιοι φόλιν, πάντα εἰς τὸ ἀπευδυσμένον
 ἐχέουσι χωρήσαντα, ἃ καὶ διαπίνουσιν αὐτὸ τῇ σκληρότητι.
 διὰ τὸ τοιοῦτον ἢ τὸ θεῖον δημιουργικὴ σοφία τὰ αἰσθητὰ ζώοντα
 ἰσχυρότερα τῶν θῆλων ἀπορράζεται. διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καὶ
 τὸ κῶλον τὸ ἐντὸς πνιματοῦται ὑπὸ τῶν ὁμῶς ἐμφραξέει, ἔκ
 αἰσθητῶν ὁδυνῶν τοῖς ἐμφραχθεῖσιν ἐπιφέρει ὅσκι σκολιὰ τῆς
 θέσεως· καὶ διὰ τὸ τοιοῦτον ἐγκαρσίαις αὐτὰ ἰσὺν συμπλέκονται
 ἵνες βυθίων, ἰσχυροποιῶσαι τοῖς χιτῶνας αὐτὰ, ἵνα μὴ ἐν ταῖς
 βίαις τῶν διασέων ἀπορράζωσι. ταῦτα τὰ ἀγαθὰ θεοῦ ἡ-
 μῶν τὰ περὶ νοήματα, ἔκ οὕτως ἐπὶ θρησκείᾳ μεγάλυνται. πε-
 ρὶ μὲν δὲ τῶν ἐντέρων, ἵκανα τὰ εἰρημνία· λέγειν ὅ καὶ τὴν τὰ-

ξιν αὐτῶν εἰκός, σῆμαχος, κοιλία, πωλῶρις, δωδεκαδάκτυ-
 λος ἐκφισίς, νῆσις, λεπτόν, πυλόν, κῶλον, ἐ ἀπυθυσμένον.
 ὁπῆκται ὅ τῶπις πᾶσι καὶ τῆς ἀφῆκει μύροις ἀπλάγχτοις ὅ-
 σα κατωτέρω ἔδρα φερέμαπος κῆν, ὡσπερ ἡ σκέπασμα,
 ὁ περὶ τῆς οὐνομαζόμενος ὑμῶν, χρεῖται ὅ τῆς ὑμῶν τῶπου
 τῆς ζώοις πολλαί, μία μὲν αἰς σκέπασματος, δευτέρη δὲ ὡς
 δῆρα φερέματος ἡντι ἀπλάγχτων καὶ ἡντι ὁπῆκει μύρων αὐ-
 πῆς μῶν. τεῖται ὅ τῶρος τὸ ἡντιον ὑπέναι τὰ περὶ τῶματα
 τῆς ξηρῆς τῶφης καὶ τέταρτη, τῶρος τὸ μὴ ἐξιδίως πνύμα
 πῶ δαμῆται ὅ τῶς καὶ τῶν γαστέρας καὶ πῆμπιον, τῶρος τὸ πάντα
 τὰ κατωτέρω ἡντι φρετῶν (ἡντι δαμῆται ὡς αὐτῶν, ἐ ἡντι-
 λείφεται, ὅπως ὁτῆς τῆς σῶρ καὶ τῶρος σῶρ καὶ τὰ ἐξω-
 θεν καὶ λα ὡς τῶν δέρματος ἐνδύονται. ὁπῆκται δὲ τῶ τῶ-
 πον αἰὲν ὑμῶν ἐξωθεν καὶ ἐνδον, καὶ ἡντι ἔμπερθε, οἱ κα-
 πεπῆγαστοι μῶν ὁκλῶ τὸν ἀριθμόν. τῶτων συζυγίαι τέσσα-
 ρες, ὁρῆσι τῶ αἰθῶρου δηλονότι πῆμα πῶ μύρου ὡν ἡ τῶ-
 πη συζυγία δαμῆται, ἀρχομένη μὲν ἀπὸ τῶν νότων πῶ μύρων, κα-
 ἡρχομένη ὅ λῶξ ὅπῆ τὰ ἔμπερθε, καὶ ἡντι τῶσα τῶρος τὰ ἡ-
 ἡς ὅσα ἡντι δευτέρη, ἐναντία τῶ τῆς, ἀρχομένη μὲν ἀπὸ τῆς
 λαγόνος ὅσων, ἀρχομένη ὅ ὅπῆ τὰ ἔμπερθε, λῶξ, ἐ ἡντι
 τῶσα εἰς τὸν ξιφοειδῆ χόνδρον πῆμῶσα ὅ τῆς δῆρα αἰὲν αὐτῶν
 τῶ τῶν συζυγίαι τῶρος ὁξείας καὶ ἀμβλείας γανίας, καταν-
 τᾶ ὡς ἡ γῆμα πῶ τῶ πῆσιως ἡντι τεῖται, ἀρχῶν μὲν ἀπὸ
 ἡ ξιφοειδοῖς χόνδρος, κατέρχεται ὅ ὁρῆα εἰς τὰ ἡντι ὅσα. βῶ-
 ἡντι ὅ γῆμα μὲν δῆρα χαρίζεται μῶν αἰὲν δειλέρας συζυγίας ὅπῆ
 δεξιά καὶ ἀριστερά, μέση καὶ μὲν τῶ δὲ μῶν, ἀπὸ ἡ ξιφοειδοῖς
 χόνδρος ὡς τῶ ἡντι ὅσων. ἡ δὲ τετάρτη πάντων μῶν ἐσω-
 τέρα καίται, ἀρχομένη μὲν ἀπὸ τῶ ὁ σῶρος ἀπινδύλων, τῶ-
 ρομένη ὅ ἡ καίτος εἰς τὰ τῶσα, καὶ ἐν μὲν τῆς τῆς συζυγίας
 καὶ ἀμφοτέρω τὰ μέρη, πῶ δὲ δεξιόν, ἐ τὸ ἀριστερόν, ὡς εἰς

μύρας τὰς πύσας συζυγίας, εοικέναι λυσιγική φασκία, καὶ
 ἀειλαμβάνειν πλὴν ἢ γαστέρα ἐξ ὄντα ἐντός. Συνεργεῖται ὅ
 παρὲς τὴν πλὴν ἀποπάτησιν, καὶ πλὴν φωνῶν, καὶ παρὲς τὸ μὴ
 ἐπὶ μὲν πνθυματῶσαι τὰ σπλάγχνα. ἔξωθεν ὅ πάντων τού-
 των τὸ δέσμα σκέπασμα κεῖται κοινὸν ὅτι τὴν ζώου μέρων.
 καὶ τοῦ δὲ χεὶρ γινώσκειν, ὅτι πάντα τὰ θρεπτικά ὄργανα με-
 τέχκειν ὀλίγον τῷ θύρου, ἵνα ἢ διαγνωστικὰ ὅτι λυπώτων
 αὐτὰ χυμῶν. εἰ γὰρ ἀναιδήτα παντελὴς ἦσαν, οὐδὲν αὐτὸ ἐκ-
 λυεν ἐν ἐλαχίστῳ χροίῳ διαφθείρεται τὸν ἀνθρώπου. διημοῖ
 γὰρ Γεγονότος ἀπὸ ξυμῆς χολῆς, ἢ ἐμφερέξεως, καὶ γαστέρα, ἢ
 σόμαχον, ἢ ἔντερον, ἢ ἥπαρ, ἢ σπλῆνα, ἢ εἰς ὅτι τὸ τυχόν θρε-
 πικὸν μέρος, διὲως ὅτι ἰατρῶν ἀγωνίζοντων ἐκμοχλῶ-
 σαι τὸ λυπῶν, ἢ διὰ φλεβοτομίας, ἢ διὰ καθάρσεως, ἢ ἐμ-
 των, ἢ κλυτήρων, ἢ αὐτὸ ἔπαθεν ἄνθρωπος, εἰ ἀναιδήτα παντε-
 λὴς εἶχε τὰ θρεπτικά μέρη, ὡς μὴ αἰδανέσθαι ὅτι πόνων.
 πολλάκις γὰρ ἡλικώθη ἔντερον ἀπὸ δριμυτέρου χυμοῦ, καὶ πολ-
 λάκις διεβρώθη, καὶ κίνδυνον ἐπήγαγε, καὶ δὲ ἱπποκράτης
 φησὶ, διςεντερίῃ αὐτὸ ἀπὸ χολῆς ἄρξεται ἰσχυρῆς, θανάσιμον.
 διὰ τούτων ἢ παρνοστικῆ τῶ θεοῦ δυνάμεις ἐνέφυσεν τοῖς θρε-
 πικοῖς, μέρεισι τῷ ὅσον αὐτὰ ῥητος παρὲς αἰδήτην, ἵνα αἰδαν-
 νόμῳ ὅτι πόνων ἀναγκάζωσι τοῖς ἀνθρώποις διαφυγε-
 σθαι. ἄρξώμεθα οὖν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ἥπατι ἀναδόσεως,
 ὅπως τε γίνεται, καὶ διὰ τῶν ἀγρίων. τὸ γὰρ παρὲς κείναι λε-
 γέιν. ὅτι γὰρ πάντα τὰ σπλάνα καὶ ποτὰ ὑπὸ τῆς γαστρὸς χυλο-
 ποιῶνται, ἐπὶ τὸν παρὲς κοσμοῖ τῆς διπεψίας ἀπολαμβά-
 νοισιν ὅτι αὐτῆς, παρὲς ὀλίγου ἀπεδείξαμεν. ἐπὶ πεμφθέντα
 οὐκέτι μὲν ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ ὡδεῖται παρὲς ἔντερον, ἐπὶ καλῶς
 εἴπερ. ἔξερχομένου οὖν τῷ χυλῷ διὰ τῶν πυλωρῶν εἰς πλὴν
 δωδεκάδακτυλον ἐκφυσιν, ὑπεδέχεται αὐτὸν ἡ νῆστις ἐλικοει-
 δῶς κειμένη· εἴτα τὸ λεπτόν ἔντερον, καὶ αὐτὸ ἐλικοειδῶς κεί-

μυρον. ἐν τούτοις τοῖς ἐντέροις κατὰ σπείρον φλεβία πολλά τὰ
ὀνομαζόμενα μεσδραϊκά, μείζονά τε καὶ ἐλάττωνα, ἐκφυόμε-
να ἀπὸ τῶν σπυγῶν τῆς ἥπατος. ταῦτα ἀφ' ἀρπάζουσι τὸν κατὰ
ρώτα πενυχλὸν, καὶ τὸ σκύβαλον ὃ ὑποχρεῖ εἰς τὰ παχία ἐν
περὶ αἰσφύροις δὲ τὸν αὐτὸν πενυχλὸν πρὸς τὰ σπυγῶν τῆς ἥπα-
τος, εἰς τὸν τόπον τὸν ὀνομαζόμενον πύλας ἥπατος. ταῦτις τὴν
περὶ σπυγῶν ὀνόμασι ἀνὴρ τις δὲνός ποτε τὰ μαθήματα,
ἐν τοῖς ποτε τῷ Ἀσκληπιάδου χρόνῳ ἐκ τότε οὖν καὶ μέχρι τῆς
δι' αὐτοῦ ἐπ' ὀνόμασι ὅπως ποτὶ τῶν θφῶν ἰατρῶν. ἐν ταῦταις
δὲ ταῖς πύλαις συνανθοῖσιν αἱ μεσδραϊκαὶ φλέβες, ὡς
ἐν ῥίζῃ δένδρου, περὶ χειδεῖς καὶ ἀρχαχειδεῖς οὖσαι. μελλύσας
οὖν ἐν σφοδραῖς κινήσειν ἀλίσκεαυ ἀπάσματος, ἐκ εἵσεν
ἀσπείκτους ἢ τῶν θεοῦ πρὸς τοῖς, ὅθεν κατεφύπυσεν ἐν ταῖς
χίσεσι αὐτῶν, ὅθεν αἰσπλήρωμα, σδρκα παχίαν, λουκὴν, ὑπο-
πίμελον, συνανθοῖσιν ἀγχείων πολλὰν ποτελέχουσιν, καὶ ἀδέ-
νας μικροῖς τε καὶ μεγάλοις πάντοτε πολλοὺς συνδύστα, διὰ τῆς
αὐτῆς σδρκὸς πάσας τὰς φλέβας καὶ ἀσπάλους ἀποτελέσα-
σα. ταῦτις τὴν σδρκα ὀνόμασαν μεσενπίον, διὰ τὸ μέσον
κεῖσθαι τῶν ἐντέρων. ἔτεροι δὲ μεσδραῖον, διὰ τὸ μέσον αἵρε-
σαι πάντων τούτων τῶν ἀγχείων. δὲ καλλίκεας. ἢ δὲ τὸν
δὲ εἰς τὸ ἐσπείσθαι. ταῦτα τῆς ἀφ' αὐτοῦ δημιουργίας θεοῦ τὰ
περὶ σπυγῶν. ἀπὸ δὲ τῆς ῥίζης πασῶν τούτων τῶν φλεβῶν,
ἐκφυεταί τις φλέψ, ὅθεν ὡς σέλεχος δένδρου, καταχίζόμενον
εἰς κλώνας πολλοὺς μείζονας ἢ καὶ ἐλάττωνας. αὐτὴν ἡ σελεχία
φλέψ κατὰ χίζετα εἰς τὰ σπυγῶν τῆς ἥπατος. συν τοῖς βλαστοῖς
αὐτῆς σπυγῶν οὖσι, ποτὶ δὲ χιμῶν τῶν ἐκ τῆς γα-
σχὸς καὶ τῶν ἐντέρων κατὰ ρώτα πενυχλὸν, ποτὶ περὶ σπυγῶν
ἐκφυεταί αἷματος ἡμῶν. μετέχουσι γὰρ τῶν αἵματι ποιητικῆς
διωάμεως καὶ αἱ μεσδραϊκαὶ φλέβες, ἀμυδρὰς δηλονότι καὶ
ἐλαχίστης. δὲ ἐλαττωρ οὖν τῶν πενυχλὸν τῶν ἡ σελεχία φλέψ,

καὶ τοσούτῳ αὐτὸν αἷμα. ὁ δὲ κρίνεται ὅτι τὸ αἷμα μὲν τὸ κο-
 πασκυαδιῶν αὐτὸ, καὶ τὸ μὲν κοῦφον καὶ ἀεράδες, ὁ πέρ' ὅστις ἰ-
 ξαντὴ χολή, ὑψοῦται μετέωρον, καὶ ἐκπέμπεται εἰς τὴν χολι-
 δόχον κύστιν, ὅθεν τὰ πόρου αὐτῆς τὰ εἰσάγοντες εἰς αὐτὴν τὸ χολα-
 δίδες πείπλωμα. μὲν ὅτι τὸ ἀπολαβεῖν αὐτὸ τὴν κύστιν, καὶ δι-
 λοιδώσῃ περὶ τὴν ἰδίαν οὐσίαν αὐτῆς, ἐκπέμπεται τὸ πεί-
 πὸν εἰς τὴν νῆστιν τὸ ἔντερον, διὰ τὸ ἐξάγειν αὐτὸ πόρου· π-
 δεῖ γὰρ καὶ παχὺ καὶ ὅτι ἔστι τὸ αἷματος βεῖδη εἰς πυθμένα
 τῆς διώκεται μὲν ἐκ τῆς ἡπατος ὡς πείπλῳ, ἔλκεται δὲ ὑπὸ
 τῆς σπλῆνός ὡς φίλιον, ὑπὸ τῆς ἐν αὐτῇ καὶ φυομένης πόρου.
 τῆς τὸ πείπλωμα ἀποδοῖ ὁ σπλήν, καὶ μεταβιβάζει καὶ ἰδίαν
 αὐτῇ οὐσίαν εἰς μύαχολικὸν χυμὸν ἰδέσθαι τε καὶ διωάμεν.
 μύας γὰρ ὁ σπλήν, καὶ καὶ οὐσίαν τὴν οὐσίαν καὶ χαῦνος, καὶ ἀρτηρίας
 παμπόλλους ἔχων, καὶ ἀραιότερον σκέπασμα. ἵνα γὰρ πὺν χυ-
 μὸν τὸ παχὺ καὶ γὰρ ἀποδοῖ, καὶ μεταβιβάζει εἰς ἔπρον εἰ-
 δος, τοιοῦτος καὶ γέγονε, καὶ ὅτι. ὁ δὲ κρίνει οὐκ ὅτι κατεργασθῇ
 ταχυμὸν ἢ ἐν σπλῆνι ἀποκριπὴν διωάμεν. καὶ τὸ μὲν λεπτόν
 καὶ καθαρόν ὡς περὶ σφίγγιν μύαχολικὸν χυμὸν, κατέχεται
 περὶ τῆς σπλῆνός καὶ αὐξήσιν αὐτῇ τὸν δὲ ἄχρηστον αὐτῇ ἐκπέμ-
 πει εἰς γαστέρα· ἐκπεμφθῆς δὲ εἰς γαστέρα, χηρὸς γίνεται
 ὡς ζῶν. σφίγγει γὰρ καὶ αὐτὴν, καὶ διεγείρει τὸ ζῶν περὶ ὅ-
 ρεξιν. καὶ τὸ λείπεται ἄρα ἐν τοῖς σιμοῖς τῆς ἡπατος καὶ τῆς σπλῆ-
 νός φλέβα τὸ καθαρώτατον αἷμα ὡς ὅτι ὑδατῶδες πεί-
 πλωμα. καὶ ἔστι περὶ οὐσίας μύζονος παχὺ γὰρ ὅτι τὸ αἷμα καὶ κα-
 θαρὸν καὶ διόμῳρον μεταληφθῆναι ἐν τῇ κοίλῃ φλεβί, σινοτά-
 λων τὴν συμβολῶν ὅσων τὴν κοίλῃς φλεβὸς περὶ τῆς σπλῆνός,
 δεῖται τὰ ὑδατῶδες πείπλωμα ὡς ὁ χυμὸς καὶ ὁ δὲ γὰρ,
 ὅπως τῇ εἰς δύσιν τῆς λεπτοῦς φλέβας, ὡς εἰσέλθῃ καὶ τὸ πα-
 χύ. ἔστι οὐκ ὅτι τὸ ἡπαρ σῶμα σῶσθαι, ἐκ φλεβῶν ὅθεν φό-
 ρων συκείμῳρον, ἔχον ἐν αὐτῇ καὶ ἀρτηρίας πύλας καὶ
 φλεβὰς

φλέψι διὰ τὸ ῥιπίζεσθαι. μετέχῃ δὲ ἐνδύρου, ἵνα ἡ αἰσθη-
 τικὴ τῆς πρὸς τὸν οὐδὲν κακῶν· ἡ δὲ οὐσία τῆς ἡπατος σὲρξ
 ἀπαλνῶσι ἐν ἐρυθρᾷ, οὗ αἷμα νεοπαγὲς ἔτι καλεῖται παρῆ-
 χυμα. ἐν δὲ δύναι τὸ ἡπαρ, ταῖς μὲν φλέβας καὶ ταῖς ἀρτηρίας
 αὐτῶν τε καὶ κατὰ τὸν δυνάμεν δὲ τὸ πρὸς τὸν αἰσθητὸν χιζόμενον
 εἰς λοβοὺς τέσσαρας. καὶ πρὸς αὐτὴν τῆς μαθηματικῶν ἰατρῶν
 τοῖς λοβοῖς ὀνόματι πρὸς τὸν γένουσε ταῦτα, τρεῖς ἀπὸ τῆς, ἑστία,
 μαχαιρα, καὶ ἡνίοχος. πρὸς τὸν τῶν αὐτῶν ἡ ἀφ᾽ αὐτοῦ τῆς θεοῦ ὁ-
 φία κατέχουσιν αὐτὸ εἰς λοβοὺς. παρέθηκε γὰρ αὐτὰ τῇ γαστρί
 οὗ πρὸς τὸν δυνάμεν σκέπασμα. Ἐν τῇ τῇ πέψι. τοῖς λο-
 βοῖς αὐτῶν αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν δυνάμεν μείζονα τῆς γαστροῦς τὸ
 πρὸς τὸν λαμβάνει· ἐκ δὲ πᾶσι τὸ αἰσθητὸς τέσσαρας λο-
 βοῖς ἔχῃ τὸ ἡπαρ, διὸ ἐπὶ τοῖς μακροτάτοις. ἐστὶ δὲ τὸ ἡπαρ,
 αὐτῶν μὲν καὶ τὸ πρὸς τὸν αἰσθητὸν χεῖρ, κυρπὴν κατὰ τὸν δυνάμεν,
 καὶ τὸ ὁπίκειται τῇ γαστρί, σιμόν. κατὰ τὸν αἰσθητὸν δὲ, ἡ μὲν ἐρ-
 γαστομένη τὸ αἷμα φλέψι, ἡ πρὸς τὸν στελεχία καλεῖται, ἐν τοῖς σι-
 μοῖς τῆς ἡπατος. ἐν δὲ τοῖς κυρτοῖς, ἡ ὀνομαζομένη κοίλη. καὶ σιμ-
 βόηοισιν ἀνῆλκας ἡ τε στελεχία φλέψι, καὶ ἡ κοίλη, καὶ ταῖς πε-
 ρατώσας αὐτῶν στενοτάτας οὐσας. διὰ οὗ τῆς πρὸς τὸν αἰσθητὸν
 τούτων μεταλαμβάνει ἡ κοίλη φλέψι τὸ αἷμα ἀπὸ τῆς στελε-
 χίας καθαρὸν καὶ πεπεμμένον. Ἐν τῇ τῇ δυνάμεν πρὸς τὸν αἰσθητὸν
 μα. ἀπὸ βλαστάνει οὗ οἱ κοίλη φλέψι ἀπὸ τῆς ἀκρῆς τῶν κυρ-
 τῶν τῆς ἡπατος, ἐν τῇ πρὸς τὸν αἰσθητὸν ταῖς φρεσίν, οὗ πρὸς τὸν αἰσθητὸν
 μνον ἐκ ῥίξης μείζονα, αὐτῶν τε ἐκ κατὰ τὸν αἰσθητὸν, ὁππότε μνον
 τῇ ἐξ ἑαυτῆς καὶ τὸ μὲν αὐτῶν φέρει διὰ τῆς ὁππότε ἔστι πρὸς τὸν αἰσθητὸν
 ἕως τῶν κλειδῶν, ὁππότε μνον τῇ ἐξ ἑαυτῆς ἀπὸ τῶν δὲ ἕνα πρὸς
 πρὸς ἀδράν εἰς πρὸς δὲ ξιὰν κοιλίαν, εἰς τὸν χορηγεῖν αὐτῇ αἷμα
 πρὸς τὸν αἰσθητὸν. τὸ δὲ αὐτῶν εἰς ταῖς κλειδας, χιζεται διχῶν, καὶ
 πάλιν αὐτὰ τὰ χιζόντα χιζόνται διχῶν. ἐκ τῶν μὲν τῶν χι-
 ζόντων διέρχεται διὰ τῶν ὡς πρὸς τὸν αἰσθητὸν πρὸς τὸν αἰσθητὸν
 C

μύρην εἰς βλασηματα πομὰ μείζονά τε καὶ ἐλάττωνα· τὸ δὲ δὴ-
 λο γήσιμα διὰ τῆς τραχύλου ἀνέρχεται πρὸς πλὴν κεφαλῆν
 τὸ πο δὲ γίνεταί εἰς τὰ δεξιά καὶ τὰ ἀριστερά· ὅθεν αὐτῶν ὅτι με-
 γάλων χυσιμάτων εἰσὶν αἱ σφαγίπδες φλέβες. λέξομεν δὲ πε-
 ρὶ αὐτῶν, ὅτε πρὶν ἐκ κεφαλῆς μέλομεν εἰπεῖν. τὸ δὲ κατερ-
 χόμενον τῷ πρὸς μέντοι καὶ αὐτὸ φέρεται διὰ τῆς ῥαχέως, ὡς αἰ-
 νῆς ἀγωγὴς μέγας χυόμενος εἰς πολλὰς φλέβας μικρὰς τε καὶ
 μεγάλας, καὶ τὰσπερὶ μέγας εἰς τὸ πᾶν σῶμα, καὶ ἀρδύων ἀ-
 πτωτα αὐτῶν τὰ μόρια. ἐκ δὲ τῆς μεγάλης ἀγωγῆς τοῦ κατερ-
 χόμενου διὰ τῆς ῥαχέως ἀποφύοντι δύο ἀγγεία, ἐν μὲν εἰς τὰ
 δεξιά, ἐν δὲ εἰς τὰ ἀριστερά, πρὸς ἑκάστην νεφρὸν. ἑκάστη
 οὖν ὑπὸ τῶν νεφρῶν δι' αὐτῶν τῶν ἀγγείων τὸ ὑδατῶδες πε-
 ρίτωμα τοῦ αἵματος. οὐχ ὁμόχρονος δὲ ἡ ὅλη γίνεταί διὰ
 πλὴν δέσιν αὐτῶν. ὁ γὰρ δεξιὸς νεφρὸς, ἀνώτερος φαίνεται κεί-
 μενος τῷ ἀριστερῷ, ὡς ὅτι τινῶν πρὸς φαίνεται τῷ μεγάλῳ λο-
 βῷ τοῦ ἡπατος. ἐλκοῖσιν οὖν οἱ νεφροὶ πρὸς τοῦδε ὕπερα. εἰ γὰρ
 ὁμοῦ ἐλκοῖ καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἰσοθενῶς, ἐκάλουν ἀν-
 διήλων πλὴν ἀνέρχων, τῇ ἀντιστάσει ἀντιελκοντες ἑαυτοὺς.
 τὸ πο δὲ τοῦ ἀρχαίου θεοῦ πρὸς τοῖα πρὸς εἶδη, κατέθετο
 τὸ δεξιὸν νεφρὸν ὑψηλότερον, καὶ πλησίον τῆς κοίτης φλέβος,
 ὅπως τῇ ἐγγύτητι ἑλκῇ χωρὶς ἀντιστάσεως. τὸ ἥχθ' ἐν ἑνὶ λαμ-
 βάοντες οἱ νεφροὶ, μετασκηδάζοιτο πρὸς πλὴν ἑαυτῶν οὐ-
 σίαν, ἀποπελοῦντες αὐτὸ εἰς ἰδέαν οὐρου. τὸ πο δὲ κρίνοισιν οἱ
 αὐτοὶ νεφροὶ ἐκπύμποντες διὰ τῶν οὐρητῆρων εἰς πλὴν οὐρη-
 δοχὸν κύνειν. εἰσὶ δὲ οἱ οὐρητῆρες αἰγεία σινὰ πρὸς μεσηκῇ, ἐκ-
 φυόμενα μὲν ἀπὸ τῶν νεφρῶν, καταφυόμενα δὲ εἰς πλὴν κύνειν,
 ἐν ἐκ δεξιῶν, καὶ ἐν ἑνὶ δὲ ἀνὸς μόνον. βόησι δὲ πλησίον τοῦ τρα-
 χύλου τῆς κύστεως. ὁ δὲ πῦρος τῆς κύστεως εἰς ὃν βάλλοισιν οἱ
 οὐρητῆρες, λοξὸς, καὶ διὰ τὸ πο ἐκ ἑαυτοῦ οὐρον παλινδρομεῖν
 εἰς τὸ ὀπίσω. ἐκ δὲ δύο δὲ χιτώνων ἰδρυμένων συγκρίνεται ἡ κύστις.

πυκνῶν ἔπεπλημύων, διὰ τὸ εἶναι τὸ πλεονέχον ἐν αὐτῇ ὑ-
 γρῶν, λεπτομερές τε καὶ ὑδατῶδες. εἰς δὲ πᾶν βράχλον τῆς κύ-
 σεως καίται ὁ σφικτήρ μῶς, ἀελαμβαίων ἔσφίγγων τὸ βρά-
 χλον τῆς κύσεως ἀκριβῶς, μὴ ἔων ἀκούστον ἀκρεῖν τὸ ἔρον.
 παραιρεπκὸν γὰρ ὄργανον ὁ μῶς. ὑπερρέφαντες οὖν εἴπωμι
 περὶ τῆς κοίλης φλεβός. κατέρχεται γὰρ ὁ μέγας αὐτῆς ἀγω-
 γὸς ὀπισθόμυρος τῇ ἐσχάτῃ τῆς ἑσχῆς, ἐνταῦθα τὸ ἱερὸν ὁ-
 σῶν. χρίζεται μὲν οὖν καὶ ἐκείνον τὸ πόνον διχῇ εἴτα τὰ τμή-
 ματα πάλιν εἰς τέσσαρα, καὶ καίτα αὐτῆς εἰς δύο, καὶ ἐκπέμ-
 πονται ἀρδένειν τῇ τῷ αἵματος ὑγρότητι πάντα τὰ κατώτερα
 μέρη, ἡγῶν μὲν φλέβες πρὸς τὸ δεξιὸν σκέλος καὶ τὸ ἀριστε-
 ρὸν ἕως τῆς ἀκρῶν ποδῶν διὰ βάρους τε καὶ ὀπισθοῦς. ἡγῶν
 δὲ πρὸς τοὺς ὀργῆς καὶ πᾶν καυλόν. ἡγῶν δὲ πρὸς τὰ ἀπερ-
 ματικὰ ἀγῶν καὶ τοὺς κυρσοειδεῖς ὀρθοστάτας. ἡγῶν δὲ πρὸς
 πῶν κύσιν, καὶ εἰς τὴν πύλιν, καὶ πρὸς μὴ τῆς αὐτῆς. καὶ περὶ μὲν τῷ
 θρεπτικῶν μορίων ἀνάρκῃς ὁ λόγος· λοιπὸν ὅποσα ἀκολου-
 θεῖ καὶ τὰ ξιν, ἵνα γῶνται θρέψις. ἐστὶ μὲν οὖν πρὸς τῇ εἰσόδῃ
 εἰς τὸ σῶμα· δευτέρᾳ δὲ, ἡ διὰ τῆς ὁδόντων λέκτρως· τρίτῃ, ἡ
 διὰ τῆς γλώσσης σφαιροποιήσεως· τετάρτῃ, ἡ διὰ τῆς οἰστροφάγου
 κατὰ ποσὶς· πέμπτῃ, ἡ διὰ τῆς γαστρὸς χυλοποιήσεως· ἕκτῃ, ἡ διὰ
 τῆς μεσεντερικῶν φλεβῶν ἀνάρκῃς· ἑβδόμῃ, ἡ ἐν τοῖς σιμῶν
 ἡ ταπὸς ἐξαιμάτωσις· ὀγδόῃ, ἡ ἀπὸ τῆς σιμῆς μετὰ ληψίς τοῦ
 αἵματος ἐκ τῆς κυρτῆς ἐννάτη, ἡ διὰ τῆς κοίλης φλεβὸς ἀ-
 νάρκῃς τῷ αἵματι εἰς ὅλον τὸ σῶμα· δέκατη, ἡ ἐκ τῆς φλε-
 βῶν διὰ πύλινος τῷ αἵματι εἰς τοὺς μύας, ἡ πρὸς ὀνομάζεται
 πρὸς δεξιῇ· ἐν δέκατη, ἡ τῷ αἵματι πρὸς τοὺς μύας ἀνάρκῃς
 μυσίς, ἡ πρὸς ὀνομάζεται πρὸς σφίσις· δωδεκάτη δὲ, ἡ μετὰ βο-
 λῇ τῷ ζυμοθέντος εἰς ὁμοιότητα τῶν σάρκων ἔκ τῷ δέρματι,
 ἡ πρὸς ὀνομάζεται ὁμομοίωσις· τρις καὶ δέκατη δὲ, ἡ θρέψις ἐν τῇ
 ἀρχῇ οὖν τοῦ λόγου καὶ ἀνάρκῃς ἀρξάμενοι, ἐν τῷ τέλει καὶ

διαίρεσιν ἐπληρώσαιμεν, θεοῦ ὁδηγήσαιτος καὶ ἐνεργήσαιτος.

ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΠΕΡΙ
ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑ-
ΤΑΣΚΕΥΗΣ, ΒΙΒΛΙΟΝ Γ.

ΠΕΡΙ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐκδηγεύμενοι ἐν ᾧ περὶ τῆς
βιβλίου, τὰ περὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐ-
τῆς μορίων καλῶς διήγησιν, εἰ-
πόντες αὐτῶν τίς τε θέσιν, καὶ τὸ
μέγεθος, ἐπὶ δὲ ταῖς ἐνεργείαις αὐ-
τῆς, ἡ ταῖς χρεῖαις· ἐν ᾧ τῷ παρόντι
λόγῳ τὰ περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν
ἀναπνευστικῶν μορίων ἡκοῦν διηγήσασθαι, καὶ τὸ σῆμα τὸν ὅτι ἡ-
μῶν ὁπικαλούμενοι, ἐπειδὴ πάντα δι' αὐτῆς ἐγγύετο καὶ χωρὶς
αὐτῆς ἐγγύετο οὐδέν. ἄρξομαι οὖν ἀπὸ τῆς καρδίας, καθ' ἣν καὶ
ρίζα καὶ πηγὴ τῆς ἐμφύτου θερμασίας αὐτῆς κατέστηκε, διὰ τῶν
ἀρτηριῶν τε αὐτῇ τὴν θερμασίαν καθ' ὅλον τὸ σῶμα ἐκ-
πέμπουσα ζωογονεῖ πάντα αὐτῆς τὰ μέρη. διὰ τὴν καρδίαν
καὶ τὰ λοιπὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα γίνονται, ὅπως τὸ ἐν αὐτῇ
ἐμφυτὴν θερμὸν κατὰ φύσιν, καὶ αὐξή, ἡ τρεφεται. διὰ τῆς
πο οὖν ἡ τῆς ἀνάγκης τῆς ἡμῶν περὶ τοιαῦτα πνύμενα κατεσκευά-
σιν, ἵνα δι' αὐτῆς ἡ κόμπος ὁ ἐξωθεν αἰὲρ, πέμπεται πρὸς τὴν
καρδίαν, ψυχὴν τὸ ἐν αὐτῇ θερμὸν, καὶ βέβω, ἡ αὐξή. ἐπει-
δὴ ὁ πνύμενος ἐκ καθ' αὐτὴν κινεῖται, διὰ τῆς κινήσεως τῆς θώρα-
κος συκινεῖται καὶ τὴν τῆς κενῆς ὑποχώρησιν, τὴν ἀρχὴν τῆς
ἐκδηγήσεως τῶν ἀναπνευστικῶν μορίων ἀπὸ τῆς θώρακος πει-
σεται. ἐστὶ μὲν οὖν ὁ θώραξ, σῶμα ζωῶν, ἐκ δὲ τῶν μὲν

Ἐς ἀριστεράν τῶν πλῦρῶν συγκαίμενον, ἔμπερσεν δὲ ὑπὸ τῆς
 στήνους καὶ τῆς στήθους, ὅπουθεν ἢ ὑπὸ τῆς ἐξ ἀπενδύλων τῆς ἐξ-
 χως τῶν ἀφωρισμένων τῶν ἡρώων, ἔς οὓς ἀναφθίνονται οἱ
 αὐτοὶ ἀπενδυλοὶ τῆς ἐκαστέρας παρὶσι τῶν πλῦρῶν. σέρ-
 ρον μὲν οὖν τὸ ὑπὸ τὸν μαζὸν ὅτι· τὸ δὲ μεταμαζιον, στήθος.
 αὐτὸν μὲν οὖν ἀφορίζεται ὑπὸ τῶν κληδῶν καὶ τῆς τραχήλης,
 κατωθεν ἢ ὑπὸ τῆς ἐξ ἀφωρισμένης, ὡς εἴη τὴν δέσι τῆς δώ-
 ρακος ὑπὸ τῶν φρενῶν. ὄργανον οὖν ὅτιν ὁ δώρραξ πνυ-
 μαπκόν, ἀναπνυστικόν, κινεῖμενον καὶ πορραίρεσιν. ὑπὸ μυῶν
 γὰρ καὶ νῦρων αὐτῶν ἡ κίνησις. καί τοις δὲ ὅτιν ἔστωθεν, ὡς μὲρ-
 τυρεῖ τὸ φαινόμενον· ἀναπληροῖ δὲ πᾶσαν τὴν ἐν ῥύτῃ αὐτῇ
 ὁ πνύμενος φωνηπκόν αἷμα καὶ ἀναπνυστικόν ὄργανον ἡρόμε-
 νος. εἰπωμεν τοίνυν περὶ τῆς χείρας αὐτῶν ἐντεῦθεν ἐξ ἀμέ-
 νοι. ἡ χεὶρ τῆς ἀναπνοῆς τοῖς ζώοις ἐδείχθη δὲ καρδίαν,
 δεομένης αὐτῆς τῆς ἔξωθεν ἀέρος. ἀναψύχῃ γὰρ αὐτῇ ὁ ἔξω-
 θεν ἀὴρ εἰσπνεόμενος ὑπὸ θερμότητος ζέουσιν. διπλῆς ἢ τῇ
 κινήσεως τῆς ἐν τῇ καρδίᾳ οὐσίης, καὶ δὲ σολῶν, ἔς συσολήν,
 ἐν μὲν τῇ δὲ σέλλεσθαι, κατὰ ψύχεται· ἐν δὲ τῇ συσέλλεσθαι,
 ἔς λιγνύσθαι περὶ τῶν αἰμάτων αἰπώσθαι. οὐκ ἐν τῇ δὲ ὑπὸ τῆς
 φάρυγγος ἔλκει ἡ καρδία· μέσος γὰρ ὁ πνύμενος κεῖται τῇ
 φάρυγγος καὶ τῆς καρδίας· καὶ τῇ τῆς ἀγαστῆς πορνείας τῆς
 θεοῦ ἡμῶν. εἰ γὰρ ἀμέσως ἐκ τῆς φάρυγγος εἴλκει ἡ καρδία, καὶ
 αὐτῇ εἰς τὸ ἐκτὸς ἀπεδίωκε τὸ πνύμα, δυνάμειν ἰσχυρόν ἡμῶν
 ἀναψύχον κακὸν ἐρίνετο, ἢ ἀκαίρως εἰσπνεῖν ἀέρα μοχλη-
 ρόν, ἢ μηδὲν εἰσπνεύσειν πνύμεσθαι περὶ τῆς χεῖρας. δὲ τῶν
 μὲν οὖν ἡ δημοσυρτική τῆς θεοῦ σοφία, ὅτι τὴν καρδίαν μόνῃ
 ἀναπνυστικὸν ἐπέπνευσε ὄργανον, ὅτι ἔξωθεν αὐτῇ περὶ τῆς
 πνύμενα καὶ ἡρώα, περὶ τῆς ἀναπνέουσας ἐκείνη κατὰ τὸν
 ἀέρα, αἷμα δὲ καὶ φωνεῖν τὸ ζῶον διὰ τῆς συσολῆς αὐτῶν
 ποιῶνται. μέσος δὲ ἄρα πάντῃ τῇ κύτῃ τῆς δώρρακος αὐτῇ

ἐγκατέδειπτο, ὅπως ἰσορρόπως ἔλκεν ἅπασαν τὴν ἐκ τοῦ
 πνύμονος κατὰ ψῆξιν, ἀμα δὲ καὶ τῶν τῶν θώρακι περὶ
 πηλόντων βλαβερῶν ἀπαχθῆναι πρὶν ὥστε. καὶ τὸ μέσον ὃ οὐ
 θώραξ ὅλος ἡμέσιν δυνάσταις διαφρασσεται ἀνῶθεν τῶν
 κλειδῶν ἕως κατωθεν τῆ ξιφοειδοῦς χόνδρου, καὶ μέχρι βά-
 θους τῆς ἐσχάτης, χωρίζουσι τὴν δεξιὰν κοιλίαν τῆ θώρα-
 κος καὶ τὴν ἀριστεράν· καὶ ὁμοίως δὲ ἀναγκάσαν χρεῖαν τῆ
 ζωῆς παρέχουσι. πλάκας γὰρ τὰ δεξιά βλαβεῖται ἰσχυρῶς, ἡ-
 μίπνουσι δὲ ἡμίφωνον τὸ ζῶον τηρεῖ, ἀβλαβῶν τῶν ἀριστερῶν
 διαφυλαττομένων, ὡς εἰ ἐκ τῶν περὶ πᾶσιν, ἀφῶν ὅτι ἀπονοῦν
 τὸ ζῶον ὡς καὶ χρεῖμα γίνεται. ἀξιολαμβάνει δὲ ἡ καρδία
 ὁ πνύμων, ὡς ἀπὸ τῆς σακκίλλας τῆς πύλας τοῦ τοῦ αὐτοῦ
 χεώματος. ὁ γὰρ πέμψος ὁ μικρὸς ἐφυλακτῆς τῆς καρδίας ἐ-
 νεκα γίνεται, διὰ ὑποπείσμα καὶ οἶον ἐβάσταγμα τῆς κοί-
 λης φλεβός· ἐκ δὲ τῆς τοῦ κοιλότητος εἰς τὸ αὐτὸ αὐτὸ μέρος
 ἔρχεται εἰς ὑποδοχὴν τῆς φλεβός, ὅπως μὴ ἐκτρέπεται
 δεξιά ἢ ἀριστερά. ὁ δὲ αὐτὸς τοῦ τοῦ καὶ εἰς τὰ δεξιά παρελ-
 κίται. ἡ γὰρ κοίλη φλέψ ἀπὸ τῆς ἡπατος ἐκφυομένη, δεξιωτέ-
 ρα πῶς ἀνέρχεται πρὸς τὴν τῆ θώρακος δυνάμει τῆς
 δεξιάς κοιλίας· τὸ δὲ μέσον αὐτῆς βασιζέται ὑπὸ τῆς βλα-
 στῆς αὐτῆς, τὸ κατὰ φύσιν εἰς τὴν δεξιὰν κοιλίαν τῆς καρ-
 δίας, χορηγῶν αὐτῇ αἷμα πρὸς τὸ πρὸς ἐφεῶν. τὸ δὲ
 αὐτὸ μέρος κοίλης φλεβός τὸ πρὸς τὰς κλειδας, βασιζέ-
 ται ὑπὸ ἀδύτης τῆς ὀνομαζομένης θυμοῦ. ἀπὸ δὲ τῶν κλειδῶν
 ἡχομένη, τὰς σφαγίπδας φλέβας ἀποτελεῖ, καὶ ὁμοίως πολ-
 λὰς, τὰς μὲν εἰς ὠμοπλάτας καὶ χεῖρας ἐκπυμπόδους, τὰς
 δὲ εἰς κεφαλὰς καὶ ἐκτέφον. πρὸς μὲν ὅτι δυνάμεις καρδίας ἐκ
 πνύμονος, καλῶς εἴρηται· πρὸς δὲ τὸ χρεῖμα αὐτῆς, νωτὶ
 λέξομεν. ἐστὶν οὖν ἡ καρδία κενόειδής τῆς χρεῖμα· ἐκ ἡ μὲν
 βάθους αὐτῆς πρὸς τὴν μέν τῆς ἐσχάτης ἡδραίνεται· τὸ δὲ

ὅξυ, πρὸς τὴν σέρνῳ, ἐπὶ βλημα σδρκὸς ἐπικείδμεν ἔχον πο-
 λυ, ἵνα καὶ τὸ πνῦμα τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ φυλάτῃται καὶ τὸ το
 μέρος, ἐκ τῆς πρὸς τὸ σέρνον ὁξωθεν πρὸς βολὰς ἐπιπνί-
 σαι ἀπὸ τῆς καρδίας. ῥέπει δὲ μικρὸν πρὸς τὰ ἀριστερὰ τὸ
 ὅξυ τῶ χρόνῳ, ἢ κούδμεν ὑπὸ τῷ ἐκκαίοντος πνύματος ἐν χα-
 ρί ἐν ἀριστερᾷ, τὸ πνύματος κοιλίαν ἢ φύσις ἐταμιύσα-
 το, ὡς ἐν τῇ δεξιᾷ αἵματος. μέσση δὲ τὴν βάσει τῶ χρόνου ἐ
 ὅξιος γύρωθεν εἰσὶν αἱ κοιλίας τῆς καρδίας δύο. τούτων, ἡ μὲν
 δεξιὰ, ἡ δὲ ἀριστερὰ αἵματι μὲν ἡ δεξιὰ, πειέχουσα πᾶν
 ὀλιγρόν πνύματος καὶ ἡ ἀριστερὰ, πειέχουσα αἷμα ὀλίγον.
 ἐκ δὲ καὶ ἀρτηρίαι πνύμα πειέχουσαι αἵματος ὀλίγου
 μετέχουσι τοῦ χάριν, ὡς αὐτὴ καὶ φλέβες αἷμα πειέ-
 χουσαι ἐκ πνύματος μετέχουσι, χάριν τῷ ζῶν. ῥιπίζεσθαι
 γὰρ ἡ ἅπαν μέρειον τῷ μέλλοντος ζῶν σώματος. ἀπὸ δὲ τῆς
 βάσεως τῆς καρδίας, ὅπου ἐκ κύριον αὐτῆς μέρος ὀνομάζε-
 ται, ἐκπεφύκασιν ἀγγεῖα. ἐκ μὲν τῆς αἵματι καὶ κοιλίας ἡ
 φλέβη ἡ ἀρτηρίωδης, ὁξάγουσα τὸ αἷμα τὸ ἀπὸ τῆς κοίλης
 φλεβὸς εἰσαγόμενον εἰς τὴν δεξιάν κοιλίαν τῆς καρδίας, καὶ
 ἐπαίρουσα εἰς τὸν πνύμενον, πρὸς τοῦτον ἐκ αὐτῆς αὐτὴ
 καὶ τὸ ἐν αὐτῇ ἀγγείων. ἐκ δὲ τῆς ἀριστερᾷ κοιλίας τῆς καρ-
 δίας ἐκπέφυκεν ἡ ἀρτηρία ἡ μεγάλη, ἡ ὀνομαζομένη πνύματι
 καὶ, ὑπὸ ἐκ τῶν δὲ ἀορτῆ. αὐτὴ ἐκπέμπει καταπετρομέ-
 νη εἰς πᾶν τὸ σῶμα τῷ ζῶν, ῥιπίζουσα ἐκ ζωογονέουσα πάντα
 αὐτῇ τὰ μέρη. ἐκ μὲν δὲ πρὸς τὸ χίμαρος αὐτῆς καὶ τῶν μο-
 ρίων ἐκαστοῦ τῆς θέσεως, ὡς δὲ ἔχει. ἐκ δὲ πρὸς τῆς ὅλης αὐ-
 τῆς ὕσεως, διαληπτόν. σδρξέσιν ἡ καρδία σκληρὰ καὶ δισπα-
 ρῆς, ὁξινῶν πλυνειδῶν συλκιδῶν, ὁξιλιάτῃσιν τῶν μωῶν τῶ
 ἰσὶ. τοῖς μὲν γὰρ μωσὶ μονοειδῆς ἡ τῶν ἰνῶν φύσις. ἡ γὰρ εἰδικὴ
 μόνον ἔχουσι καὶ μήκος, ἢ ἐκασίας καὶ τὸ πλάτος ἐαυτῶν.
 αἷμα δὲ ἐκαστέρας οὐδεῖς. ἡ καρδία δὲ καὶ τῶν αἰμοφόρων

ἔχῃ, καὶ τείνεται ἐπ' αὐταῖς λοξὰς· ἐν αὐτῇ δὲ σκληρότητι, καὶ τῷ
 καὶ τῇ συμπαθείᾳ ῥώμῃ, καὶ διςπαθείᾳ πλὴν ὡς λατρίοισιν αἱ
 τῆς καρδίας ἴνες ἀπασῶν ἡμῶν δῆλων. οὐδενὸς γὰρ οὕτως ὁρ-
 γάνου ἑνεργεῖς καὶ σφοδρόν ὅτι πρὸ ἔργου, ὡς τῆς καρδίας· ὅτι
 δι' αὐτῆς εἰς ῥώμην περὶ αἵμα καὶ διςπαθείαν ἢ τὸ σῶμα πρὸς αὐ-
 τῆς οὐσία κατασκευάζεται. πρὸ δὲ πλεονεξίας ἡμῶν ἵνα τῆς καρ-
 δίας ἐξῆς ταῖς κατὰ διςπαθείαν κινήσεις αὐτῆς· ἡμῶν γὰρ δι' αὐτῆς ἵ-
 νων ἐνεργουμένων, ἡμῶν δὲ ἐκ καρσίων, ἐκκρίνει· ἀμφοῖν ὅ
 ἐνεργουμένων καὶ αὐτῶν τῶν λοξῶν, κατὰ τὴν· εἰς δὲ πλὴν
 αὐτῶν κατὰ πλὴν ἑνεργουμένων καὶ οἱ περιγλώχινες ὑμῶν, ἀπο-
 φερόμεντες τὰ σώματα ἡμῶν ἀγείων· καὶ οὐ μόνον ἑνεργεῖ εἰς
 εἰς κατὰ πλὴν ἢ ἡμῶν τῶν ὑπὸ τῇ καρδίᾳ ὑπόδοις πνύμα-
 τος, ἀλλ' οὐδ' ἐν ὧν ἐξω παλινδρομεῖν τὰ ἡμῶν ἐν ἀκαρεῖ
 πρὸς ἡμῶν. πλὴν παρὰ τὸν ἡμῶν δὲ ὑμῶν οὗτοι περιγλώχινες
 καλοῦνται ἐκ τῆς ὁμοιότητος ἡμῶν περιγλώχινων. ὁμοιοὶ γὰρ καὶ
 πάντες τῶν περιγλώχινων εἰσιν· διὰ καὶ τὰ ὅσα τῆς καρδίας
 διὰ ταύτας ταῖς αἰτίας γέρονε. καὶ ἡμῶν γὰρ εἰσι καὶ ἀφαιρεῖ, καὶ
 ἀφαιρεῖ μὲν ἐξ ὧν ἐκαστέρου ἡμῶν εἰσαγόντων συμπερι-
 ῥήσας, κατὰ τὸν ἡμῶν τῶν ὅσων, ὡς μὴ κινδυνεύσῃ ποτε
 ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἀγείων ἐκκρούσεως ἀθρόως τε καὶ σφοδρῶς τῆς
 καρδίας, ἀλλ' ἐκ τῆς κοιλότητος ἡμῶν ὧν κατ' ὀλίγον χορη-
 γιῶται. ὅπως ἐβλήται ὅτι τῇ καρδίᾳ ἀφελὰ μὲν αὐτῶν αὐτῶν ὁ
 ἀφελὰ καρδίας ὑμῶν, ὡς ἀπὸ τῆς ἐρκος ἢ οἴκος ἀσφαλῆς, ἐκ φύ-
 ρου καὶ πλὴν ὁμοίως καὶ αὐτῶν τῇ καρδίᾳ, εἰς τὴν κορυφὴν
 τῆς κῶν τοῦ τέρνου ἑνεργουμένου. ἀφ' ἧς δὲ ἀπὸ τῆς καρδίας
 πρὸς τὸν ὅσον τὴν διάστασιν, ὡς διασπλοῦν αὐτῶν ἵ-
 κακῶς ὑπὸ δὲ χροῦται· εἰ γὰρ ὅτι πλεονεξία ἀφαιρεῖται, ἐβλάπτειν ὅτι
 τῆς ἡμῶν τῶν δι' ὅσον τῶν κατὰ τὴν ἀνὰ πνοῶν εἰσὶν καὶ
 ὅσον τῶν πνύματος· εἰ δὲ ὅσον ἀπὸ αὐτῆς ἀφαιρεῖται,

ἐπεισὶ χάρι αὐτὴν ἐν ταῖς μεγάλας διαστολαῖς τῆς καρ-
 δίας. ἐστὶν οὖν ἡ οὐσία τῆς καρδίας χιτῶν, ἡ θύρα καὶ
 παλῶν, μέση καὶ δεστική σκληρότητος καὶ μαλακότητος. εἰ-
 μὲν γὰρ σκληρότητος μετέχει πλείονος, ἐθλα αὐτῇ χιτῶν αὐτῇ
 πνύμονα ὁμοφόν τε καὶ μανὸν ὄντα· εἰδὲ αὐτῇ μαλακότητος, ἐ-
 θλα αὐτῇ ὑπὸ τῶν ὄντων. διὰ τούτων τοι ὥσπερ τῇ δέσφ συμμε-
 τρος, οὕτω καὶ τῇ οὐσίᾳ ὅτιν. ὅθεν καὶ μὲν τῆς καρδίας ἐστὶν
 αὐτῇ ἀργείων, καὶ ὅτι ἐν αὐτῇ ὥτων, ἐπὶ τῇ οὐσίᾳ αὐ-
 τῇ ἐν ἐνεργείᾳ, ἰκανὰ τούτων. ἐξηγητέον δὲ ἡδὴ ἐκ τα-
 σκὸν τὴν τῇ πνύμονος· πλέγμα ὅτι καὶ ἐπὶ τὸ ἀπλάγχυνον,
 ὥσπερ καὶ τὸ ἡπαρ, ἀργεῖα πολλὰ ἔχον, μαλακῇ σφικτῇ, καὶ δά-
 κτω ἐν τοῖς ἡνί, τὰς μεταξὺ χώρας αἰσπεπληρωμένον. ὁρ-
 μαται δὲ τῶν ἀργείων, τὸ μὲν ἐκ τῆς ἀεισερχῆς κοιλίας τῆς
 καρδίας, τὸ δὲ ἐκ τῆς δεξιάς, τὸ δὲ ἐκ τῆς φάρυγγος. ἐν τῇ
 οὐν οὐκ ἀπορροῖται, καταχέζῃ τῇ ὁμοιότητι τοῦ ἀπλάγχ. ἡ-
 ζεται δὲ ὁ πνύμων εἰς λοβοὺς πέντε, ὡς δύο μὲν κα-
 θ' ἑκάτερον μέρος εἰς μεγάλοι, πέμπτος δὲ ὁ μικρὸς ἐν τοῖς δε-
 ξιοῖς, ὃς οὐ διὰ τὴν ἀνάπνοιν γίγνεται, ἀλλ' εἰς ὑπερεσίδου
 κίλης φλεβός, ἀπὸ τῆς διαφράγματος ἀχρὶ τῆς τῆς καρδίας
 ὥστε ἐκτεταμένος. ὡς ἀκίνητος δὲ τῇ τῆς αἰσπεπληρωμένης
 κατασπειρόμεναι εἰς τὸ πνύμονα ἐκτεταμένον αἰσπεπληρωμένον
 καὶ αὐτὰ κατασπειρόμεναι (ὡς αὐτῇ εἰς αὐτὸν τὸ πνύμονα,
 ἡ μὲν φλέψ ἀρτηριώδης, ὡς ἀχρὶ ἀπὸ τῆς δεξιάς κοιλίας τῆς
 καρδίας αἷμα, ἐκτεταμένον τῇ πνύμονι· ἡ δὲ ἀρτηρία
 φλεβώδης, ἐκτεταμένον τὸ ἐκ τῆς πνύμονος ἀρτηρίας πνύ-
 μα, εἰς τὴν ἀρτηρίαν κοιλίαν τῆς καρδίας. αὐτῇ δὲ ἡ πνύ-
 μα ἀρτηρία λαμβάνει πνύμονα ὡς ἀχρὶ ἀπὸ τῆς δεξιάς κοιλίας τῆς
 πνύμονος ὑπὸ τῇ ρινῇ ἐκ τῆς φάρυγγος. ὁ γὰρ πνύμων ὁρ-
 γανὸν ὅτι ψυχρὸν, κενὸν καὶ ὑγρὸν καὶ ἀέρος πνύμονα καὶ πνύ-
 κίνησιν, καὶ διαστολὴν καὶ συστολὴν, ὑπὸ μᾶλλον καὶ θύρῳ. διὰ

σάλη τοι δροῦν ὁ θώραξ, ἐπικολούθησε δὲ τῇ τῷ κενοῦ ὑπο-
 χωρήσει. Ἐνδιασάλλει καὶ ὁ πνύμων. κινεῖται δὲ ἡ καρ-
 δία καὶ διασπλνῶ καὶ συσπλνῶ, διὰ φυσικῶς. Ὡς αὐτῇ ὅ-
 καὶ αἱ τῷ σώματος ἀρτηρίαι πλείονται ἐκ αὐτῆς καὶ διασπλνῶ
 καὶ συσπλνῶ ἵσως τῇ καρδίᾳ καὶ πῶτα ἐκ φυσικῶς. τῷ ὅ πνύ-
 μωνος ἡ κίνησις οὕτε φυσικῇ ὅσιν, οὕτε παθητικῇ. καὶ
 συμβεβηκός γὰρ κινεῖται, καὶ οὐ κατ' αὐτόν. ἔλκεται οὖν ὁ ἔ-
 ξωθεν ἀπὸ τοῦ πνύμωνος διασπλνῶς. αὐτῇ ὅ ἡ ἑσώφο-
 ρα τῷ πνύμωνος, ὀνομάζεται εἰσπνοή. διακρίνεται ὅ ὅ-
 χθεις ἀπὸ ἐν τῷ πνύμονι, ἐκ μὲν καρδιώτατος ὅ ἐκ χλια-
 ρός, ἔλκεται αὐτῇ ἀπὸ τῆς καρδίας, καὶ τῶν ἀρτηριῶν ὅλου ὅ-
 θώματος ἀπὸ τῷ πνύμωνος διὰ τῆς φλεβώδους ἀρτηρίας. ὅ ὅ-
 λιγυώδης καὶ περὶ πνευματικός, ἐκπέμπεται διὰ τῆς τραχέας
 ἀρτηρίας καὶ τῶν ῥινῶν ὅξω. ἡ τοιαύτη δὲ φορεῖ, ἐκπνοή ὅ-
 νόμαται. τὸ ὅ εἰσπνοῆς καὶ ἐκπνοῆς ὥς περὶ ἀποτέλεσμα,
 αἰσπνοή ὀνομάζεται. διαπνοή δὲ, ἡ ἐν ὅλῳ τῷ θώματι διὰ τῇ
 ἀρτηριῶν γινομένη εἰσπνοή καὶ ἐκπνοή ἐκ τῶν ἀδύλων πέρων.
 ὅ ὅ αἰσπνοῆς εἰσπνοή εἰδητεία. ἡ μὲν γὰρ ὅξιν ἀβίαστος, ἡ ὅ βια-
 στή, ἡ ὅ μᾶλλον ἐπ' ἀβίαστος μὲν οὖν ὅξιν αἰσπνοή, ἡ καὶ φύσιν
 γινομένη. βιασὴ ὅ, ὅταν ἡπὶ διὰ δρόμον, ἡ διὰ παλάσκειον, ἡ
 διὰ νόστον τραχυτέραν τοιαύτη γίνηται. ἐπὶ δὲ μᾶλλον, ὅ-
 ταν διὰ βίνα χεῖρον ἀναγκάσει ἀναγκάζεται ὁ αἰθρωπος κα-
 τέχην τὸ πνεῦμα, ὡς ὅπιν τῶν ψαλλόντων ἐκ τῇ νηχομένων. γί-
 νεται ὅ ἡ μὲν ἀβίαστος αἰσπνοή ὑπὸ τῷ διαφράγματι μόνον
 παρὲς τὴν ἰδίαν ἀρχὴν συσπλνῶν, καὶ διασπλνῶς τῇ θώ-
 ρακα. ἡ δὲ βιασὴ αἰσπνοή γίνεται ὑπὸ τῷ διαφράγματι,
 ὥς περὶ τῶν μεσπλνῶν μῶν. ἡ δὲ τῶν ψαλ-
 λόντων καὶ τῶν νηχομένων, ὑπὸ τῷ διαφράγματι, καὶ τῶν
 πλνῶν μῶν τῶν ὅξω ἐκ τῶν μεσπλνῶν τῶν αἰσπνῶν
 τοῖς ὁ μεσπλνῶν. οἱ γὰρ ἑσώ μεσπλνῶν συσπλνῶν τὸν θώ-

ὅρα καὶ ὁ δὲ θάλασσαν τελλόμενος, ὑπὸ πίεσιν πνέμενα,
 ἡλίκων αὐτὸν καὶ παρὰ πλάγας, ἐν τῇ πνέοντι χεῖρὶν ἡς ἐκπέ-
 ρει ἀπὸ γλῶσσης τὸ πνέοντα ἐξω ἐκπέμπει τὸ ἐλχθὲν ἐκ τῆς ἐ-
 ξωθεν αἰέρος. Ἐκέρχον δὲ τὸ πνέοντα, ποιεῖ πλὴν ἐκ-
 πολῶ. ἐπεὶ δὲ ὁ ἀνθρώπος καὶ φωνεῖ, καὶ διαλέγεται. πᾶν
 δὲ ἀποτέλεσμα ἦν ἐν τῇ ἀνθρώπῳ ἡ οὐδὲν ὑπὸ αἰπῶν
 γίνεταί. τὸ δὲ αἶπον τετραχῶς, ἢ ποιητικὸν, ἢ ὀργανικόν, ἢ ὑ-
 λικόν, ἢ τελικόν, εἴη αὐτῆς ἐν ἀνθρώπῳ φωνῆς, ποιητικὸν μὲν
 αἶπον, ὁ ἐκτετασμένος κινῶν τὸν θάλασσαν παρὰ πλάγας. παρ-
 σεχῶς μὲν οὖν αἶπον ὁ ἐκτετασμένος. τὸ γὰρ πῶς αἶπον ἢ ψυχῆς
 κελεύουσα τῇ ἐκτετασμένῳ κινῶν τὸν θάλασσαν. ἐπιτα τὸ ποιη-
 τικὸν αἶπον διπλῶς λέγεται, τὸ μὲν παρὰ πλάγας, τὸ δὲ πῶς. εἴη
 δ' αὖ ἐν τῇ φωνῇ δὴ φωνῆς δηλαδὴ ἐπὶ πῶς τῷ ποιητικῷ
 αἶπον ἢ πᾶν αἰτία καὶ ὡς ἐκτετασμένη τῇ θεῷ ὅφρα, ἢ οὕτως
 δημιουργήσασα καὶ κατασκευάσασα τῇ ἀνθρώπου τὰ μέλη.
 ὑλικόν δ', τὸ ἐξω φερόμενον πνέοντα τὸ ἐκ πνοῆς ὀργανικόν δ',
 ἢ τετραχῶς ἀρτηρία, καὶ ὁ κοινὸς χιτῶν αὐτῆς ἐξ ἐξωμάχου τε
 λικόν δὲ, αὐτὴ ἢ φωνή. ἢ μὲν τετραχῶς ἀρτηρία, ἐξ ἐξωμάχου
 καλεῖται, διὰ τὸ ἐκ πολλῶν βρογχίων συσπείσασθαι. βρογχία δὲ
 ὅτι ὅματα χόνδρῳ δὴ κύκλῳ παρὰ πλάγας καὶ κατὰ πῶς πολ-
 λοὶ κύκλοι ὡς ἐξ ἐξωμάχου καὶ μὴ ὡς ἐκ πλάγας καὶ μῆκος κύλιν-
 δρον ἀποτελοῦσιν, ὅπως ἐκ τῆς τετραχῶς ἀρτηρίας, κατὰ τὸ μὲν ἐκ
 πολλῶν βρογχίων ὡς ἐκ ἐξωμάχου ἀποτελεῖται, βρόγχος καλεῖ-
 ται κατὰ τὸ δὲ ἐκ πολλῶν κύκλων, κύλινδρος ἐκ ἐξωμάχου ὅλος ὁ
 κύκλος τῇ βρογχίᾳ χόνδρος. τὸ γὰρ ὅπως μέρος αὐτῆς τὸ
 παρὰ πλάγας τῇ οἰσφάγῳ, νδρῶδες ὅτι, ὡς ἐκ τῆς κύ-
 κλους πᾶν, καὶ μὲν τὰ ἐξωμάχου καὶ πλάγας, χόνδρος καὶ
 δὲ τὰ ὅπως, νδρῶδες, διὰ τὸ μὴ θλίβειν τὸν οἰσφάγον. συ-
 νήπαι δὲ ὁ, τε σπμάχος, καὶ ἢ βραχίον ἀρτηρία, διὰ τὸν χιτῶ-
 νος ἐνὸς κοινῷ ὑπελείφειν αὐτὰ ἐξωμάχου καὶ ἐξωθεν καὶ

δὲ τὸ ἐν ταῖς κατὰ πίστιν κατὰ σωμῶν τῶ οἰσφάγῳ, ἀ-
 ναπαύται ὁ λάρυγξ. ἐστὶ δὲ ὁ χιτῶν τοῦ, πλὴν οὐσίαν λεπτὴν
 καὶ πυκνὴν, καὶ συμμέτρως ξηρὸς. εἰ γὰρ ἄραιός ἐστι, ἐπίμφοι
 ἀνεδέχεται πνέματα. καὶ δὲ βροχὸς γυνώσκων, βραχὺ δὲ ἢ
 φωνὴν ἀπετέλει. εἰ δὲ πάλιν ξηρότερος τῆ συμμέτρου, κα-
 κόφωνος ἀνέγινετο ὁ ἄνθρωπος. πολλάκις γὰρ ἐν δὲ καὶ ἐπὶ π-
 ρεπῶν ἀνάξηναι νομῶν τῶν ὑπὸ πλὴν φάρυγγα καὶ τῆ βραχίονα
 ἀρτηρίας, τὰς ὑπὸ τῆ ἱπποκράτους κλαγγῶδους ὠνομασμένα
 φωνὰς γίνεσθαι συμβαίνει. ὥπως δὲ καὶ τοῖς ζώοις ὅσα μακρὸν
 ἔχουσιν βράχιον καὶ σκληροὺς τοῖς χόνδροις, συμβαίνει γίνεσθαι
 οἷον μεθάνους καὶ τοῖς ὁμοίοις. καὶ γὰρ φησὶν Ὀμηρος περὶ τούτων
 » Κλαγγὴν δὲ πέπονται ἐπὶ ὠκεανοῖο ῥοάων.

Ἐποδεδέχεται δὲ μὴ διυλίσσασθαι γινώσκων φωνὴν ἀπὸ τῆ σενω-
 θῆναι πλὴν διεξόδου τῆ λάρυγγος. ἀθροώπεσαν ὅτι γινώσκων
 καὶ πλὴν παροβολῆς τῆ πνέματος. εἰ γὰρ αἰσθητὸν πνέμα
 ὅπως φέροιτο, πλὴν χειρὸς φόφου (ἡντελουμένην) ἀποπλῆσ-
 φωνίαν. εἰ δὲ ἀθροώως τε καὶ προδράς, πλὴν μὲν φόφου ἐκ-
 πνέων ἀπαρτίζεται, ὅπως ὅστις τὸ σενάζειν. ἵνα δὲ φωνήσῃ τ-
 ζῶν, δεῖται μὲν πάντως καὶ τῆς κάτωθεν αἰώφορος ἀθροώ-
 πτεας, καὶ τῆ λάρυγγα διεξόδου σενώπεας, καὶ βραχ-
 ὅτι ἐκ τῆ σενῶ ἀνδρωομένης, ὅπως ἐργάζεσθαι ἢ ὅπως λωπῆς. ἐστὶ
 ἢ ὅπως λωπῆς, σῶμα χονδρῶδες, ὅπως πωμαῖζον τῆ λάρυγγα.
 γὰρ σύμπτως λάρυγξ σύγκειται ἐκ τριῶν χόνδρων, ὧν πρῶτον
 ὅστις ὁ θυρεοειδής, δεύτερος δὲ ὁ ἀκαπνόματος, τρίτος δὲ
 ἀρτυεινοειδής. διήρθωνται δὲ πρὸς ἀλλήλους οἱ χόνδροι (ἡ
 δεξιόμοι δὲ μὲν καὶ ἡ δούρων, πρὸς τὸ ἀνίστασθαι τὸν λάρυγ-
 γα καὶ κλείεσθαι. αἰσθάνεται μὲν γὰρ ἐν ταῖς ἀθροώσις ἐκπνοῇ
 ὑπὸ τῆς ὅπως μὲν δὲ πλείους πνέματος βαρεῖάν τε καὶ μ-
 γάλαν πλὴν φωνὴν ἐργάζομενος. κλείεται ὅτι παντελῶς ὑπὸ
 τῆς ὅπως λωπῆδος ἐν ταῖς κατὰ πίστιν. ἵνα μὴ ἀθροώως γέναι

πος καταλάβη τὸ ζῶον, ταῦτα τὰ τῆς ἀφάπου δι' σοφίας δι-
 μιουργήματα. πολλάκις γὰρ ὑπερησάσης τῆς ἐπιγλωττίδος
 κλείσαι, ὑγρῆς ἐν ποτῶν ὡδραμοῦσα, κερχεῖν ἀναγκάζει
 πὺν ἀνθρώπων, ὡς ῥήγνουσιν τῇ βίᾳ τῶ ἐμπεσόντος τοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς, καὶ περὶ τῆς γίνεσθαι· εἰ δὲ ψῖξ ὡδραμόμη, αἰφνίδιον
 ἐπαρῇ θάνατον. ὅμ' ἐξηγητέον ὅτι τῶν χόνδρων τῶ λάρυ-
 γος πρὸς τὴν γῆμα, καὶ πλὴν ἐνέργειαν. ἐπὶ οὖν, ὁ μὲν ὡδρὸς χόν-
 δρος, θυρεοειδῆς, κείμενος ἐμπερθεῖν τῶ βραχίλου, καὶ κατὰ
 τῆς γῆμης, ὅστις καὶ φάνεται καὶ καλεῖται τετραπλῆδρος, θυ-
 ρεῶν ὡδραπλήσιος τῶ γῆματι, ὅς οὐ καὶ πλὴν περὶ στυμίας
 ἐκλήσασθαι, ὅτι γὰρ θυρεῶν· ὁ δὲ δεύτερος ὁπιδεῖν ὅτι ἐστὶν κεί-
 ται, περὶ φαύων τῶ σωματι, ἀνόμοιος δὲ τοῖς φαινομένοις
 πᾶσιν, οἷς καὶ μηδὲν ὅμοιος, ἀκαπινόματος ὠνομάσθη· ὁ τρί-
 τος δὲ, τῇ μὲν θύρᾳ αὐτῇ καὶ μέσῃ καίται τῇ δυνάμει τούτων, ἀρυ-
 ταίη ὡδραπλήσιος, ὅθεν καὶ πλὴν ὀνομασίᾳ ἐρρηκεν ἀρυταίη-
 δῆς λεγόμενος. ἐστὶ δὲ ἀρυταίη ζυλουργικὸν σκεῦος, ὡς ὡδρὸς
 χωνύται οἱ πλυστικοὶ εἰς τὸ ἀντλεῖν τὸ ἐν τῇ νηὶ ὅππῃ λάζον
 ὡδρῶν, οἱ πηπευτικοὶ δὲ περὶ ἀρδῆν τοῖς κήποις. τούτῳ δὲ ἀρυταίη
 νοεῖται χόνδρῳ ἐπίκειται ἡ σκέπασμα νδρὸς χόνδρῳ δὲ τῇ
 οὐσίᾳ, τοιοῦτον τὸ μέγεθος ἔχον, ὅσον ὅτι τὸ ἀνοῖγμα τῶ ἀρυ-
 ταίη νοεῖται χόνδρου, περὶ τὸ κλείειν ἀπὸ τὸν παντὰ πασιν. ὀνο-
 μάζεται δὲ τῶ τὸ μέγεθος γλωττίς. ὅτι γὰρ ταῖς τῇ αὐτῶν
 γλωττίαις τε ὅτι γλωττίσι· ταύτας γὰρ ἀμφοτέρως περὶ στυμίας
 σι. κατὰ σκευάξεται δὲ ἡ γλωττίς αὐτὴ ὑπὸ ὑμῶν ζινῶν ἅμα
 ὡματι γλιχθεῖς, ὅππῃ στυμίας περὶ τὸν σῶματι, καὶ τὸ
 σῶμα τῶ λάρυγος. διὰ τῶ τὸ δὲ ὑμῶν δὲ τὸ σῶμα τῇ γλωτ-
 τίδῃς ἐγίνετο, περὶ τὸ μήτε πληροῦμενον ὅτι πνύματις ῥήγνου-
 σαι, μήτε τῶ λάρυγος θύρωμενον ἢ συσπλομένου ταῖς ἐ-
 νερπίαις αὐτῇ κινῆσιν ἐπόμενον εἰς κίνδυνον ἔρχεται ῥήξε-
 ως. ὑγρὸν δὲ οὐχ ἀπλῶς, ὅμ' καὶ γλιχθὼν πῶς ὑπάρχει

ἔλιπαρόν, ἵνα ὁπτιέγηται διὰ παντός, καὶ ἔξαρκῃ χρόνῳ πα-
 λαί, ὥστε μηδ' ἐπιμίως αὐτὴ ἀπορρέοντος, μήτε ξηρανομέ-
 νη, κινδυνύσῃ διὰ φθαρῖναι πλὴν φωνῶν. ἐν περὶ τοῖς δι-
 καέσι τοῖς πυρετοῖς οὐ δυνάμει φέγγεσθαι, πρὶν διαβρε-
 ξαὶ τὸν λάρυγγα, καὶ ὅσοι διὰ καύματός οὐδοιπεροῦ π σφοδρῶς
 ταῦτ' ἔπο πάχουσιν. ἀλλὰ πάλιν καὶ τῆς Γλωττίδος τὸ λάρυγξ
 ἱκανὰ τὰ εἰρημνῶν. πάλιν δ' ἡ παλινδρομουῦντων νδύρων ὅτι
 καὶ αὐτὰ ὄργανα φωνῆς εἰσὶν, ἐκ τῶν δὲ ἀρμάδων. ἐκ τῆς γὰρ ἡ-
 ὄσθι συζυγία τ' ἀπὸ ἐκφάλας πεφυκότων νδύρων εἰς τὸν θώρα-
 κα διὰ τῆς τραχήλου κατερχόμεναι. καὶ ταῦτ' ὅταν ἐν τῇ θώρα-
 κῇ γῇται, συζυγία τις ἀποφουδρῇ νδύρων ἐπεὶ μικροτέ-
 ρων ἀναφέρεται διὰ τῆς τραχήλου τῆς τραχίας ἄρτηρας
 ὁπτιεαίνουσα ἐν τῇ λάρυγξ. ἐν περὶ δὲ ἀπὸ τῆς ἐμαλοξίας
 δύο ταῦτα νδύρα πρὸς πλὴν ἔστω τε καὶ αὐτὸν χρόνον αὐτὴ
 φερόμενα, καὶ ταπεινότερα εἰς ἀπαντας τοῖς τὸν λάρυγγα κινεῖ-
 τας μῦας, ὡς διὰ τῶν ταῦτα πρὸς τὰ ὄργανα γινέσθαι φω-
 νῆς. παλινδρομουῦντα δὲ λέγει, ὅτι κατερχόμενα διὰ τῆς τρα-
 χήλου ἕως τῆς θώρακος, πάλιν δὲ αὐτὴ τῆς τραχήλου ἀνέρ-
 χοντ' εἰς τοὺς λάρυγγος χρόνους. εἰ θέλεις δὲ μαθεῖν ὅτι πρὸς
 τα φωνῇ ὄργανα τὰ παλινδρομουῦντα νδύρα, πρὸς σέχ' τὸν
 νοῦν. εἰ γὰρ τέμνῃς αὐτὰ, ἢ θλάσῃς, ἢ βρόχῳ διαλάθῃς, ἢ
 φωνῇ τῆς ζώου τελείως ἀπόλλυται. ὥστε αἰσθητικῶν τε καὶ
 φωνητικῶν ὀργάνων ὄντων, θώρακός τ' καὶ πνύμονος, καὶ τρα-
 χίας ἄρτηρας, ἔπ' τε λάρυγξ, καὶ τῶν αἰσιγόντων τε καὶ
 κλειόντων μυῶν, ἔπ' τε τῆς ὁπτιγλωττίδος, καὶ τῆς κοινῆς χιτῶ-
 νος τῆς λάρυγξ καὶ τῆς σιμάχου, πρὸς τὰ μὲν ὄργανα φωνῆς
 τὰ παλινδρομουῦντα νδύρα. τὰ δὲ ἡ δὴ πάντα τῶν ὧν οὐκ ἂν
 νδύ λόγον ἐπέχῃ. ταῦτα τῶν αἰσθητικῶν καὶ φωνητικῶν
 ὀργάνων ἐνεργῶσι, διασελλομένου τε καὶ συσελλομένου τῆς θώ-
 ρακος. ἢ δὲ διὰ τὴν τῆς θώρακος γίνεσθαι οὕτως. δώδεκα

παρίδες εἰσὶ μίας ἐκάστης τῆς πλυρῶν· ὥστε ἑῷ τὰς παρίδας
 τῶν δύο πλυρῶν, καὶ . περσῆρτινται ὅ αὐταὶ ἐκατέρωθεν
 τοῖς ἰσὺσιν ἀνδύοις τῶν ῥαχέως τοῖς ἀφωρισμένοις τῶν θώρακι.
 αἱ μὲν οὖν ἀνώτεραι καὶ ἑναρθροῦνται τοῖς ὀστέοις τῶν σέρκων,
 ἐκατέρωθεν ἐπὶ αὐτῶν ὁ ῥαχίς γυνίας· ἐν τῇ ἀβιάσῳ ἀναπνοῇ
 ἡ κόμην καὶ τὴν πρὸς τὴν γαστέρα αἱ ἑναρθρώσεις αὐ-
 τὰ ὑπὸ τῶν φρενῶν, ἀναγκάζονται τὰς ὁξείας γυνίας τῶν
 ἑναρθρώσεων ἀμβλείας ἀποτελεῖν, ὥστε φέρεσθαι τὸν θώ-
 ρακα κατὰ . καταφερόμενος οὖν ὁ θώραξ, θλίβει τὴν
 γαστέρα· θλιβομένη δὲ ἡ γαστήρ, ἐξογκοῦται· εἴτα πάλιν
 συσπνόμενος ὁ θώραξ ἀνασπᾶται πρὸς τὰ ἄνω, ὡς διὰ
 τοῦτου χαλαρῶνται τὸ διάφραγμα· χαλαρόν οὖν τὸ διά-
 φραγμα, δίδωσι χώραν τῇ κοιλίᾳ, ἀποκαταστῆναι εἰς τὴν
 ἑαυτῆς κίτλιν· τῷ δὲ οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ πολλάκις γι-
 νόμενον διεστέλλεσθαι καὶ συστέλλεσθαι ποιεῖ τὴν γαστέρα·
 καὶ διὰ τῷ τοῖς ἀπείροι ἀναπνοῆς ἀπατῶνται, οἱόμενοι
 ἔλκειν τὴν κοιλίαν πνῦμα ἐν ταῖς ἀναπνοαῖς, καὶ πάλιν
 ἐκπέμπειν, καὶ διὰ τῷ τοῖς διαστέλλεσθαι καὶ συστέλλεσθαι· εἰ δὲ βια-
 στικώτερόν πως ἀναπνέουσιν τὸ ζῶον, οὐ μόνον κατὰ φέρεσθαι
 ποιεῖ τὸν θώρακα, ἀλλὰ καὶ ὅταν τῶν μεσοπλυρῶν μυῶν τῶν
 ὅταν ἐνεργησαντων· εἰ δὲ ἀναγκασθῇ ὡς ποτε καθεξῆς τὸ
 πνεῦμα, οὐ μόνον κατὰ καὶ ὅταν φέρεται ὁ θώραξ, ἀλλὰ
 καὶ ὅταν τῶν μεγίστων ἐνεργησαντων μυῶν τῶν τοῖς ὠμοπλάταις
 ἀνασπῶντων· αἱ δὲ ὑπολοιπαὶ δέκα παρίδες αἱ κατωτέρω
 κείμεναι, ἀπολείπονται μὲν τῶν μήκει, καὶ ὀνομάζονται νόδοι.
 περσῆρτινται δὲ τῶν διαφραγμάτων ἀποσπᾶσθαι εἰς γόν-
 θροις, καὶ τῷ τοῖς ἀκρῶν περσῆρτινται τῶν φιλανθρώπου θεοῦ ἡ-
 μῶν· ὅπῃ κινεῖται γὰρ τῇ γαστρί αἱ νόδοι πλυραὶ· καὶ εἰ δι' οὗλου
 ὅσα ἦσαν, ἐπόμεως αὖ ἐθρῶντο ὑπὸ τῶν ὅταν φέρεται πρὸς
 πρὸς τῶν πληγῶν· θρῶντο δὲ, καὶ πρὸς τὰ ἐν τῷ ὅταν φέρεται,

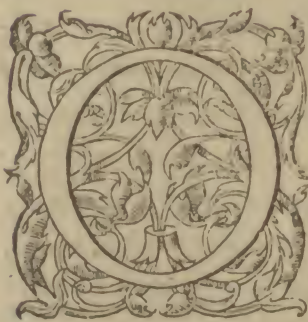

φρενῶν χωρία, καὶ τὰ ὑπεράνω τῶν φρενῶν, ὅσος μὲν ὅτι κα-
 τὰ τὴν τῶν φρενῶν, ὀνομάζεται ψυχῆς ὄψος· ὅσος δὲ ὑπὲρ τὰς φρε-
 νας, ὀνομάζεται ὑπερψυχῆς. ὅπῃ δὲ ἡ ψυχή τῶν φρενῶν μὴ ὅτι,
 μὲν πῦρ τὸ φαινόμενον, εἴ τις χύσας τὸ ζῶον ἐν τέλει αὐτοῦ
 πῆλκε· οὕτως αὐτῶν γινώσκται. τὸ δὲ ἅμα τῶν φρενῶν ψυχῆς
 ὅτι ὅτι ἀνόμεον. τὸ μὲν γὰρ ἐνδον αὐτῶν, νουθεσίαι· τὸ δὲ γύρω-
 θεν δὲ νουθεσίαι, καὶ τὸ ὁ παρὰ τὴν ψυχὴν τῶν νόθων πλῆθος καὶ
 τῶν ξιφοδῶν χρόνον, ὁρῶντες, ἐκ συμφύου δὲ τῶν νόθων πλῆ-
 θος κατ' ἄκρον, ἀλλ' ὑπερῷον πῆλκε αὐτῶν μείρεα καὶ ὑπε-
 χρόνον, ὅτι χεῖρα· χεῖρα γὰρ ταύτῃ παρὰ τὴν ψυχὴν φρουρεῖ
 τὴν νόθων πλῆθος καὶ τῶν ξιφοδῶν χρόνον, αὐτὰς τὰς φρε-
 νας, καὶ τὸ ἥπαρ, ὅτι τὸ σῶμα τῶν γαστρῶν. φρουρεῖσι δὲ οἱ μαστοὶ τῶν
 καρδιῶν, ὅτι κηλῶν ὡς ἐργῶν ἅμα μὲν σκέποντες αὐτῶν ὑπο-
 κειμένον, ἅμα δὲ θερμαίνοντες, ἀμειβόμενα αὐτῶν βρα-
 χύαν ἀποδιδόντες, ὁμοίως τοῖς ἐξωθεν ὅτι πηλῶν τοῖς ἡμῶν ἐ-
 λείοις ὑφ' ἀσπασιν, ἅπαντα ψυχῆς ψυχῆς τῶν τῶν ψυχῆς, καὶ
 πῆλκε αὐτῶν θερμῶν θέντα, μικρὸν ὑπερον ἀνὰ θερμῶν.
 καὶ τὸν αὐτὸν οὖν ὅσον ἡ ψυχὴ μαστῶν ἀδενώδης οὐσία σκέ-
 πασμά τε ἅμα τῶν καρδιῶν ὅτι, καὶ θερμῶν τοῦ πῆλκε αὐτῶν
 ἀνὰ θερμῶν· ἐμνημονόσασκεν τῶν μαστῶν ἐν ὧ παρὸν πλῆθος,
 ἐπειδὴ ἐν τοῖς ἀναπνευστικαῖς μορίοις ἡ ψυχὴ αὐτῶν τέτακται·
 ὅτι ἐν ἐργῶν αὐτῶν καὶ χεῖρα ἐργῶν, ὅταν πῆλκε τῶν γινώσκων
 μορίων ἐξηγῶν μέλλων. τὸ δὲ καλούμενον ὑφ' ὅτις ὅσον,
 σμικρὸν μὲν ὅτι ὡς μέγα χεῖρας τῶν μεγάλων καὶ πλείων παρὲν
 καὶ τὸ ζῶον. οἱ γὰρ τῶν λάρυγγα ἀνείροντες καὶ κλείοντες μύες, ἐξ
 αὐτῶν πεφύκασι, καὶ πῆλκε μύες πῆλκε τοῖς ὡς πλάπας ἀναί-
 νόμοι σεντοὶ καὶ μακροὶ δὲ τῶν πῆλκε τῶν γινώσκων. καὶ ὅς τις ἀνὰ ἐλ-
 λοὶ καὶ ματῶν, ἀνατεμῶν, ἢ φοιτῶν πῆλκε ἀνατομικοῖς, ὅπως
 μὴ μόνον ἐξ αὐτῶν ἐκφυόμενοι μύες ἐκμάτῃ, ἀλλὰ καὶ τῶν οὐ-
 οῖαν αὐτῶν καὶ τῶν ἐλ- ἐστὶ μὲν οὖν καὶ τῶν ἐλ- τὸ ὑφ' ὅτις ὅσον,

τῇ μὲν ὁστέω, τῇ δὲ χόνδρος. διώτουμεν δὲ τοῦτο πὸ ὅσων. οὐ
μόνον γὰρ ὑεφδὲς ὀνομάζεται, ἀλλὰ καὶ λαβδόφδὲς. ὁμοιον
γὰρ ὅτι τοῖς δυσὶ χεράμμασι, τῷ τε Υ καὶ Λ. πλὴν ὅτι δέσιν ποιαν-
τὴν ἔχῃ αἱ ταπειναὶ πιδυραὶ, πρὸς τὴν μέσιν αὐτῆς χώραν
αἱ ἥκοισι, πλάτος ἔχουσιν τῇ αὐτῇ χώρᾳ ἀξιόλογον, ἀφ' ἧς
πάλιν ὄρθαι πινες αἰατείνονται δύο πιδυραὶ παρ' ἀλλήλοισι,
βραχὺ διεσῶσαι ἀπὸ δμηλῶν, συνδέσμον ὑδροκόδη καὶ τὴν
μεταξὺ χώραν ἔχουσαι. ἀλλὰ πρὸς μὲν τῶν μύων καὶ τῶν
συνδέσμων τῶν ἐκ τῆ λαβδόφδοις ὅσοι πεφυκῶτων, ὑστερον
εἰρήσεται. νυνὶ δὲ καταπαύσειον τὸν πρὸς τῶν αἰαπυδισκῶν
μερίων λόγον.

ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΤΑ- σκότης, βιβλίον Δ.

ΤΙ μὲν οὖν τρεῖς ἀρχαὶ εἰσιν αἱ
διοικοῦσαι τὸ τῆ ζωῆς σῶμα, ἑκ-
φαλός, καρδία, ἥπαρ, πᾶσι δὲ
νωμελόγηται. ὅπ δὲ ὁ μὲν ἐγκε-
φαλός διὰ τῶν ἰδύων χορηγεῖ
παντὶ τῷ σώματι αἰσθησίν τε καὶ
κίνησιν· ἡ δὲ καρδία διὰ τῶν ἁρ-
τηρῶν ῥιπίζουσα τὸ πᾶν σῶμα
ζωοποιεῖ· τὸ δὲ ἥπαρ διὰ τῶν φλεβῶν ὡς δι' ὀχετῶν ἱναῶν
ἁρτὴ τῷ σώματι τὰ μόρια, καὶ τρεῖς, καὶ αὐξήσιν αὐτὰ, ὅς ποῦτο
προνομελόγηται. πρὸς μὲν οὖν τῆς καρδίας καὶ τῶν εἰσαχόν-
των εἰς αὐτὴν ἀρτῶν, καὶ τῶν αὐτῆς ἐξαχόντων, αὐτάρκτως
εἴρηται. ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸς τῶν αἰαπυδισκῶν μερίων ἐξηγη-

στάμεθα· γὰρ δὲ πάλιν τὸ ἐγκεφάλου διαληπτόν, ἀπὸ τῆς κε-
φαλῆς ἀρξάμενον ἡμῶν, ἐπειδὴ καὶ οἶκος τῆς ἐγκεφάλου αὐτῇ
κατεσθλεύεται· οἶονεὶ δὲ βάσις τῆς κεφαλῆς ὑπάρχει ὁ ῥα-
χίλος, πάλιν οὗτε πρὸς τὸν λεκτέον. ὁ ἀνθρώπος ζῶν ὅτι λε-
γικόν, φωνηπικόν τε καὶ διαλεκτικόν· ἡ δὲ φωνὴ διὰ τὸ πάλιν
γίνεται· ὁ δὲ πάλιν ἀποκχεύεται τῷ σώματι. με-
ταξὺ γὰρ πάλιν οὗτος ὁ σώματος ὁ λαρυγξὶς ὅτι καὶ ἡ φάρυγξ.
πάντες δὲ τὸ ἐκ σπονδύλων συγκείμενον, ἔχον δὲ τῶν ὤμων
ἕως τῆς κεφαλῆς, τοῦτο τῶν ἀχίλου ὀνομάζεται· τὸ δὲ ὑπερτεν
ὀπικείμενον τῇ ῥαχίλῃ, τοῦτο κεφαλὴ ὀνομάζεται. ἐξ δὲ τὸ
μήκος περιμήκει μάλιστα σφαῖρα εἰκόσ· τὸ δὲ μέγεθος πρὸς
ἀναλογίαν τῆς τῶν ἀχίλου κεφαλῆς γὰρ μεγάλη σὺν καρτερῶν
αὐχένι, ἀρχαῖα κεφαλὴ· κεφαλὴ δὲ μεγάλη σὺν ἰσχυρῇ τῇ αὐ-
χένι, ἐκ ἀρχαῖα· ἡ δὲ μικρὰ κεφαλὴ, καὶ πάντα ἔχουσι μετρίαν.
εἰ γὰρ ὁ ἐγκεφάλος ῥωμαλέος, δῆλον ὡς καὶ ὁ αὐτὸς πε-
φυκτός ἐστι· εἰ δὲ ἀμφοτέροι, δῆλον ὡς καὶ τὰ πρὸς ἐχόντα
τοῦτοι ὅσα ἐκ δυνάμει· φασὶ γὰρ τῶν ἰατρῶν οἱ σοφώτεροι
ὑπὸ τῆς ἐγκεφάλου διαπλάττειν· ὑπὸ δὲ τῆς νωπίας μου-
λοῦ, πρὸς σπονδύλους τῆς ἐσχέως, πρὸς τὰς δὲ δυνάμεις τῆς
κρίσεως ἡμῶν· τῆς μὲν οὖν κεφαλῆς, τὸ πρὸς τὸν μέρος, κα-
λεῖται κρητὶον, συγκείμενον ἔξ ὅσων ἔξ· εἰσὶ δὲ τῶν τε, τὸ μέ-
τωπον, τὸ ἰνίον, τὰ δύο βρέγματα, καὶ τὰ δύο λιθοειδή· τῶν τε
τὰ ὅσα ἡμῶν ἰσχυρῶν πρὸς ἀλλήλας ῥαφῶν περιονεφέσιν· ἀ-
φορίζεται δὲ ἡ μὲν σφαῖρα ῥαφῇ, τὸ μέτωπον ὅπερ ἔστιν ἐμ-
περιονεφέσιν καὶ ὅπερ ἀπὸ τῆς τῶν ὤμων κείμενον, ἔξ οὗ καὶ πρὸς
περιονεφέσιν ἔχει μέτωπον· ἡ δὲ λαβδόδεξις τὸ ἰνίον ὅπερ
ἀπὸ τῆς καὶ ὑπερτεν τῶν πρὸς τὸν σπονδύλου κείμενον· ἐνοῖται δὲ β-
ῥαφῆς πρὸς ἀλλήλας ἡ καὶ κρητὶον κρυφίως μέσθι ἐπὶ ἀπὸ τῆς κει-
μενῆς, ὡς εἰκέναι τὸ τῶν τριῶν ῥαφῶν ὅλημα, τῇ Ἡεράμ-
ματι. ὅλα χαρίζεται δὲ ἡ καὶ κρητὶον κρυφίως ῥαφῇ, καὶ ὅσα τὰ κρητὶον.

ὡς ἀκύνεται δὲ τῇ κτ' κορυφῇ μὲσθ' ῥαφῇ ἐκὰ τέρωθεν δύο
 ῥαφαὶ ὡς ἀλλήλοισι, αἱ καλοῦνται λεπίδες δέϊς, ὡς εἶναι τὴν κε-
 φαλῆς ἰδίᾳς ῥαφὰς εἰς ἑμπεραδὲν μὲν, πλὴν σεφαιαίαν, ἥ τις
 ὅστις περὶ φερῆς ὅπαιεν ὅ, πλὴν λαβδόδεσσιν, εἰσὶ καὶ τὰς Δ' ἡσάμ
 μαπ' ἀπὸ ὅ, τῆς λαβδόδεσσις ῥαφῆς ἕως τῆς σεφαιαίας, πλὴν
 κτ' κορυφῇ μὲσθ' ἐπὶ δὲ δέϊας κειμήριον. ὡς ἀλλήλοισι δὲ
 τῶν ἐκὰ τέρωθεν εἰσὶν αἱ λεπίδες δέϊς. δύο δὲ δέϊαι κοινὰ
 ῥαφαὶ τῶν τ' κρανίου καὶ τῆς αἰῶν ἡνύος, ὅπαιεν περὶ φε-
 ρόμεναι, τῇ ὥτων ὑπερῶν, ὑποχειρίζουσαι τὰ λιθοδεῖν
 ὅσα, δύο ὄντα ἐκὰ τέρωθεν, δέξιοι τε καὶ ἀριστερόν, καὶ δὲ ἐκὰ τε-
 ρον οὐκ, ὅπαιεν αὐτῶν τε καὶ ὑπερῶν κειμήριον, τείπλυρα μὲν
 τὰ χήματι, λίθω δὲ ὡς ἀπὸ πλῆσος αὐτῶν οὐσίαν, ὅς οὐ πλὴν
 περὶ φερῶν μίαν ἐκτείνονται. τὸ ὅ, ἰνίον, τείπλυρον μὲν καὶ αὐτὸ ὡς
 χήμαπ' τῇ δὲ σκληρότητι, τῇ μὲν λιθοδεῶν ὅσων ἀπολείπει-
 μενον, τὸ μετώπου δὲ περὶ φερῶν. αὐτὸ δὲ τὸ μέτωπον περὶ
 φερῶν μὲν τὰ χήματι, τῇ δὲ σκληρότητι ὅσον ἀπολείπεται τῶν
 ἰνίου, περὶ φερῶν τῇ βρέγματι. τὰ δὲ βρέγματα πάντων τῇ
 τῆς κεφαλῆς ὅσων χανότερα εἰς σπινθῶδη, ὡς ὑπερῶν,
 περὶ ἀπὸ φερῶν χήμαπ', περὶ φερῶν, ἑμπεραδὲν μὲν ὑπὸ τῇ
 σεφαιαίας ῥαφῆς, ὅπαιεν ὅ, ὑπὸ τῇ λαβδόδεσσις, ἐκὰ τέρω-
 θεν δὲ ὑπὸ τῆς μέσθ' καὶ τῇ ὡς ἀλλήλων αὐτῇ. σφῶς οὐκ
 ἢ ἀγαθὴ εἴς θεοῦ περὶ φερῶν ἐρράμμενοι τὸ κρανίον τῇ κεφαλῆς
 κατισκεύασεν, ὡς εἶναι αὐτὸ δὲ διὰ πνύον. ἅπαντες γὰρ αἱ τοὶ
 καὶ καπνοὶ, καὶ τὰ αἰσθῶδη, καὶ τὰ λιγνῶδη περὶ φερῶν
 αἰσθῶδη καὶ διὰ πνύον τὰ ὑψηλότερα τῶν κρανίου ὅσα μαιά τε
 καὶ σπινθῶδη κατεσκευάσθησαν. εἶδη δὲ περὶ φερῶν
 πένταρα, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἐν τῇ φήμαπ' ὑπερῶν πένταρα, αἶμα, φλέ-
 γμα, ξανθὴ χολή, καὶ μέλαινα, ἀπὸ μὲν οὐκ αἶμαπος, αἱ μὲν
 ἡνύονται ἀπὸ δὲ τῶν φλέγμαπος, τὰ λιγνῶδη. ἀπὸ δὲ τῆς
 ξανθῆς χολῆς, καπνοὶ ἀπὸ δὲ τῆς μελαίνης, τὰ αἰσθῶδη.

ταῦτα τὰ φειπώματα περιούμια πρὸς τὰ αἶμα, εἰ ἐκω-
λύοντο διὰ φορεῖας, ἡλίσκετο δὲ ὁ ἄνθρωπος, κατὰ τοῖς τ' καὶ
κορυφαῖς δυσιάποις, ἢ καὶ ἀνιάποις, ἢ τὸ πιγμῶ, ὅπλα ψαῖς τ'
καὶ σκοτώσιν· ἐκωλύετο δὲ, ἐν παντίων θερμῶν βρωμάτων τε
καὶ πομάτων, καὶ μάλιστα τῶ παλαιοῦ οἴνου, ὡς ἀτμῶν γυνά-
πος πολλοῖς. φανερὸν δὲ ἴνεις ἐν πολέμοις πλωμῶν γενομένων,
ἀποπλυνθῆναι τὰ ὅσα τῶ χρόνῳ κείμενα, καὶ βύρεθναι κε-
φαλὰς ἀρράφοις. διὰ γινώσκῃ τὰς τοιαύτας κεφαλὰς ὁ λό-
γος δι' παθεῖς καὶ νοσήσας, νοσηροῖς τε τοῖς τὰς τοιαύτας κεφα-
λὰς ἔχοντας, πρὸς οὐκ οὐκ κεφαλῆς, ποσῶντα. ὁ δὲ ἐγκέφα-
λος φειδέχεται ὑπὸ τῆς κεφαλῆς ὡς ὑπὸ ἵνιος ὀρόφου καὶ
δὲ πῶ οὐσίαν ὅτιν ὁμοίωτα πρὸς τοῖς ἰσχύροις, οἷς ἐμμελεν ἀρχὴ
γινέσθαι, πλὴν ὅσα μαλακώτερος αὐτῶν ὑπάρχει· καὶ γὰρ τὸ τὸ
ἐφ' ἑαυτῇ, ὡς πᾶσαι μὲν τὰς αἰσθησῆς ἐκδεχόμενῳ, πᾶσαι δὲ φαν-
τασίας φαντασιουμένῳ, καὶ πᾶσαι νοήσας νοουμένῳ· τὸ γὰρ δι' ἀλ-
λοῖον ἐν πᾶσι τοῖς τοῖς τοῖς ἐργαῖς τ' καὶ παθήμασι ὅτι περὶ ὁ-
περον. δι' ἀλλοιωτότερον γὰρ τὸ μαλακώτερον τ' σκληρότερον· διὰ
ταῦτα μὲν π' μαλακώτερος ἐστὶν ὁ ἐγκέφαλος τ' ἰσχύρων· διὰ δὲ τὸ
τὸ ἐπὶ διττὴν τ' τ' ἰσχύρων φύσιν. τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστὶ μαλακώ-
τερα, τὰ δὲ σκληρότερα· διττὸς καὶ ὁ ἐγκέφαλος ἐγγύετο, μαλα-
κώτερος μὲν ὁ ἐμπερῶδιος, σκληρότερος δὲ ὁ ὑπὲρ ὁδῶς, ὅς ἐγ-
κρανίος τ' καὶ παρεγκέφαλος ὀνομάζεται. διὰ χωρίζῃ γὰρ τὸ ἐγκέ-
φαλον ἐμπερῶθεν τ' τὸ ὅπαιον, ἢ τῇ λαβδόφει ῥαφῇ ὑπο-
κειμένη τῷ ὑμῖνος χώρησις. τὸ δὲ χῆμα τῶ ἐγκέφαλος, οἷον ὡς
καὶ τὸ φειδέχον αὐτὸ κρημῖον. μινύγες δὲ εἰσιν αἱ φειδέχουσαι
τὸ ἐγκέφαλον, ὡς πέρ ἴνα ἔσται τῶ ἐν δύματα καὶ σκεπάσμα.
ταῖς εἰσὶ τὸ δύο, ἢ μὲν ἐκ πρὸς ἑκράνις· ἢ τὸ ἐν πρὸς, σκληρὰ καὶ πα-
χέα οὕσα καὶ τ' σῦναι· παχυτέρα δὲ γίνονται καὶ πῶ μέσην
ῥαφίῳ καὶ καὶ πῶ λαβδόφει πρὸς τὸ ἄλλο αὐτῆς μέρος, ὅσην
περὶ ἀπλάσιον· ὥστε τῇ ἐπαναδιπλώσει αὐτῆς τῇ καὶ τὰς ῥα-

φασ γινομένη, θολῶνί νιν ἐοικέναι. τοῦτον τὸν θολῶνα αὐτό-
 μασαν οἱ παρὰ τὸν Ἡρόφιλον, πύελόν τε καὶ χώνιν. ἡ μὲν ὑπο-
 δεχόμενη πρὸς πύροις κοιλότης ἀπὸ τοῦ θήματος, πύελος ὀνο-
 μαζέται ἀπὸ δὲ τῆς χεῖρας, χώνη. τρέφεται γὰρ εἰς τὸ κάταν-
 τις ἀδητῶ πύρῳ, ὡς χώνιν μιμνήσθαι. καὶ γὰρ κατέρχεται δι'
 αὐτῆς τὰ πειπνώματα πρὸς ὑπερώαν καὶ φάρυγγα. διὰ τὴν
 ὃ γέρετε σκληρὰ ἢ παχέα μνήνιζ, ὡς ἀμυντήριον πρὸς βλη-
 ματῶν ἑκ κρᾶνίου πρὸς βολαῖς ἐκείνων. ἀλλ' ἡ λεπὴ μνή-
 νιζ, τὸ ἐμφυτὸν ὅτι σκέπασμα τοῦ ἐγκεφάλου. καὶ γὰρ δι' αὐτῆς
 ἀφένθηκεν αὐτῆς ἡ παχὺ μνήνιζ. εἰ γὰρ μὴ μέση κατετάγη
 ἡ λεπὴ, ἀλλ' ἀμέσως ἐσκεπε τὸν ἐγκέφαλον, ἐθλίβεν αὐτὴν
 τὸν τῆς σκληρότητος μαλακὸν ὄντα. διὰ τοῦτο τὸ κρᾶνίου καὶ
 τοῦ ἐγκεφάλου πρὸς ἀφενηκώτων τῇ θύσῃ καὶ τῇ οὐσίᾳ, μέσον
 τὰς μνήνιζας ἢ τὴν ἀγαθὴν θεοῦ κατέτετο πρὸς νοῖα, τὴν
 μὲν σκληρὰν ἔστωεν τὸ κρᾶνίου διὰ τὴν σκληρότητα αὐτῆς,
 ἔξωθεν δὲ τὴν λεπὴν, ὡς περιέχεσθαι τὴν λεπὴν μνή-
 νιζα ὑπὸ τῆς παχύας, αὐτὴν δὲ τὴν λεπὴν μνήνιζα πε-
 ριέχειν τὸν ἐγκέφαλον. τῆς γὰρ οὐσίας τοῦ ἐγκεφάλου οὐ πρὸς
 ἀφένθηκεν ἡ λεπὴ μνήνιζ. ἐστὶν ἄρα τὸ ἐγκέφαλον πρὸς τὸν
 σκέπασμα τὸ στήριγμα ἢ λεπὴ μνήνιζ, συνδεδεμένη καὶ ἐδραϊ-
 σα αὐτὸν, ὡς ἀσάλευτον διὰ φυλάττειν. ὅσον δὲ ὅτι ἡ λεπὴ
 μνήνιζ ἐγκεφάλου σκληροτέρα, τοσοῦτον ὅτι τῆς παχύας
 μνήνιζος μαλακωτέρα. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ παχὺ μνήνιζ
 ὅσον ὅτι τῆς λεπῆς σκληροτέρα, τοσοῦτον ὅσον μαλακω-
 τέρα. ὀνομαζέται δὲ ἡ λεπὴ μνήνιζ, χωροδής, ὡς χωρεῖον
 ἀμέσως ἑκ κεφαλῆς ὑπάρχουσα. ἐπὶ δὲ τὸ κεφαλῆς κρᾶνιον
 σφίγγει πανταχόθεν δέον ἵν' ἐκ πολλῶν γὰρ ὁσῶν σύγκειται.
 ἵνα εἰσὶν αὐτὸ ἀπορρόητον ἢ θεοῦ δημιουργία. διὰ περὶ σα-
 σα γὰρ ἡ παχὺ μνήνιζ διὰ τὴν ῥαφῶν ἑκ κρᾶνίου ὑπὸ κρᾶνιον
 ἔσαν, ὡς ὅτι κρᾶνιον γινέσθαι αὐτῆς τὸ συνδέσμιον ἀποφύ-

σασα, συμπλέξασα τ' πρὸς αὐτοὺς ζωόμοις καὶ εἰς ἐν, ζωα-
 γαγεῦσα ἔξυφθμεν ἔξ αὐτ' τ' περικρατῖον ὀνομαζόμενον χι-
 τῶνα, ζωδεῖν τ' καὶ πελοφίγειν πανταχόθεν τὸ κρανίον, ὡς ἀ-
 γάδον διαφυλάττειν. πεδέχουσα ὅτι ἡ λεπὴ μήνιγξ, ὅ-
 μοι πρὸς ἐγκεφάλον, ἀλλὰ καὶ τὸ χροσδές πλέγμα, ὅπερ καὶ
 δικτυοδές ὀνομάζεται, διὰ τοῦτο ἐκλήθη χροσδές. ἔχθ δὲ
 τὸ χροσδές πλέγμα τὴν γῆν τῶν τριῶν. τῆς μεγάλης ἄρ-
 τηρίας τῆς ἐκφυομένης ἀπὸ τῆς δριστερᾶς κοιλίας τῆς καρ-
 δίας τῆς ὀνομαζομένης πνυματικῆς, αἰερχομένης διὰ τῆς
 ἐσθλῆς ἐντὸς ἕως τῆς τριῶν, ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς κοίτης
 φλεβός, ἐκφυομένης μὲν ἀπὸ τῶν κυρτῶν τῆς ἡπατος, αἰε-
 ρχομένης δὲ καὶ αὐτῆς κάτωθεν ἕως τῆς τριῶν, συμπλε-
 κειμένης τε τῇ αὐτῇ ἀρτηρίᾳ, χιζοῦται καὶ τὸν τριῶν δι-
 χῆν, ὡς ἀπὸ περὶ τοῦ ὀρπηκῆς. αὐταὶ ὅτι ἀδικοπορίαι τῶν φλε-
 βῶν ὀνομάζονται τραγίπδες φλέβες. συχίζεται ὅτι τῇ φλεβί-
 καὶ ἡ ἀρτηρία, καὶ αἰερχομένη ὁμοῦ ἕως κεφαλῆς, καταχι-
 ζοῦται εἰς πολλὰ ἀγγεῖα μίξοντά τε καὶ ἐλάττωτα, οὐ μόνον ὅτι
 πολλῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ βάθος. κατασπείρονται οὖν ταῦτα τὰ
 ἀγγεῖα τὰν φλεβῶν τε καὶ τῶν ἀρτηριῶν, εἰς τὸ σῶμα τῶ ἐγ-
 κεφάλου, συμπλεκόμενα πρὸς ἀλλήλα ὡς περὶ δικτυον τοῦτο
 τὸ δικτυον ὀνομάζεται, δικτυοδές πλέγμα καὶ χροσδές καὶ
 διὰ τοῦτο καὶ ἡ λεπὴ μήνιγξ τῆς αὐτῆς περὶ τοῦτο πτύ-
 χηκεν, ὡς περικρατῖον οὔσα τῶ αὐτῷ πλέγματι ἅμα καὶ τῶ
 σῶματι ὅτι ἐγκεφάλου. ἐν τῇ περὶ τοῦτο οὖν ὅτι τῇ καὶ τὸ ἐγ-
 κεφάλον, καταφύεται ἕως ἀδελφῶν ὀνομαζόμενος κωνάριον.
 ταῦτα τὰ ἀγγεῖα ὅτι πλέγματι, τῆς μὲν φλεβός τῆς ἐφοῖς τὸ
 σῶμα ὅτι ἐγκεφάλου, τῆς δὲ ἀρτηρίας, ζωογενῶν, ῥιπίζοντα,
 ἐκ τῆς λιγυρῶδης περὶ τῶματι ἀπεδιδώκοντα. ἐπὶ δὲ τὸ σῶμα
 τῶ ἐγκεφάλου, τὴν μὲν οὐσίαν λεπὴν, καὶ ἄλλαν ἐκ ὑπερί-
 μελον, ὡς δὲ ἀπὸ τοῦ τοῦ πεπηγῆς, τὰ κοινὰ δὲ ὀνομαπ ὀνο-

μάζεται μυελός, ὡς παρὰ τὴν ἰδίαν, ἐγκέφαλος. περιέχεται δὲ
 τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐν οἴκῳ ζινί, πᾶσαν κίνησιν ἐκπέμπων τῷ ῥο-
 ματι, περιαιρετικὴν τῇ αἰσθητικῇ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν, δὲ τῇ κα-
 τήκοντος ἐν αὐτῇ, ψυχικὸν πνεύματος δηλονότι, ὅρασιν μὲν,
 καὶ ὁσφρησιν, ἀκοὴν δὲ, καὶ γεῦσιν, δὲ τῇ μαλακῶν ὀφθαλμῶν πᾶ-
 σαν δὲ κίνησιν περιαιρετικὴν τῇ μυσείων, δὲ τῇ σκληρῶν.
 περιέποντως οὖν ὁ ἐγκέφαλος τὸν ὑψηλὸν τόπον κατέχει τῷ
 ῥοματι τῇ περιτοίᾳ τῷ ἀγαθῷ θεοῦ, ὅπως ὡς ἐκ μίας πι-
 γῆς ἅπαντα τὰ μέρη τῷ ῥοματι ἀρδεύονται ἀφ' ὅπως
 ὑπὸ τῷ ψυχικῷ πνεύματος. τὰ γὰρ κατωτέρω τῷ τραχήλῳ
 μέρη μέχρι τῇ ποδῶν, ἐκ ἐκ τῷ ἐγκεφάλῳ, ἀλλ' ἐκ τῇ νω-
 τῆς μύελος ἐκ χορηγούμεν πᾶσι τε κίνησιν καὶ πᾶσι αἰ-
 σθησιν. ἐστὶ δὲ ὁ νωτῆς μύελός, ὡς πῆρ' ἐκ ἐγκεφάλου μα-
 κρός, ἐκ φύσεως μὲν ἀπὸ τῷ ἐμπεριεχομένου μέρους τῷ ἐγκεφά-
 λῳ τῷ ὀστέῳ μέρους παρεγκεφαλίδος· καπερχόμενος δὲ δὲ
 τῇ ἐκείνῳ, μέχρι τῷ ἱεροῦ ὅσῳ, ὅπως τῇ γένεσιν τῇ δέ-
 σεως, ἀκοπώτερον κινῇ τὰ κατώτερα μέρη τῷ σώματος. δὲ
 τὸ σπυρδόν οὖν τῇ κινήσεων, ἀλόγως, ὅ, περὶ ὅτιος ἐγκέφα-
 λος, καὶ ὁ νωτῆς μύελός σκληρότεροι τῷ ἐμπεριεχομένου ἐγκε-
 φάλῳ γένεσιν. ἰδοὺ οὖν τῷ ψυχικῷ πνεύματος τὸ κα-
 τοικηθῆναι, εἰ μέλλοιμι θαυμάζειν τῷ θεοῦ τὰ δεινὰ γένημα-
 τα. θαυμάσια δὲ τῷ πνεύματι ἀνατομῆς. εἰ γὰρ διὰ τῆς
 ἀβέβαιας κράσις ἐξαρτοῖ τὰ ὅσα πάντα, γυμνὸν κατὰ
 λιπὼν τῷ ἐγκεφάλῳ, ἄσας τε αὐτὸν ἐντέλως, διήρησεν κελίας
 ἐν αὐτῇ ἀποφρακτικὰς ὑπὸ ὁδῶν λεπτοτάτων τε καὶ
 διαγῶν, καὶ χωρικῶν ἀπὸ δυνάμεως δὲ ξιά τε καὶ ἀφιστεῖν,
 ἐμπεριεχέν τε καὶ ὁπότεν. ἐν ταύταις τῷ ἐγκεφάλῳ περιέχεται
 τὸ ψυχικὸν πνεῦμα λεπτομέρως τῷ ἀδύλωπιν, καὶ καθαρῶ-
 πατον. τῷ τῷ τῷ ἐφέται καὶ δὲ μὲν ἐκ τῷ ἐκ τῇ καρδίᾳ
 καὶ ἀφ' ὁδοῦ διὰ τῇ ἀρτηρίῳ πνεύματος, καὶ τῷ ἐξωθεν

παλιχοντος ἡμῶς αἱρος. συσελλόμενος γὰρ καὶ διασελλόμενος ὁ
 ἑκκέφαλος, ἐν μὲν τῇ διαστολῇ πὺν ἔξωθεν ἔλκει αἶρα διὰ τῆς
 ῥινῶν· ἐν δὲ τῇ συστολῇ, (νωέχ). ἐλκόμενος οὖν ὁ ἔξωθεν αἱρ,
 χωρίζεται διὰ τῶν ῥινῶν ἐνθα τέβηται ἡ ῥίς, πρὸς τὴν ὑπερώαν·
 ὅτε μὲν πλείστον μέρος τῷ αἱρὸς ἔλκεται ὑπὸ τῷ πνύμονος· τὸ
 δὲ δῆλον ἀνέρχεται πρὸς τὸν ἑκκέφαλον· καὶ ἐστὶν ὁ τῆς ῥινὸς
 πόρος, εἰς πρὸς τὴν ἔξωδος τῷ ἐγκεφάλου. οὐδὲ γὰρ ἐνεδέχτο
 τὸ πον βύθιυτερον διήον καὶ κατὰ τὴν πλὴν τῆς ῥινὸς πόρος, ὅτι
 τῇδεον γνέσθαι, πρὸς ἔξωδον μὲν τῆς ἐγκεφαλὸς παλιχω-
 μάτων, εἰσοδὸν δὲ τῇ τῇ σφρησὶ ἀιδητῶν ὁσμών. τὰ γὰρ ἐξ ἐ-
 κεφαλὸς παλιχωμάτα οὐ μόνον ῥυτὰ ὅτι ἐξίτηλα, ἀλλὰ καὶ πα-
 χύα καὶ πυώδη, ὡς ἐν κατάρροις τε καὶ κορύζαις, ἀλλὰ βλέννας
 μὲν οἱ παλαιοὶ ὀνομάζουσι, μύξας δὲ οἱ νεώτεροι. εἰσὶ δὲ καὶ
 διήοι δύο πινές· ὁ χεῖρ κατάντει, ἔξερδύρμενοι δὲ ὑπερώας
 εἰς τὸ σῶμα, τῷ παντὸς ἐγκεφάλου τὰ παλιχωμάτα, ὅταν γὰρ
 πλήρης παλιχωμάτων γνῆται ὁ ἐκκέφαλος, ἡ αὐτὸς ἐαυτοῦ
 δυσχεαλιώτερος γνῆται. καλὰς γὰρ ἔχων ὁ ἑκκέφαλος, ἀρκεῖ-
 ται διαπνεῖσθαι διὰ τῆς δύο πόρων καὶ μοίων τῆς ῥινὸς. πρε-
 πόντως οὖν ὁ ἑκκέφαλος πὺν ὑπερτάτην τῆς κεφαλῆς τὸ πον
 κατέλαβεν, ἵς καποικίαν ἐαυτοῦ, ὡς πέρ τις οἰκοδεσποτῆς δο-
 ρυφόροις ἔχων κύκλωθεν ἀπάσας τὰς ἀιδησῆς, πλὴν ὅρασιν,
 πλὴν ὁσφρησιν, πλὴν ἀκοίω, πλὴν γυῖσιν, ὅτε πλὴν ἀφίω, ἀς πινας
 ὅτε ἐκπέμπων κατὰ ὅλου τῷ ὄματος, ἀιδηπικὸν αὐτὸ ἀποτε-
 λούσι, χορηγῶν αὐτῷ ἀιδησίν τε καὶ κίνησιν, διὰ τῷ ψυχοῦ
 πνύματος. ἐκφύεται μὲν οὖν ἡ παρῶτη συζυγία τῆς νδύρων
 ἀπὸ τῆς ἐμπαροδίων κοιλίων τῷ ἐγκεφάλου, κατερχομένη
 πρὸς ἐκτέραν κοιλότητα τῆς ῥινῶν, διὸν νδύρων καὶ τῷ διά-
 γωσιν ποιεῖται τῆς ὁσφρησῶν ὁ ἐκκέφαλος. ἐπὶ δὲ οἱ πόροι
 τῆς ῥινὸς πλησίον εἰσὶ τῷ ἐκκέφάλου, ἀνεωγμένοι δὲ οἱ αὐτοὶ
 πόροι διὰ παντὸς, ἡκολούθη δὲ ἐκ πύπου μεγάλη βλάβη τῷ

ἐκ κεφάλου ἐγγίνεσθαι διὰ τὸ ἀνθρώως εἰσέρχεται ψυχὸν αἰ-
 ρα, ἢ ἀτμὸν θολερὸν ἔκ ἀκάθαρτον ἢ τυχῶς κενῶσαι τ
 καὶ τὸν ἐγκέφαλον ὑπερᾶ σὺν τοῖς ἀρχαῖς τοῖς καὶ δὲ χησται
 πωρὸς πῆθισιν ἢ τῷ θεοῦ ἀγαθῇ σοφίᾳ καὶ τὴν διέξοδον τ
 κρανίου ὅσα ποικίλως καὶ τετρημένα ὅπως λοξαῖς ὡς τὰ
 ἀπογνῶν, ὡς τε μήτ' ἐξωθεν δι' ὅπ πωρὸς πῆθισιν σῶμα σκλη-
 ρὸν, μήτ' ἀκραιφνῇ τὴν ψύξιν εἰσπνεόντων ἡμῶν, εὐθὺς τῇ
 καὶ τ' ἐγκέφαλον εἰσέναι κοιλιῶν. ταῦτα τὰ ὅσα ὠνόμασα
 πωρὸς τῇ ἀνατομικῶν, ἡ θμὸς δὲ πωρὸς δὲ τῷ ἰππεκρά-
 πος ἀπογνῶν, καὶ κρείστων αὐτῇ ἡ ὀνομασία. οἱ μὲν γὰρ ἡ θμὸς
 εὐθὺς τρηπτοῖ. τὰ δὲ ὅσα ταῦτα σκολιας τὰς ὁπὰς ἐχοιοι δι-
 κην ἀπογνῶν. μόνον δὲ ἡ σκληρὰ μὲν γὰρ σκέπυσται τὸν ἐκ
 κεφάλου διὰ τετρηται δὲ κην ἡ θμὸς. τῷ σκολιῷ γὰρ τῷ καὶ τῷ
 ὅσα διαβήσεων, ἐκθλύοντο αὐτὸν ἐκκαταίρεσθαι τὰ τῷ ἐγκε-
 φάλου περὶ πλάμα, εἰ μὴ χρόνῳ παμπύλῳ καὶ βραχὺ διη-
 θουῶν καὶ τῶν ἀτμῶν ὅ ἀνθρώπος, ὅς δὲ ὅλως αὐτὸν ἐρίετο τῷ πλά-
 κα εἰργασμένη. σιωπῶντες ἔρχονται οὐκ οἱ ἀτμοὶ τῷ αἰεὶ καὶ τὴν
 εἰσπνῶν. τὰ δὲ καὶ τὸν ἐκ κεφάλου περὶ πλάματα, σιωπῶντες ἔρ-
 χονται τῷ αἰεὶ τῆς ἐκπνοῆς. ὁ γὰρ εἰσπνεόμενος αἰὲρ ἐμ-
 ποδίζόμενος τῆς λοξότητος τῶν ἐν τοῖς ὅσῃς σπράχων, χλι-
 αίνεται εἰσπνεόμενος καὶ διακρίνεται, ἔκ τὸ παχύπερον ἴσχυται
 καὶ παλινδρομεῖ, καὶ ἐκ εἰσπνῶν ἀκάθαρτον ὡς τε βλάπτειν τὸ ἐν
 τῆς κοιλίας τῷ ἐκ κεφάλου ψυχικὸν πνῦμα, ἀλλ' εἰσέρχεται
 τὸ διακριθὲν χλιαρόν τε ἔκ πεπυμένον, καὶ λεπτομερέστα-
 τον εἰς τῷ καὶ αὐξήσει τῷ ψυχικῷ πνῦματος. διὰ γὰρ
 ταῦτα τὴν ἀσφαλῆ εἰσπνῶν τε ἔκ ἐξοδὸν τῷ αἰέρος, ὅς ἐπέ-
 θησαν κάτωθεν τε ἔκ αὐτῶν χρόνδροι, σὺν εἰχλῆς ἔχοντες παμ-
 πολλοὺς τῆς αὐτῆς ἐνεκὲν χρεῖας. οὗτοι οἱ χρόνδροι ὀνομάζονται
 μυξωτῆρες. σκεπάσματα τῶν αὐτῶν μυξωτῆρων, τὰ ὅσα τῆς
 ῥιπῆς, δύο ὄντα τὸν ἀριθμὸν, δεξιόν τε καὶ ἀριστερόν, ὡς αἰετῶν

πρὸς ἄλληλα ἀπὸ αὐτῶν ἕως μέσου, ἔχον πικρῶ-
 τα, ὥς περ εἶναι τὸ ὄντος κείνου. ταῦτα τε ὅσα ἐκ εἰσένεως ἄ-
 κρου κατελθὲν τῷ μεγέθει τῆς ῥινός, ἢ τῷ ἀγαθῷ θεοῦ πρὸς
 νοῖα· σφοδρὸν γὰρ· ἀλλ' ἐξέφυσεν ἑμπερθεὶν τε καὶ ὀπίσθεν, καὶ
 κάτω, χόνδροις κοιλοτήτας ἔχοντας, δεξιὰν τε καὶ ἀριστεράν,
 ἀποφραπτομένας τὰς αὐτὰς κοιλοτήτας ἐτέρῳ χόνδρῳ, ὃ κα-
 λούμενον, πρὸς μὲν τοῖς ἰαβείοις, διαφραγμαπ· πρὸς δὲ τοῖς
 ποιηταῖς, κίονι καὶ εὐλιδι. αἱ δὲ κοιλοτήτες πρὸς μὲν τοῖς ἰα-
 βείοις ὀνομάζονται μυκίηρες· πρὸς δὲ τοῖς ποιηταῖς, θαλαμοί.
 τὸ δὲ τῆς ῥινός πληρωμα, πρὸς μὲν τοῖς ἰαβείοις ὀνομάζεται,
 ἀκροῦ ῥίνιον· πρὸς δὲ τοῖς ποιηταῖς, σφαίριον. ταῦτα δὲ ἐξ αὐτῶν
 κοιλωμάτων πρὸς τοῖς ποιηταῖς ὀνομάζονται λλωοί· τὰ δὲ
 ἐκατέρωθεν τῷ χόνδρῳ τῆς ῥινός, πτερυγία· διὰ τὸ δὲ ὅλη ἢ ῥίς
 ἐκ τῶν ὁσῶν σύκειται, ἀλλὰ τὸ μὲν αὐτῆς μέρος ἕως
 τοῦ μέσου ἐξ ὁσῶν· τὸ δὲ κάτωθεν ἐκ χόνδρων. ἢ ὅτι τὸ μὲν αὐτῶν
 μέρος, ἰσχυρὸς τῶν ὀφθαλμῶν ἐκατέρωθεν ἐγγερόν· εἰ δὲ κα-
 τήρχετο ἕως ἀκροῦ τῆς ῥινός τὰ δύο ταῦτα ὅσα, ἐθλῶντο αὐ-
 τὰ ὑπὸ τῆς ἐξωθεν πρὸςβολῆς, ἢ καὶ ἀπεθρῶντο ἐξ αἰτίας
 κραυρα ὄντα, ἀλλ' οὐδ' αὐτὰ ὑπεπέζοντο ὑπὸ τῆς χύρας τῆς
 ἀνθρώπου τὰ ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου κατερχόμενα ὕδα, οὐδ' αὐ-
 τὰ ἐσέλλοντο ἐκ διεσέλλοντο ταῖς πτερυγίαις τῆς ῥινός, τῇ σκλη-
 ρότητι τῆς ὁσῶν ἀκίνητα διακόμεντα· διὰ τὸ τὴν δημιουργικὴν
 τῆς θεοῦ σοφίαν κατεφύτευσε ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς ῥινός χόνδρον,
 ἵνα τὰς τῆς σκληρῆς ὁμαίων πρὸς αἰσθητοῦσας πρὸςβολὰς
 ἐξ αἰτίας ὑπομῆναι τῇ δύσασθαι αὐτῇ, καὶ ὑπεπέζωνται
 τοῖς δακτύλοις ἐν τῇ πλημύρᾳ τῆς ὕδατος, καὶ ἵνα διασέλω-
 νται τὰ πτερυγία τῆς ῥινός· πολλάκις γὰρ ἐν περὶ θυμῶν καὶ
 φρενέσι καὶ μακρῶς πολλοὶ καὶ πὺν πνύμῳα ὄντες, δέομεθα
 πλείους ἐμψύξεως ἢ ἐξ αἰσθητοῦ καὶ παλαίστραν σφοδρό-
 τερῶν ὑπεκίνηθαι δέομεθα πολὺν αἶμα ἐλκεῖν τὸν ἐξωθεν

Ἐκ τῶν οὖν τὰ πλεονέκτα τῆς ῥινός· ὥστε δι' ῥύχμα ἡνέχθη
 πρὸς τὸ ἱκανῶς ἐμψύξαι, καὶ ἀβλαβῆ τὴν ἀνθρώπων φυλάξαι.
 πολλοὶ γὰρ σενόρρινοι διαπλαθέντες, ἀναγκάζονται ἐν τοῖς ἀ-
 γῶσιν. ἀλλὰ ἔτι οἱ καὶ τοῖς ἵπποις ἐμπειροῖ ἰατρῶν, τὰς ῥίνας αὐ-
 τῶν χρίζουσιν, εἰ φύσιν σενά ὦσιν. ἀναγκάζονται γὰρ οἱ σενόρρι-
 νοὶ ὅτι ἵππων ἐν πολλῇ δρόμῳ θερμότατοι ὄντες. διὰ τὴν δὲ
 τοιαύτην κατεσθλάβη ἡ ῥίς, ἔτι τοιούτου χήματος· ἢ δι' ὥρε-
 πίας χάριν, πολλάκις γὰρ ἕντες λωβηθέντες, καὶ τὰ τῆς ῥινός
 ἀποβόθοντες ἄκρα, αἰχνοὶ τῇ θέρμῃ χερύνασιν, ὡς δουραίνε
 ἀπαντας τοὺς ὀρώντας αὐτοὺς. δι' ὥρεπίας οὖν ἕνεκα κα-
 τεσθλάβη ἡ ῥίς, ἅμα τε ἔτι ὁ χεῖρ ὅτι τῆς εἰσόδου τε καὶ ἐξο-
 δου τῆς αἰέρος, διὰ πολλὰς αἰτίας εἰσερχομένου αὐτῆς, αὐτὴ καὶ
 πρὸς τὸν ἐνθάδε φέρει. πρὸς μὲν οὖν τῆς κατεσθλῆς τῆς ῥί-
 νος, ἱκανὰ τὰ εἰρημνία. ῥιπτεὸν δὲ καὶ πρὸς ὀφθαλμοὺς πλὴν ἀρ-
 χῶν ποιησαμένων ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν ποταμὸν νύκτου ὅτι ἐκ κεφάλου
 τῆς μαλακῆς· ἐπεὶ δὲ καὶ ταῦτα ἐκ τῶν ἐμπροσθίων ὅτι ἐκ κεφα-
 λου κοιλιῶν προέρχονται, πεφύκασιν χορηγεῖν τοῖς ὀφθαλμοῖς
 πλὴν ὅρασιν· μαλακὰ δὲ εἰσι καὶ ταῦτα, κατὰ τὸν καὶ τὰ εἰς
 πλὴν ῥίνα φερόμενα, ἔτι μίαν συζυγίαν ἀμφοτέρας ἐθέ-
 λουσιν ὀνομάζειν, εἴτε δύο, πρὸς πλὴν τε καὶ δευτέραν, οὐχ ἀμφο-
 τέρων. ἀμφοτέρων γὰρ τῶν ἐμπροσθίων τῶν ἐκ κεφάλου κοιλιῶν
 ἐκπεφύκασιν, καὶ ἀμφοτέρων μαλακῶν νύκτων συζυγία ἐτά-
 χθησαν. πρὸς γὰρ τῆς Γαλιλαίας ὅτι σφοδρῶς ἰατρῶν, ὅτι πρὸς τὴν συ-
 ζυγίαν, ἀλλ' ἀμφοτέρων πρὸς τὴν ἐκλήθησαν, ὡς ἐνὸς τόπου
 ἐκπεφύκασιν, καὶ ὡς μαλακῶν νύκτων ἀμφοτέρων ὅτι ἀρ-
 χῶν. ταῦτα τὰ μαλακὰ νύκτων, τὰ δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς κατὰ τὸν ποταμὸν,
 εἰς τὸ πλὴν ὅρασιν χορηγεῖν, ὀνομάζονται ὀπτικά· ἐπεὶ δὲ τὸ
 ψυχρὸν πνεῦμα δι' αὐτῶν ἐκπέμπεται, διακρίνον τὰς τῶν
 χρωμάτων ἐκάστου ἰδιότητας ὡς πρῶτον ὀργάνον ὅτι ὀφθαλμοῦ.
 πρὸς μὲν οὖν ταῦτα ὡς κρυσταλλοειδῆ· ἐν γὰρ τῇ ὀφθαλμῶν

ὀφθαλμοῦντων, κρυσταλλοειδούς, ὑέλοειδούς, ὠοειδούς, περὶ πον-
 ῖον ὄρατον, τὸ κρυσταλλοειδές ἐγγύς· τὰ δὲ δῆλα, ἔσθ' ἡ
 ἐνέκασ· ἐστὶ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς καὶ τὸ χῆμα, σφαιροειδές· τὸ γὰρ σφαι-
 ροειδές χῆμα, διὰ τὸ περὶ σφαιρὸν καὶ διὰ τὸ περὶ σφαιρὸν ὅτι δῆλον χῆμα
 τῶν ὅσων· οἷον ἐστὶ τὸ κρυσταλλοειδές· τὸ δὲ ὀφθαλμὸς καὶ τὸ
 γὰρ ἡ σφαιρὸς αὐτῆς· τὸ γὰρ μέγεθος ἡλικίας καὶ ἡ κοίτη αὐτῆς κατε-
 σκευάσθη· ἐπὶ δὲ λυχνος τῆς ὀφθαλμοῦντος ὁ ὀφθαλμὸς, κα-
 τὰ τὴν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν τοῖς ἀγίοις διὰ τὴν
 λόγους ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν· ὁ δὲ λυχνος ἐκ ἐπ' ἐξάφοις ἐκ
 πλὴν θεῶν, οὐδὲ ἐν μέσῳ τῶν, ἀλλ' ἐφ' ὑψηλοῦ τῶν κατε-
 ται, εἰ μὲν οἱ φωτίζοντες τὸν οἶκον ἅπαντα, καὶ τοῖς ἐν τῷ οἴκῳ
 τὸν αὐτὸν ἔχοντες καὶ ἡ τούτου δημιουργικὴ σοφία εἰδὴ ἐκ τῆς
 ἐκείνου λαμβάνει πλὴν ὅρασις τοῖς ὀφθαλμοῖς, πλησίον ἔ-
 κείνου πλὴν θεῶν αὐτῶν ἐτεχνήσατο καὶ ἐπειδὴ ἡ περὶ τῆς
 τῆς ἀνθρώπου ὅτι τὰ ἐμπεριεχόμενα βαίνε, τὸν ἐμπεριεχόμενον
 τὸν ἐκείνου καὶ δύο τὸν ἀριθμὸν αὐτοῖς ἐποίησε, διὰ τὸ
 πληθὺς ἔχοντες αὐτῶν· ὥστε ποτε ἔνός ἀμαυρωτέως, διότι
 κείνου τὸν ἀνθρώπον μὲν τῶ ἐνός· πολλοὶ γὰρ διὰ δριμύν ρεύμα
 ἢ ἀμφοτέρους τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀπώλεσαν, ἢ τὸν ἓνα· καὶ διὸ
 δὲ χεῖρας τὸ δύο (ἔτι) τοῖς ὀφθαλμοῖς· οὐ μόνον γὰρ τὰ ἐμ-
 περιεχόμενα ὁρᾶν χεῖρας, ἀλλὰ καὶ τὰ πλάγια, καὶ τὰ ὀπίστω σκοπεῖν· ῥυ-
 πὶς δὲ ὄντας κατ' οὐσίαν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἐκ εἰας γυμνοῖς,
 οὐδὲ ὅτι πολλῶν κείνου, ἀλλὰ χώρας αὐτοῖς κατεσκεύασεν
 ὅσων ἐχούσας, ὥς τῶν χεῖρας ἐκ τῶν αὐτῶν μερῶν τὰς
 ὀφθαλμοῦντας· ἐκ δὲ τῶν κατὰ ἀνὰ τὰ καὶ τὰ ἐπερὶ τοῦ μήλα-
 μέσον δὲ τῶν δύο ὀφθαλμῶν, τὰ ὅσα τῆς ῥίνος· ἐκ τέρων
 ὅτι αὐτῶν δὲ ξιά τε καὶ ἀριστερὰ, καὶ δύο ζυγώματα, τὰ ἀπολειχ-
 σματα τῶν κροταφῶν μυῶν· ἐνέδυσεν δὲ πύτους καὶ χιτῶνας,
 οἱ ὅτι οὐνομαζονται βλέφαρες· κλείονται μὲν οὐκ ὑπὸ δύο
 μυῶν, ἀνοίγονται δὲ ἀπὸ μυὸς ἑνός, καὶ τούτω περὶ τῆς οὐ-

γὰρ ὑπὸ δύο λυίοχων ἀναχμίζεται εἰς ἵππος, μάλλον μὲν οὐκ
 ὡς πέρ τις λυίοχος δι' ἐνὸς χαλινοῦ φεράται, δύο ἵπποις ἢ
 πέντε, οὕτως τοὺς δύο μῦας τοὺς κλείοντας τὸ βλέφαρον
 αὐτοῖς εἰς μῦς. τοῦτο δὲ φησι καὶ Ἰπποκράτης ἐν τῇ περὶ οὐ-
 κω, ρικνὸν βλέφαρον. τῶν γὰρ κλείοντων ἓξ ἐνὸς παθόντος, ὁ εἰς
 ἐνεργεῖ, καὶ γίνεταί μεσον κλάσις κατ' ἐκείαν γραμμὴν, τοῦτο
 ὅθεν τὸ ρικνόν. καλεῖται δὲ τὸ βλέφαρον ὡρᾶ τοῖς ποιηταῖς
 κάλυμμα ὅτι κοιλὸς, ὅγε μὲν ἔκκοιλος τῶν βλεφαρῶν πε-
 ριδρομὸς, κόλπος καλεῖται, αἱ δ' ἐν αὐτῷ γραμμαὶ, ὡρᾶ μὲν
 τοῖς ἰατροῖς ρυτίδες ὀνομάζονται, ὡρᾶ δὲ τοῖς ποιηταῖς, ἰλιγ-
 γες. τὸ δὲ κάτωθεν τῶν βλεφαρῶν τὸ ἀσάλευτον, ὡρᾶ μὲν
 τοῖς ἰατροῖς τερσὺς καλεῖται, ὡρᾶ δὲ τοῖς ποιηταῖς κοιλὸς·
 ἐπεὶ δὲ πολλάκις ἀνέμου πνύσαντος σφοδρῶς, διασκορπίζον-
 ται ἐν τῇ ἀέρι κοῖται, καὶ κάρφη, καὶ κυρήθια, καὶ ψήγματα, καὶ
 τοῖς ὀφθαλμοῖς καταβλάπτουσιν, ἔξέφυσε πείχας ἀναυξήτους
 ἢ πείχονια τῷ θεῷ καὶ τῶν βλεφαρῶν πὺν περὶ δρομῶν καὶ τῷ
 ὑποκειμένῳ τῇ βλεφαρῷ τερσὺς. ὑπέληφε δὲ ἀμφοτέρω
 τὰ βλέφαρα, τὸ μὲν αὖτ' ὁ φερόμενος ὑμῶν, ἐκφυμένους ἀπὸ
 τῶν ὀφρύων· τὸ δὲ κάτω, ἐκφυμένους ἀπὸ τῶν μῆλων. ἡμᾶς
 καὶ ὅτι τοὺς μέοντας ἰδρῶτας ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ ἑμὲ τῶν
 ἵνα μὴ πρὸς τοῖς ὀφθαλμοῖς καταρρέωσιν, ἔξέφυσε καὶ τὰς
 ὀφρύας, ἐπείρας πείχας ἀναυξῆς, κάμψασα τὸ ἄθροισμα
 τῶν πειχῶν τῶν ὀφρύων ἐπὶ ῥῖνα καὶ κροτάφοις, ὡς καμα-
 ροῖς εἶς ἡμέτερα τοῖς ὀφρύας· ἅμα μὲν ποδηγῶντα πρὸς ῥῖ-
 να καὶ κροτάφοις τοῖς ἰδρῶτας· ἅμα δὲ διωρέπειαν τῇ περὶ
 ὤκτω χρίζεσθαι. ὅτι μὲν οὖν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὅθεν ἢ τῷ
 βλέπειν ἐνέρχεται, πᾶσι δὴλον. πῶς δὲ βλέποισι, καὶ πῶς ἢ ἀπὸ
 τῷ βλέπειν αὐτοῖς, ὅτι ἀπὸ πίνων χιόνων ἢ σιωτήσεως αὐτῶν, καὶ
 πῶς ὅθεν ἐν τοῖς χιόνων αὐτῶν φερέχονται, ῥητέον. ἀπὸ τοῦ-
 τω τῶν ἐμπεσόντων κοιλιῶν τῷ ἐκκεφάλου, ἔξ αὐτῶν δηλαδὴ

ἰσώματος αὐτοῦ, συζυγία πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀσθενεῖς μαλακῶν
 ἢ τὸ ῥινόσ συζυγία, ἐκαστὴν ἀσθενεῖς τεταται, ἐν ἑκ δὲ ξιῶν,
 ἐν ἑκ δὲ ἀριστερῶν. τοῦτο τῷ ὀφθαλμῷ νεύρω ἐκφυομένῳ τῷ ἐξ-
 υφάλου ζυγεκφύονται ἢ περὶ τὴν μνήνιζ ἢ ἢ παχία· καὶ
 διαπερίσσει αὐτὸν τῷ νεύρῳ τὸ πρῶτον τῷ ὅσῳ,
 κατέλαβον τὴν χώραν τῷ ὀφθαλμοῦ· εἴτα τὸ μὲν νεῦρον πλα-
 τυνεῖται περὶ λαμβάνον τὸ κρυσταλλοειδὲς ὑγρὸν· ἢ δὲ λεπτὴν
 μνήνιζ αὐτὸν τῷ νεύρῳ πλατυομένη, ἡνὶα τὸν ἀμφιβλη-
 στροειδῆ χιῶνα. ἐπεκτείνεται δὲ ὁ ἀμφιβληστροειδὴς χιῶν
 περὶ λαμβάνον τὸ κρυσταλλοειδὲς ὑγρὸν, συμπερικυλίσσεται τὸν ἐκ-
 τροειδῆ χιῶνα, περὶ λαμβάνον τὸ κρυσταλλοειδὲς ὑγρὸν, καὶ μέρος π
 τῷ ὑελοειδῶς εἰς τὸν ὀφθαλμὸν· εἴτα ἀνέρχεται μὲν
 ὁ ἀμφιβληστροειδὴς ἕως τῆς σεφάνης τῆς ὀνομαζομένης ἱερ-
 οειδὸς καὶ ἐκτείνεται τῷ περὶ λαμβάνον τὸν ὀφθαλμὸν. ἐκφυομέ-
 νος δὲ ὁ ἀσθενὴς χιῶν ἀπὸ τῶν τῷ ὀφθαλμοῦ ὅσων ἀπὸ τῶ
 μέροις τῷ μεγάλου κανθοῦ ἢ ἀπὸ τῶν μέροις τῷ μικροῦ καν-
 θοῦ, πλατυνεῖται, ὅτι κτείνεται πᾶσι πῆξι ὀφθαλμοῖς μορίοις,
 ἐπεκτείνεται μέχρι τῆς σεφάνης· καὶ ἐκτείνεται τῷ λοι-
 ποῖς χιῶσι. αὐτὴ δὲ ἢ σεφάνησιν ἕως ὅτου καὶ κοινὸς ὅρος πάν-
 των τῶν τῷ ὀφθαλμοῦ χιῶνων. καλεῖται δὲ καὶ ἱερὸς, καὶ κύκλος
 τῷ ὀφθαλμοῦ. περὶ ἐκτείνεται οὐτὸν ἢ παχία μνήνιζ τῆς
 λεπτῆς οὐσας, καὶ αὐτὴ τῷ ὀφθαλμοῦ νεύρου ζυγεκφύονται τὸ
 ὅσῳ πλατυομένη περὶ λαμβάνον τὸ ὀφθαλμὸν, ἐξ οὗ γίνονται
 τὰ δάκρυα. γίνονται δὲ τὰ δάκρυα, ἐκπεριζομένου τῷ ὀφθαλ-
 μοῦ ἢ διὰ ψύξιν, ἢ διὰ θλίψιν. εἰ δὲ πρὸς φήσας, διὰ πῶς πλη-
 ροῦνται φάμεν διὰ τὸ χρησιμῶς ἀπὸ τῶν ὑγρῶν τῷ ἐγκε-
 φάλῳ, καὶ ἐκτείνεται ἐκ τῶν πλησιάζοντων μορίων, αὐτῆς ὅτι ἐκτείνεται
 ἐξ αὐτῶν καὶ τὸ ἱπποκράτους ῥητὸν, πάντα ἐκ τούτων, ζυγροῖα
 μία καὶ πάντα συμπαγέα. ἀνέρχεται δὲ μέχρι τῆς σεφάνης ἢ
 αὐτὴ μνήνιζ ἀπὸς τῆς σεφάνης λεπτυνομένη καὶ διασπῆς

ἀποβυβαίνει, καὶ λειοτάτη γυρομένη, ὡς πέρ π κεράπον ἔξεσμε-
 νον· καὶ ἀναπληροῖ ἢ ἐν τῷ δὺρυχωρίαν ἔκ κύκλου, γυνοῦσα τὸν
 κεραιόφθον χιῶνα. ἔσθ' ὁ κεραιόφθον χιτῶν πάντων ἐκ τῶς
 κείμενος, τῷ λεπίδι τῆς ἐσθίας αὐτῆς ἀπερρήγνυτο ἀν' ὑπὸ τῆς
 ἔξωθεν περσσιπιδόντων θομάτων· ὁ δὲ τοῦτο ἡ δημιουργία τῆς
 θεοῦ ἐκινήθηκε τῷ χιῶνι τοῦτω· ὅς ἔπερξε τοιαῦτα λεπίδα καὶ
 διαυγῆ θομάτα, ὡς περ πύχας λιτὰς· ὡς τετραπλάσιοι γυνο-
 ῦσιν τὸν κεραιόφθον χιῶνα, ἵνα τῷ μὲν διαυγῆ τῆς θομάτων
 ἀνέμπος δὲ γυνοῖται τῷ ὀρεπκοῦ πνύματος ἡ εἰσοδος· τῇ δὲ
 σιωπῇ τῆς κτηδόντος οὕτω γὰρ αὐτὰ ὀνομάζουσιν οἱ ἀναπο-
 μνηστικοὶ ἀσκητῆς ἢ τῶς ἔξωθεν περσβολαῖς. ἔστι δὲ ἡ ἑξῆς
 τῆς χιῶνων αὐτῆς περὶ τῶς ὁ κεραιόφθον, δεύτερος ὁ ἑαυτοῦ
 φθον, τῆς τῆς ὁ ἀμφιβληστροφθον, καὶ τέταρτος ὁ ἐπιπεφυκός,
 ὁ λυκός. ὁ δεύτερος οὖν, ὁ ἑαυτοῦ φθον, σφαιροφθον μὲν τῷ χι-
 μαπ' ἑαυτοῦ γὰρ σαφυλῆς ἔοικε· μὲν δὲ τῷ χιμαπ' ἑαυτοῦ, ὁ δὲ π-
 εριέχον τὸ κρυσταλλοφθον ὑγρόν· τοῖς γὰρ ὀφθαλμοῖς ἡ δὲ σα χι-
 ματα τὰ περσσεγγίζοντα τῷ μέλανι χρώματι, καὶ τὰ περ εἰσὶ
 τὰ τε φαῖα καὶ τὰ κυανᾶ· λυπηρὰ δὲ τὰ λαμπερά· τὸ γὰρ κρυ-
 σταλλοφθον ὑγρόν διαυγές τε ὅν καὶ λαμπερόν, καὶ τὰ περ ὁ κρύ-
 σταλλος, περ πάντως ἔστι τοιοῦτου πετύχηκε πειβλήματος. τοιοῦ-
 τὸν ἡ μηχανήματα πονηρὸν πεποίηκε Διονύσιος ὁ τῆς Σικελίας
 τύραννος, ἀμυντήριον τοῖς κολαζομένοις· δεσμωτήριον κα-
 πεσκόβασεν ἀδελφὰ πνύσει, πανταχόθεν σκοποῖς ἐμπλεῶν· πλη-
 σίον δὲ τῷ δεσμωτηρίου καπεσκόβασεν ἑπερον οἶκον λαμ-
 περότατον λιτανῶ κεχρισμένον· χρονοισάντων ἢ τῆς δεσμωτῶν
 ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, εἴτα περὶ τὸν λαμπερόν οἶκον ἡγμένων,
 τύφλωσις ἐγγύετο· περφερές δὲ ὅτι τὸ ὄμμα τῷ κρυσταλλοφ-
 θον ὑγρόν ἀπολειπόμενον τῆς σφαίρας· τὸ γὰρ ἐμπερθεῖ αὐ-
 τοῦ μέρους, ὡς περ φακός· τέτρεται δὲ καὶ τοῦτο τὸ μέρος· ὁ
 δὲ ἑαυτοῦ φθον χιῶν, καὶ κύκλον ἐπιβλήμα ἔχων ἔξωθεν τὸν
 κεραιόφθον

κεραιαὶ δὲ χιῶνα ἔχουσιν. ὅπως δὲ μὴ παρὰ φύσιν ὁ κεραι-
 οφθῆς χιῶν, καὶ τοῦτο τὸ πρῆμα, τὸ κρυσταλλοειδὲς ὑγρὸν,
 παρειοήσῃ ἡ δημιουργικὴ σοφία τῷ θεῷ. ἅμα μὲν ὅτι
 πλέον ἀγαγεῖται ἐκ τῶν τιμῶν κατ' ἐξουσίαν τοῦ πρῆματος κεραιῶν
 μείραν τὸ κεραιοειδὲς. ἅμα δὲ ὑγρὸν λεπτὸν καὶ καθαρόν
 ὅτι παρὰ τὸ ἐν τοῖς ὡδαῖς ἔστι, παρειοήσῃ τὸν κρυσταλλοειδῆ. καὶ
 πλείον ὅτι τοῖς αἰθεροειδοῖς τε καὶ αὐτοειδοῖς, πληρώσασα
 πνύματος ἅπαντα τὴν χώραν τῆς κοίτης, τὸ βλέπειν ἀπει-
 ράσῃ τὸ γὰρ ὀπίκον πνεῦμα τὸ ἐξ ἐγκεφάλου κατερχόμενον
 διὰ τῆς ὁπῆς τῷ μαλακοῦ νεύρου μέχρηται κρυσταλλοειδοῖς
 ὑγρὸν καὶ τῆς κοίτης κατέρχεται ἀεμπεδίως. ἐν δὲ δίδται δὲ, τὸ
 μὴ παρὰ φύσιν πρῆμα μέρος ὅτι κρυσταλλοειδὲς ὑγρὸν, χιῶνα
 ἐρχομένη, λευκὸν τε καὶ λαμπρὸν ἐκ τῶν μαλακοῦ νεύρου γιν-
 ομένηται. τὸ γὰρ εἰδωλὸν τῆς κοίτης ὡς ἐκ κατόπτρου πνὶ τοῦ-
 τῷ τῇ χιῶνι, ζωίσταται εἰληπὸν καὶ λεῖον ὅτι ὑπὸ ἅπαντας
 ὑγρῆτος δὲ θαλάσσης ἐν τῇ ἐρχομένῃ χιῶνι παρειοήσῃ,
 ὁδὸν αἱ εἰσὶν οἱ ὀφθαλμοί, ὡς παρὰ εἰς ὀλίγη ὅτι ἡ ὑγρῆτος,
 γλαυκότης ἐγίγεται. διὰ τοῦτο οὖν τὴν αἰτίαν οἱ γλαυ-
 κόφθαλμοι, παρὰ εἰς γῆρας ἐλθόντες, πεφλοῦνται. μύσης δὲ τῆς
 ὑγρῆτος οὐσης, τοιαύτης ἰδέας εἰσὶν οἱ ὀφθαλμοί, ὁποῖας ἡ
 φύσις ἰεράκων. ἐπὶ δὲ κατ' ἐξουσίαν ἡ ὁρασις γίνεται, ἐνι-
 πῆς ἀν' ὑπέρχον, εἰς ἀκίνητοι ἐμβρον οἱ ὀφθαλμοί, ἔκ παλαιά πα-
 σι ὀλίγισα ἀν' ἐώρων οἱ ἄνθρωποι. διὰ τοῦτο οὖν ἄχρη πλεί-
 σιν παλαιάσασα ὁ δημιουργὸς θεὸς ἡμῶν πεποίηκε ἔκτι αὐ-
 πῆς ὅλον δυνάμειον ἀπειράσασα τὸν πρῶτον ἀρχαῖον, ἔκτι αὐ-
 τοῖς διὰ τοῦτο τὴν αἰτίαν ἐποίησε, διεσώπων ἀπὸ δυνάμεως
 ὡς ἰολόγους. εἰ παρὰ οὖν ἐχέτω μὲν αὐτοῖς κινεῖσθαι, διὰ μὲν
 δὲ ἅπαντα κινήσεις γίνονται, δηλοῦν ὡς ἔκτι ὀφθαλμοῖς μύες
 ἐπίησιν παρὰ κινήσει. αἰ πίνω κινήσεις ὅτι ὀφθαλμοῖς εἰσὶν
 ἔκτι μία μὲν, ἔκτι παρὰ τὴν ῥῖνα. δὲ δὲ, ἔκτι παρὰ τὸν μύ-

κρὸν καιθόν, διήν δὲ αὐώθεν ὅπῃ ταῖς ὀφρύας, διήν δὲ καὶ πα-
 ρὸς τὰ μῆλα, ἐτέρω δὲ ὡς εἰσρέφουσα, *· διὸ δὲ ὀλοχρὸν ἰὼ
 τοῖς ἡγεμόνας τῶν κινήσεων μύας ἴσους εἶναι κατ' ἀριθμὸν ταῖς
 τοιαύταις κινήσεσι. ἔδῃ γὰρ ἰσῆσαι, δύο μὲν ἐκ τῆς πλαγίων εἰς
 ἐκάτερον καιθόν, διήν δὲ αὐώθεν, ἑτέρας δὲ καὶ τωθεν, διήν
 δὲ ὡς εἰσρέφουσαν τὸν ὀφθαλμὸν, διήν δὲ μέγας κατ' αὐτὴν
 τὴν ῥίζαν τῆς νύκτου σπείζων καὶ σπείζων τὸν ὀφθαλμὸν, μὴ
 ὡς περὶ ποτὲ γινώσκω. οὐ πῶς τοιούτου οἱ ἔξ μύες, οὐ μόνον
 ταῖς κινήσεσι ἀποτιλοῦσιν, διὰ καὶ ταῖς χώραις τῆς ὡς εἰσρέφοντων
 ὁσῶν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀναπληροῦσι. καὶ ταῦτα αἰρεται δὲ ἡ δὲ
 τέσσασι συζυγίαις τῆς αὐτῆς ἐγκεφάλου νύκτων ἡ σκληρὰ εἰς τοῖς
 μύας τοῦτοις, χρηρῶσα αὐτοῖς τὴν κίνησιν, διὰ τὴν ψυχικὴν
 πνύματι. ἐστὶν δὲ πῶς κύκλος ὁρώμενος ὑπὸ στατέρου τῆς
 ὀφθαλμῆς, ἐπὶ στατέρου συγκεκλεισμένου. ἀπὸ δὲ τῆς κέντρου
 μέγας τῆς ὁρώσεως αὐτὸν κόρρης ἐκτετατὸς σινοειδῶς μὲν δαμό-
 ρην παρεκκλίνουσα, μὴ δὲ τῆς ἐπομῆς τῆς κατ' ἐκτετατῆς.
 ὅπῃ δὲ μοι δὴ πάλιν ἀπὸ τῆς κόρρης ὅπῃ τὴν ὡς εἰσρέφουσαν
 πῶς κύκλον γαμῶν, ἡ δὲ καὶ ὡς εἰσρέφουσαν καλοῦσιν, διήν
 ἐκτετατῆς γαμῶν παμπόλλοις, ἐφεξῆς διήν καὶ ἐκτετατῆς
 καὶ τὸ μὲν ὑπὸ τῆς ἐκτετατῆς ἐκτετατῆς, ἔκ τῆς κύκλου ὡς εἰσρέφου-
 σιν γαμῶν, καὶ ὄνομαζε· κυρτῶν δὲ τῆς καὶ ὄνομα ἰοει τὴν
 κόρρη, ἔκ βασιλῆα τὸν κύκλον. τὴν δὲ ἀπὸ τῆς κέντρου τῆς κύκλου
 ἐκτετατῆς ἐκτετατῆς ἀπὸ τῆς ἐκτετατῆς τῆς ἐκτετατῆς, καὶ παντὸς τῆς
 κέντρου μέγας ὑπάρχουσαν, ἄξινα καλεῖ· ὅπῃ δὲ ἀπὸ τῆς, τὸ
 αὐτῆς πῶς τῆς ἐκτετατῆς χωρεῖ. μὲν δὲ τῶν ταῦτα, πῶς μοι ἰοει τὸ
 κατ' ἐκτετατῆς ἀπὸ τῆς κέντρου τὸν ἀπὸ τῆς κόρρης ὅπῃ τὸ κέντρον τῆς
 κύκλου διὰ τῆς ἀέρος ἐκτετατῆς ἀπὸ τῆς κέντρου πῶς κέντρον ἢ πῶς
 ἐκτετατῆς σμικρὸν. ἐκτετατῆς σμικρὸν δὴ τὸ κέντρον τῆς κύκλου,
 καὶ ὅπῃ τῆς τὴν κόρρη ὅπῃ αὐτὸ πῶς. ὅπῃ γὰρ πῶς
 πῶς μεταξὺ τῆς ἐκτετατῆς ὁρώμενος καὶ τῆς ὁρώσεως ὅπῃ,

ὁπικρολύσῃ, ἔκ ἐκαστῇ καλῶς ὁραδίῳαι τὸ ὑποκείμενον.
 Τούτου ὃ ἢ τελείως ἀρτέντος, ἢ ὡρᾶ χθείης εἰς πλάγιον, ὁρᾶ
 εἶναι πάλιν αὐτὸ συμβαίνει. Ταῦτα τῶν κατὰ μαθῶν, ἐκ αὐτῶν
 δόξαις δι' λόγους τοῖς μαθηματικοῖς ἀποφύλασσαι κατ' ἐν-
 τηῶν γραμμῶν ὁρᾶσαι τὰ ὁρατά. καλῶς οὖν μοι ταῖς
 διδασκαλίας ταύτας ὅψας, ἔτι μὲν περὶ φέρεται τὸ κύκλου δι' ἐκεί-
 νων ἡμῶν ὅψων ὁρᾶσαι λέγει. τὸ δὲ κέντρο αὐτῶν δι' ἐπείρας
 ὁψας, καὶ δὴ τὸν ἀξονα τῷ κέντρῳ τεταγμένης· τὸ δὲ σύμπαν
 ἐπίπεδον τῷ κύκλου, διὰ παμπολλῶν δῆλων ὁψων ἐπὶ αὐτὸ
 διηκουσῶν. ὅσα δὲ αὐτῶν γε ἡμῶν ὁψων ἴσιν τούτου ἀξο-
 νος ἀπέχουσι, ἔτι καὶ ὁπικρῶν ἐν ταῖς ἐπίπεδον εἰσὶν, ὁμοταχῆς
 ὁνόμαζι. ἔτι γὰρ ἀπὸ κέντρο τῆς κόρης ἐξέρχόμενον τὸ ὁπι-
 κὸν πνεῦμα, ἐπερίδεταί ὡς αἰεὶ, ὡς ὅτις κῶνος. πλατυέ-
 ται δὲ πρὸς τὸ τῷ ὁρωμένῳ μέγεθος, καὶ καὶ τὸν αὐτὸν ὅσον
 γίνεταί ἡ ὁρασις. εἴδες δὲ μοι καὶ δι' ὁπικρῆς ἀκτῆς ἡλίου
 εἰς περὶ μέρας καὶ πρὸς φερομένης, οὐδαμῶς κεκλιμένης,
 οὐδὲ καμπυλωμένης, ἀλλ' ἀκριβῶς κατ' ἐντηῶν περὶ οὐράς.
 Ταῦτα μὲν μοι νόξ ἔτι μὲν ἡμῶν δι' οὐρανῶν. εἰς αὐτὸν οὖν
 ἡμῶν ὁρῶντων πάντως, ὡρᾶ ἵν' ὁρᾶται περὶ αὐτῶν
 καταφανέταται ὁψων. ἐνίοτε μὲν οὖν ἐπέκεινα τῷ ὁρωμένου
 ὅματος, ἢ ὅψις ὑπερεκλείεταί· ἐνίοτε δὲ πρὸς τὸν ὁρᾶν ὑπά-
 γεται. οὐ μὲν δὲ καὶ τὸ κατὰ ὁρᾶν ὁρᾶται περὶ ὁψων ὁφθαλ-
 μῶν, ὡς δεξιῶν μὲν, εἰ μὲν ἐχθρὸν ποι κεῖται, ὡς ἐν ἀριστερῷ μέ-
 ρει κεῖται φαντάζεται. εἰ δὲ πόρρω ποι μάλλον, ἐν δεξιῷ.
 ταῖς δι' οὐρανῶν δὲ, τὸ μὲν πλησίον ἐν δεξιῷ κεῖται δοκεῖ· τὸ
 δὲ πόρρω, ἐν ἀριστερῷ· τὸ δὲ ὑπὸ ἀμφοῖν, μετὰξὺ. εἰ δὲ γε
 ἢ κόρης ἀνὰ πύλιν, ἢ κατὰ ὡρᾶ ληφθεῖσα ὡρᾶ χθείη, δι-
 πλαῖ δοκεῖ κατὰ ὡρᾶ ταῖς ἀπλά. ὅσα ῥητέον ἡδὴ περὶ ἡμῶν
 συζυγιῶν ἡμῶν ἐκ τῶν ἐγκεφάλων ὁρᾶν. περὶ μὲν οὖν ἡμῶν μα-
 λακῶν ὁρᾶν, ὅτι ἐκ ἡμῶν ἐμπερὶ αὐτῶν κοιλιῶν ἐκ ἐγκεφάλων

ἰεῖται, οὐχ ἡ πυκνὸν βλάβη τύποις ἀν' αὐτοῖς ἐκεί-
 νου (αὐτοῦ) . καταπαύεται δὲ ἡ κατὰ γῆρας ὑπὸ τῆς
 μυώδους πλάτυσματος, ἐκφυρόμενος μὲν ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν
 ἀκρωμίων, καταφυρόμενος δὲ πρὸς τὸ κατὰ μέρος τῆς γέ-
 νους, ἕως τῆς ἄκρου αὐτοῦ. εἴκοι δὲ τὸ μυώδες πλάτυσμα γυ-
 ναικίῳ φιδίῳ τῇ κοινῶς λεγομένῳ συμμομαίῳ κλείεται ὅτι ἡ
 κατὰ γῆρας ὑπὸ ἀμφοτέρων τῶν κροταφιδίων μυῶν μασσάται
 δὲ τὰς ἑξοχὰς κινουμένη μυοειδῶς ὑπὸ τῆς μασσητήρων
 μυῶν. πρὸς τούτοις δὲ αἱ γυνεὲς ἀμφοτέροις τοῖς ὀδόντας συν-
 τῆς τύπων φατνίοις. ἐκαστέρῳ τῶν γυνύων, ὀδόντας ὕψος δὲ-
 κα. ἐμπροσθεν μὲν οὖν εἰσὶν οἱ τρεῖς πὸν ἀριθμὸν τέσσαρες,
 ὁξείας καὶ πλατεῖς, οἱ οὐκ ἀκόντιες ἀποτεμνῶν. ὁξείας δὲ οἱ κυ-
 νώδοντες, ἐκαστέρῳ τῶν εἰς, πλατεῖς μὲν τὴν κατὰ βάσιν, ὁξείας
 δὲ αὐτῶν, κατὰ τὴν οἱ τῶν κυνῶν. ὅτι. ἰηδῆσι δὲ εἰς τὸ κλῆν τὰ
 σκληρὰ τῶν ὀστέων. ἐφεξῆς δὲ ἐκαστέρῳ, οἱ γόμφιοι, οὗ καὶ
 μύλας ὀνομαζομένης πλατεῖς ἔσκληροι, καὶ μεγάλοι, καὶ ἡ ἀ-
 χῆς, ὅτι τῆς δὲ * λείπει ἡ.

ἔπειτα μὲν οὖν καὶ διὰ τούτου ὅτιν' ἀπειχεν. εἰ γὰρ λάσιον ἔω,
 οὐ μόνον δουλειώρητος τὸ πρὸς σπονδὴν ἐγγύετο, ἀλλὰ καὶ ἄξιον, καὶ
 τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐκάλυψε τὴν βλέπῃν. κινεῖται δὲ τὸ ἔμπροσθεν
 πρὸς δέρμα, χαμμάς ἀποτελεῖ τὰς ὀνομαζομένας σολίδας.
 αἱ οὖν ὑπὸ τῆς μετώπου πρὸς ἐξοχὸν ἐμπροσθεν κοιλίᾳ ἔ-
 ἔγκειται, τὸ φατνικὸν μέρος πρὸς ἐξοχῇ. τελεῖται γὰρ κα-

θόλου ἀνερχάμεν ὑπὸ τῆς ψυχικῆς πνεύματος ἀποτελουμένων,
 φαντασίας, μνήμης τε, ἔτι διανοίας, τρεῖς καὶ ἀφορίζονται τό-
 πι τῷ ἐγκεφάλου εἰς καποικίας αὐτῶν, ὁ ἔμπροσθεν, καὶ ὁ
 ὀπίσθεν, ἔτι ὁ μέσος· ἐν μὲν οὖν τῷ ἔμπροσθεν τόπῳ, ἡ φαντα-
 σία καποικεῖ· ἐν δὲ τῷ μέσῳ, ἡ διανόια· ἐν δὲ τῷ ὀπίσθῳ, ἡ μνή-
 μη. εὐλόγως δὲ ταύτης ἔτυχον τῆς τάξεως. ὑπερτέρον γὰρ φαν-
 τάζεται ὁ ὧν ἔκαστος ἔχει ἢ ἐμφανησθόν· καὶ περὶ τὰ ὁπω-
 συῶν δόξαντα οἶονεὶ φρουρίῳ τῇ μνήμῃ ἀναποτίθενται, ἵνα
 καιροῦ καλοῦντος, πρὸς τὸ χρεῖσθαι ἀναλαμβάνωνται.
 πῶς δὲ καὶ πῶς ἔσπον ὁ Ὀμηρος λέγει ἐν τῇ καρδίᾳ τὸ ἡγεμο-
 νικὸν τῆς ψυχῆς εἶναι, δηλὰ ἔτι δὴ οἱ πλείστοι ἔλλινες, δηλὰ ἔτι αὐτὸ
 τὸ θεῖον εὐαγγέλιον διὰ τὸ γὰρ φησὶν, ἀναβαίνοισι δὲ λογισμοὶ
 ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· ἐκ ἑχθροῦ τῶν. πολλὰ γὰρ οἱ ἰατροὶ ψη-
 λαφύσαντες πρὸς λογισμοῦ καὶ μνήμης ἀπωλείας, ποίου τό-
 που πάχοντος γίνεσθαι, οὐδένα εὑρον, πλὴν τῷ ἐγκεφάλου.
 διὰ τοῦτο οὖν καὶ τὰ ἀρμόδια πρὸς θεραπεῖαν ὀπιθέματα, καὶ
 πυρίας, καὶ τὰ ἄλλα βοηθήματα, τῇ κεφαλῇ ὡς σφύροις,
 οὐ τῇ καρδίᾳ. μύρωσις γὰρ ἔτι μελαγχολία, μαλὰ τε ἔτι ὀπι-
 ψία, ἔτι κάρως, καὶ φρενίτης, καποχή τε, καὶ λήθαργος, καὶ ὡρα-
 φροσύνη, καὶ ὀπιλησιοσύνη, ἀποπληξία τε καὶ ὡραπληξία,
 πάντα γίνεσθαι ἐγκεφάλου πάχοντος, ἢ θερμανθέντος, ἢ ψυ-
 χθέντος, ἢ ξηρανθέντος, ἢ ὑγρανθέντος ἢ ὥματος αὐτοῦ, ἢ ἔτι
 ἢ πρὸς πρὸς αὐτὸν μιλώσων, ἢ διὰ πινυαί πινυας ἐμφρα-
 χθέντων ἢ ἄλλων αὐτοῦ ἐκφυομένων νεύρων. πρὸς μὲν οὖν
 τῆς κεφαλῆς, ποσαῦτα.

ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΤΑ-

σκόλης, βιβλίον Ε.

ΕΡΕΙ δὲ τῷ νωπαίου μυελός ἐ
 τῷ δὲ αὐτῷ πεφυκότων νεύρων,
 ἐπὶ δὲ τῆς κατὰσκευῆς ἀπάντων
 τῶν ἡυνητικῶν μορίων, ἐν ταῖς
 παρόντι λόγῳ πλὴν ἐξήγησιν ποιη-
 σόμεθα. ἐπὶ ὅ καὶ αὖ μέρει εἰσι
 τῆς κεφαλῆς ἐκ τῆς τραχήλου, δι-
 ὧν ἀνὰ δὲ μὲν ἐκ βήννευ μὲν, καὶ
 ἀνὰ δὲ μὲν αὐτῶν εἰς τὰ πλάγια, δέον ἐκ τῶν τοιούτων ἀρ-
 ᾶται, ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν περὶ δὴ ῥωνται τῇ κεφαλῇ καὶ διη-
 λοις. ὅπ μὲν οὖν κίνησις οὐδεμία ὅσων γίνεται χωρὶς τῆς
 διηρῶνται τε ἅμα καὶ διὰ μὲν συνάπτεσθαι, δέδεται
 πολλάκις καὶ ὡς καὶ πάντως ἐπὶ μὲν πὶ κινουμένων, τὸ δὲ κινε-
 ῖται, πλὴν τῶν ὅσων συνάπτεσθαι. ὅπ δὲ ἡ κίνησις τῶν ἀρ-
 ᾶται, διὰ τῶν ἐσθίων ἐν ῶσιν τε ἅμα καὶ μετὰ τῶν σκληρῶν γίνε-
 ται, δέδεται καὶ πῦρ, καὶ ὡς καὶ τῶν ἐσθίων ἐν ῶσιν τε ἅμα
 βάνειν κυκλοτερῶς ἐκ κινουμένων τῶν ὅσων ἀρ-
 ᾶται, ὅπως μὴ
 ἐξίσταται τὸ ἔπερον τῆς ἐτέρου. καὶ ὅπ ὁ μὲν συνάπτεσθαι σῶμα
 ὅτιν δὲ ἀπλῆς σῶμα σκληρὸς καὶ νεύρου, ἐκ τῶν κίνη-
 σιν πᾶς μὲν ἐκ τῆς νεύρου ἐκ. ἀρ-
 ᾶται μὲν οὖν πάντων τῶν νεύ-
 ρων ὅτιν ὁ ἐγκέφαλος, καὶ ταπεινὸς εἰς αὐτὸν, ὅς εἰς ἀρ-
 ᾶται, τῆς λογικῆς ψυχῆς ἢ περὶ τῶν, ἢ διὰ μέσου τῆς νω-
 παίου. ὁ γὰρ νωπαῖος μυελός, ἐκφύεται μὲν ἀπὸ τῆς ὀπίσθου
 ἐγκεφάλου, κατέρχεται δὲ διὰ τῆς ἐλάχως ἕως τῆς ἱεροῦ
 ὅσων, πλὴν οὐσίαν ὁμοῖος ὡς καὶ πάντα ταῖς ἐγκεφάλου. διὰ

τοῦτο γὰρ καὶ μακρὸν ἐγκέφαλον αὐτὸν οἱ ἰατροὶ ὀνομάζουσι.
 πᾶς πολλα δὲ γεῦρε ἐκφύεται ἐξ αὐτοῦ εἰς ὑποβλαστήματα
 μερζόμειρα μωρία. σὺμπαν δὲ τὸ σῶμα μεταλαμβάνει δι'
 αὐτῶν, πρῶτον μὲν κινήσεως, ὅτι ταύτῃ δὲ αἰσθησεως. τὸ δὲ
 τῆς κεφαλῆς ἔργον, ὡς αὐτὸν πλὴν ῥίζην ἀπάντων ἧστ' κινουμένων
 τὰ κάτω ἔξω μωρία νύκτων ἐν ἑαυτῇ περιέχον, ἀπεφύ-
 γατος ἀπάντων ἧστ' ἀρῶν δι' λόγως ἔχει πλὴν κατασκυλεύει.
 ἡ δὲ ἀπάλλαξ δὲ τε τῶν πάλαις ἧστ' συμδέσμων, καὶ τῶν πλη-
 ροῖς ἧστ' μωῶν, ἐκ αὐτῆς τ' ἧστ' πλὴν σὺνδεσιν ἀκριβείας ὅτι.
 διήρῳται αὐτὴ ἡ κεφαλὴ τῇ πρῶτῃ σπονδύλῳ ἐκ τῇ δευτέ-
 ρῃ, ὥς μὴ πρῶτῃ ἧστ' τὰς κοιλότητας αὐτῇ ἀντιμωβανουσῶν
 ἧστ' κωποτήτων τῆς κεφαλῆς περιλαμβανούσας ἐκείτωθεν
 μίαν. ὁ δὲ δεῦτερος σπονδύλος ἀποφισιν ἵνα ἔχων ἀνάντη τ'
 καὶ περιμήκη, διὰ ῥωμαλεωτάτου συμδέσμου ἧστ' ταύτῃ
 ἀποφισιν τῇ κεφαλῇ σὺν ἀπείταται. δὲ ταύτης αὐτῇ τῆς πρῶ-
 τῆς δευτέρου σπονδύλου ζυγαφείας ἡ κεφαλὴ κατακυβίει καὶ
 ἀνιέρχεται. ὅτι δὲ τὰ πλάγια κινεῖται ἡ κεφαλὴ, δὲ τῆς πρῶ-
 τῆς πρῶτον σπονδύλου διαρθρώσεως. περιέχεται δὲ δὲ
 μωῶν καὶ πειόντων. ὀνομάζεται μὲν αὐτὴ ἀνάντης ἀποφισιν τῇ
 δευτέρου σπονδύλου, ὑπὸ μὲν ἧστ' νεωτέρων ἰατρῶν, περινο-
 δῆς. ὑπὸ δὲ ἧστ' παλαιῶν, ὁδοῖς, καὶ Ἰπποκράτης οὕτως αὐ-
 τὴν ὀνόμασεν. ἀπιδείχθη δὲ μὴ γίνεσθαι κίνησιν χωρὶς μωῶν.
 κινεῖται ἄρα ἡ κεφαλὴ αὐτὴ καὶ κάτω, δεξιὰ τε καὶ ἀριστερὰ
 διὰ μωῶν. εἰς δὲ ἐν τῇ ἀνθρώπῳ σπονδυλοὶ πέντε ἀριθμῶν,
 καὶ. ἀπὸ μὲν τῆς κεφαλῆς, καὶ τὸ διαρθρῶται πρὸς πέντε
 πρῶτον καὶ δεῦτερον σπονδύλον, ἕως τῆς ἄρῆς ἧστ' τῇ θώρα-
 κος σπονδύλων, ζ', ἥως ἑτάτω. αὐτῇ δὲ ἑτάτω ἕως σπον-
 δυλοὶ πέντε ἀριθμῶν δυοκαίδεκα, ἐπιδὲ καὶ παγίδες ἐκείτῃ
 πληρὰς δυοκαίδεκα. ἀνὸμοιοι δὲ οἱ ἑτάτω σπονδυλοὶ τοῖς
 ἑτάτω ἕως. κατωτέρω δὲ τῆς ῥάχως, σπονδυλοὶ πέντε ἀρι-

νεπο, ἐθλάτο αὐτὸ νωπαῖος μυελὸς παρ' ἐχθρόμορος ἐν ταῖς κε-
 λίας τῶν ὀστέων, ὅπκιτο μύρων τῶν ἀνθρώπων παρὸς τὰ εἰ-
 πός. καὶ γὰρ ὁρῶντας γυνῆς ἢ κλάσις τῶν ἀνθρώπων εἰς αἰάγην
 ἐμελόντες αὐτὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπικολούησεν αὐτὸν θάνατος. νῦν δὲ
 καμπίο μύρων τῶν ἀνθρώπων καὶ εἰς πλάγια παρ' ἐχθρόμορῳ
 τῆς ἐσχάτης παρ' ἐχθροῦ γυναικὸς, ἀθλιπὸς ὁ νωπαῖος δὲ
 φυλάττεται. διὰ τὸ δὲ οἱ κατὰ τὴν ἀπὸνδύλοι τῶν αὐτῶν με-
 ζοὺς καὶ πλὴν αὐτῶν τὰ ξιν εἰσὶν. ὅπκι καὶ τὸ βασιλεῖον ἔβαστα-
 ζομένου μείζον καὶ εἶ. διὰ τοῦτο οὖν καὶ μέγιστον ἀπὸ τῶν
 φύσεως ἐπίκεισε τῶν ὀστέων τὸ κατωτάτω, κατὰ περὶ τὴν κρηπί-
 δα πᾶσι τοῖς ἀπὸνδύλοις ὑποβυθισμένῳ. δευτέρως δὲ τῇ με-
 γάλῃ ὀστέῳ, ὁ ἑλκυστήρ μορος αὐτῶν ἀπὸνδύλος ὁ καὶ. διὰ τὸ
 τὸ αἰεὶ μέγιστον τῆς κεφαλῆς γίνεσθαι. διὰ τὸ δὲ οἱ αὐτῶν τῶ
 κατὰ τὸ εὐρυχωρότερον καὶ ταῖς ἐαυτῶν κατεσκαυάσθησαν κοι-
 λότητες. καὶ μὲν παρὰ τὸν λόγον, διὰ τὸ ἐκφύγειν τὴν νωπαῖον
 ὡς εἶ. αὐτὸν καὶ τὰ ἀνώτερα μέρη αὐτῶν, ἀδρότερον παρὰ
 τὰ κατὰ καὶ δὲ δευτέρως λόγον, διὰ τὸ εἶ. τοῖς αὐτῶν ἀπὸνδύ-
 λους κορυφώτεροις τῶν κατὰ. τὸ δὲ ἱερὸν ὅσον ὑποκαίμοροι
 πᾶσι τοῖς ἀπὸνδύλοις, εὐλόγως πάντων ῥωμαλεώτερον ἐγέ-
 νετο ἐκ τῶν, ὡς κρηπίς καὶ βάσις ἔστα τῶν ἀπὸνδύλων. κα-
 ρὸς οὖν τὰ καὶ ταῖς ὁμοπλάτας ὀρίσασθαι μόρια, καὶ δεῖ-
 ξαι πλὴν χειρὸς αὐτῶν. ἐπεὶ οὖν ἡ κεφαλὴ τῆς βραχίονος δεῖ-
 ται πάντως ὅπκι βλάβην κοιλότητος παρὸς τὸ κινεῖσθαι. ταύτης
 ἐνεκα τὴν κοιλότητος, ὅ, τε αὐτῶν τῆς ὁμοπλάτης ἐκπέφυκε,
 καὶ πρὸς ἐπὶ αὐτῶν καὶ τὸ πέρας ἐγὲν γλυπταὶ κοιλία, τηλικαύ-
 τη τὸ μέγεθος, ἡλικία μάλιστα ὅπκι τῆς δὲ διαρθρωθῆναι
 τῇ κεφαλῇ τῆς βραχίονος. αὕτη μὲν ἡ χεὶρ παρὰ τὴν ὀστέον καὶ
 μεγάλη, διὰ τὸ αὐτῶν ὁμοπλάται κατεσκαυάσθησαν. δευτέρως δὲ,
 διὰ τὸ φρουρεῖν αὐτὰς τὰ ὅπκι τῶν τῶν ὀστέων, καὶ δὲ αὐτῶν
 καὶ τὸ τῆς ψυχῆς τὰ μείον πλὴν καρδίας. ἐκεῖ γὰρ πλεονὴς ἡσφά-

νισαι, ἐν οἷς τῆς ἐκ χάρων ἀμοιρεῖ βοηθείας. διὰ τοῦτο γὰρ ἔ-
 ραχιν ἰδίως ἐκατέρω τῶν ὠμοπλατῶν, ἢ τῷ θεοῦ πρὸς νοῖα
 ἀπέφυσε. βραχὺ γὰρ ἐπαυξήσας τὸ αὐτὸ πέρας τῆς ὠμοπλά-
 τος, ὅπῃ τὸ ὄρδιόν τε ἀναλείνασαι καὶ αὐτὰ τῇ κλειδί (νωά-
 ψα, τὸ καλέμενον ἀκρώμιον ἐγγύησιν, ἅμα μὲν σκέπην καὶ
 φρουρὰν ἐσπόμενον τῆς κατ' ὦμον διαρθρώσεως· ἅμα δὲ καὶ
 κοιλίον ἐκπίπτειν αὐτῷ τὴν κεφαλὴν τῷ βραχίονος· εὐθείας δὲ
 ἔκ τινος ὠμοπλάτῃ αὐτὴν ἀφεισηκῆσθαι τῷ θώρακος. εἰ γὰρ
 ἐκ αὐτὰ μηδὲν πρὸς ὑπετάκτο τῆς διαρθρώσεως, ἐπὶ μὲν αὐ-
 τῷ παντὸς τῷ πρὸς ἀπὸ πόντος ἐξώθεν ἐβλάπτετο· ἔραδῶς
 δὲ αὐτὸν ὑπερέβαινε καὶ κεφαλὴ τῷ βραχίονος ὅπῃ πὺν αὐτὴν
 τῆς ὠμοπλάτης, ὡς δὲ μήτε κοτύλλῳ βαθεῖαν ἔχοντα, μήτε
 ἄμβωνας μεγάλοις. εἰ γὰρ μὴ (νωήπιο καὶ τοῦτο ἢ κλείς, ὅθεν
 δὲ ἐκώλυεν αὐτὴν τὴν ὠμοπλάτῃ ἀσκήρικτον οὔσαι, ὅπῃ-
 πύπτειν τῇ θώρακι, καὶ στενοχωρεῖν ὅπῃ τῇ κατ' ὦμον
 ἀρθρῶν, καὶ πολλὰς τῶν τῷ βραχίονος ἐμποδίζετο κινήσεων· ἐν γὰρ
 τῇ πλείστον ἀφεισάται τῷ θώρακος, τὸ πολυειδῶς αὐτῇ κινεῖ-
 σθαι μάλιστ' ὑπάρχει. εἰ δέ γε ἔφανε τῶν πλυνῶν, ἢ ὅπως
 ἐχέει ἐπέτακτο, καὶ ἀπὸ ὅπῃ τῶν περὶ ἀπὸ δυν, ἔχει τὰς πρὸς
 τὸ σέρνον τε καὶ πὺν ἀπὸ κείμενον ὦμον ἐπωμίδας τε καὶ τῶν ἀ-
 χηλων, ἐκ δὲ οἷόν τε τῷ ποιέσθαι πρὸς φορὰς τῶν χάρων· ὡς-
 τὸ οὐδὲ ἐπιδιδαν ἔξαρθρωθεὶς ὁ βραχίων πρὸς ἀπὸς τῆς
 πλυνῶν. πρὸς οὐδὲν γὰρ τῶν ἀπὸ κειμένων μερῶν ἐν τοῖς
 τοῖς τοῖς παρὰ τῇμασιν ἀνατεῖναι διωάμεθα τὰς χεῖρας, ὡς αὐ-
 τὸ πρὸς ἀπὸς τῆς μὴ βραχίονος τῆς τῶν πλυνῶν κυρτότητος,
 ἀπὸ τῶν μερῶν δὲ αὐτὸν εἰς τὴν ἐκ τῶν καὶ τὰ πλάγια. αὐτὸ
 οὐκ ἐγένετο αὐτῷ ἢ μὴ τὰ παρὰ τῇματα, καὶ τῇ καὶ φύσιν ἔχει πὺν
 αὐτὸν ἀπὸν, εἰ μὴ πλείστον μὴ ἀπὸ χεῖν τῷ σέρνου τὸ ἀκρώμιον. ἐν
 δὲ τῇ μετὰ τὸ κατὰ τὸ στήριγμα τὴν κλείν ἢ τῷ θεοῦ δι-
 μυστρία κατέδειτο. τῇ μὴ γὰρ ἀνθρώπῳ διπλοῦς ἔορτο πρὸς ἀπὸ-

τη κω ζώοντι, πλατύνει τὸ θώρακα ἐπιήσει, τὸ κατ' ὦμ
 οὐ δὲ ἄρθρον ἐξωτέρω τύπου κατέθετο. τῆς δὲ αὐτῆς ἐχει
 παρνοίας ἐν τῇ κλειδῇ γυνέσις. ἐπὶ γὰρ αἰαβέπειδω
 τὸ κτὸς ἐδὴ τὰς ὠμοπλάτας ἐκατέρας τῇ κλειδῶν, ἐν ὧ μ
 ταξὺ πῶτε κτ' τὸ σέρνον ὅσοι καὶ ἔπειτα τῆς ἐν ταῖς ὠ
 πλαταῖς ἐλάχως κατέθετο τὰς δὲ κενὰς χώρας ἡμῶν ἐκατέρ
 αιν τῆς ἐλάχως ὠμοπλάτων διὰ μὲν αἰετλήρωσε ἡμῶν κ
 νοῦν τῶν τὸ κατ' ὦμον ἄρθρον. διὰ π' ὅτι ἐκ ὀρθῶν ἀπὸ τῆς σέρ
 του τὴν κλεινὴν ἐπὶ τὰς ὠμοπλάτας ἐξέτεινεν, διὰ πῇ μὲν κυρ
 τῶν, πῇ δὲ σιμῶν· εἰ γὰρ ὀρθῶν αἱ κλειδεὶς παρὰ τὰς ὠμοπ
 λὰς ἐξετάθησαν, ἐκ αὐτῶν ὁ θώραξ ἀξιόλογον ἔχει διάτασι
 διὰ π' δὲ ἡ κεφαλὴ τῆς βραχίονος περὶ φερῆς κατεσκευάσθη
 ἐν ἡ ὑποδεχομένη τῶν τῶν κοιλότης γλυμῇ. ἡ ὅτι ἐν πολλῇ
 ἅμα καὶ ποικίλαις κινήσεσιν ἡ ξύμπασα χεὶρ παρὰ σκευάσθη
 μὲν τὴν κεφαλὴν ἔβραχίονος ἐδέϊτο περὶ φερῇ κεκλῆσθαι
 τὴν δὲ ὑποδεχομένην αὐτῇ κοιλότητι, μήτε βαθεῖαι ἰκα
 νῶς, μήτε εἰς ὀφρύας μεγάλας τελευτῶσαν· ὡς δὲ δέταται μὲν
 οὐκ πὸ κατ' ὦμον ἄρθρον στωδέσμοις ὑμνῶν δέσι πολλοῖς π
 ἐ ἰσχυροῖς κινεῖται ὅτι ὑπὸ μὲν τε ἐπὶ τῶν αὐτῶν κατὰ
 δὲ ἔξω ἐδὲ ἀντερεῖ, ἔστω ἅμα καὶ ἔξω. ὅς τις δὲ θέλει διὰ γνωσι
 κὸς εἶναι τῆς τοιούτων στωδέσμων, μὲν τε ἐπὶ τῶν αὐτῶν, αἰα
 τεμνέτω, εἰ μὲν δύπορεϊ, πιδήκοις, εἰ δὲ μὴ πάρεσι πιδήκοις,
 ἄρκεται· εἰ δὲ δύπορεϊ ἐπὶ τῶν αὐτῶν, ἐν τοῖς πυλῶσι ζώοις· πάντως
 δὲ αἰατεμνέτω. μεταβῶν δὲ καμρὸς ἐπὶ τὸ κατ' ἰχίον ἄρ
 θρον, καὶ δειξάτω τῶν τοῦ θεοῦ δημιουργικῆς σοφίας, ποία τις ὅστις
 περὶ τὴν σωτήσιν ἡμῶν ὅσων τούτων. ἀποπερὶ ὡσαύτα γὰρ
 τὴν σωτήσιν τῆς ἐλάχως, περὶ φερῇ ἐπὶ τῇ πέραν αὐτῆς
 τὸ καλὸν ὑμνον ἱερὸν ὅσων· ἐκατέρωθεν ὅτι τῶν πλαγίων αὐτῶν
 ὡς φερεται δύο ὅσα τῇ μεγέθει τῶν δὲ πολυπλάσια· περὶ δὲ ἁμ
 μα πὸ πολυφθόνα· περὶ δὲ μὲν τὰς λαγύνας αἰατείνασα τῇ

κρίστω μέρη σφάν αὐτῶν. Τῶντα δὲ καλοῦνται λαγόνος
 τᾶ· εἰς δὲ τὰ πλάγια ἔκ τὰ κάπυ, καὶ βραχὺ περιλείνουσα,
 ὡς ὀνομαζόνται ἰχία, κυκλοπερεῖς καὶ βαθείας κοιλότητος
 χοντα εἰς τὸ ὑποδέχεται τὰς κεφαλὰς τῶν μικρῶν. αὐταὶ
 καὶ κοιλότητες ὀνομαζόνται κοίλυται· τὸ δὲ περιέχον αὐτὰς
 ἰσχυρῶν ἰχίων κατὰ φησι καὶ Ὀμηρος, Ἰχίω ἐνστέφει, κοτύλιω
 δὲ τέ μιν καλέουσιν. ἐπὶ οὗν ἔργον μέγιστον καὶ τὸ τοῦ ἄρθρου
 ἐμμελεῖν γίνεσθαι· σκέλος γὰρ μακρὸν καὶ βαρὺ, σπλῆνις δὲ
 ὡσὺν, ὑπὸ συνδέσμων δεδεμένον, ὁ μὲν περιβεβλημένος,
 ἐκλείπειται τὸ καμπίεσθαι δεόμενον, ὡς βαδίσειας ὀργανοῦ
 ἐσόμενον· ἐκ ἥρκει δὲ ἡ κοιλότης μόνη ἡ ὑποδέχουμένη τὴν κε-
 φαλήν τῃ μικρῇ ἀπαιτᾶν πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο· ἐδείτο γὰρ
 πολλῶν τῶν συνδουῶντων· τοῦτον χρεὶν ἡ ἔκ τοῦ φιλανθρωπία,
 ἐκ μὲν τῆς πυθμένης τῆς κοτύλης ἐξέφυσεν στρογγύλον νεῦρον,
 χονδρώδη συνδέσμον καταφυῶντα εἰς τὴν τῆς μικρῆς κεφα-
 λῆς, συνδουῶντα αὐτὰς ἔκ μὴ ἐξολιθῶν γίνεσθαι· ἐκ δὲ τῶν ὀ-
 φρυῶν τῆς κοτύλης ἐξέφυσεν ὁμοῖς συνδέσμοις, συνδουῶ-
 ντας κυκλοπερῶς ἀπασαν τὴν κεφαλὴν τῆς μικρῆς, οὐ στρογ-
 γύλοις ἔκ μονωτάτοις, κατὰ τὴν ἢ ἐκ τῆς πυθμένης αὐτῆς ἐκ-
 φύσις, ὅθεν παλαιῖς ἔκ ἀσφαλῶς περιέχοντα τὰς ὀφρυῶς τῆς
 κοτύλης, πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἄρθρων· ὅταν οὖν οὕτω οἱ συν-
 δέσμοι καὶ ὁ ἀπὸ τῆς πυθμένης ἐκφυόμενος ὑπερῶν διὰ τὴν
 ῥεῦμα ὀλισθαίνειν αὐτῶν συγχωροῦσιν εἰς τίςα ραεὶς τόποις,
 ἢ ἔξω ἢ ἔσω, ἢ ἐμπεραδῶν ἢ ὀπισθεν· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοῖς αὐτοῖς
 συνδέσμοις σκληροτέροις ἔκ ξηροτέροις θεὸς ἀπειργάσατο.
 ἐπὶ δὲ ἐκ ἥρκει μόνον ἡ συντάξις τῶν ὡσὺν πρὸς βάδισιν,
 ἢ πρὸς στάσιν, ὅθεν καὶ κείσθαι, καὶ ἵστασθαι, καὶ βαδίζειν ἔδει τὸν
 ἄνθρωπον ὁρθοπέδιλον πικρὸν ὄντα, ἐνέδυσσε τὰ ὅσα ἔκ σκέλους
 ἀπὸ τῆς κοτύλης μέχρι τῆς γόνατος μῶας μείζουσιν καὶ πολλοὺς
 κύκλωθεν εἰς ἀποθωρῶσας περιβλήντας, καὶ πάλιν ἐπέροις

ἀπὸ τῆς χτ' τὸ γόνυ διαρθρώσεως μέγεις ἀσχαλίων κα-
 πέρνης, μύας πολλοῖς τε καὶ παχίς, καὶ μάλιστα χτ' τὰ ὀπίωθεν
 σκέλοις μέρη, ἀ γαστροκνημίας ὀνομάζομεν. τούτοις ἀπαντα
 πρὸς τὸ πλὴν κίνησιν τῶν χτ' τὸ σκέλος ἄρθρων ἢ δημιουργία
 τῶ θεοῦ κατεσκεύασε, ἔπειτα ῥώμῳ τῶ αὐτῷ σκέλοις καὶ
 διωρέπειαν, ὥς περ ἵνα ἐνδύματα παθεῖντα πανταχόθεν
 τοῖς σκέλεσι καὶ ἀνωτέρω τούτων πάντων, τὸ πᾶν φρονεῖν
 αὐτοῖς ἔωφελιμον τῇ τῶν ἀνθρώπων κατέδρα κατεσκεύα-
 σεν. ἀνωτέρω γὰρ ἀμφοτέρων τῶν σκελῶν, κάτωθεν δὲ καὶ ἐκα-
 τέρωθεν τῶ ἱεροῦ ἔπλαττος ὁσοῦ, ἐπειδὴ πρὸς ὀρθὰς γωνίας
 ἐν τῇ κατέζεσθαι τὸν ἀνθρώπον τὸ τῆς κοίτης ἄρθρον κατε-
 σκεύασε. ἐξίτω δὲ παθῶν πλῆθος μὲν εἰς ἀναπλή-
 ρωσιν τῶν κενῶν χειρῶν ἀμφοτέρων τῶν ἄρθρων, τὸ δὲ πρὸς
 διωρέπειαν, τῶν δὲ εἰς μόνιμον ἔδραν τῆς τῶν ἀνθρώπων κα-
 θέσεως, κατέφυσε μύας πολλοῖς ἀδροῖς καὶ τῇ θεῇ ποικί-
 λοις δῆλοις μὲν λοξοῖς, ἄλλοις δὲ ἐγκαρσίοις, ἄλλοις δὲ δι-
 θεῖς ἐγκαλέμιξε καὶ τὰς πυγὰς, εἰς ἀμφοτέρων τῶν ἐνε-
 ργῶν ἀναπλήρωσιν, ἰσαμένων μὲν τῶν ἀνθρώπων διωρέ-
 πειαν, καθεμένων δὲ ἀνωδυνάμῳ καὶ ἀσφαλῇ ἔδρῳ, χειζο-
 μένῳ καὶ πλὴν πυγῶν δεξιὰ καὶ ἀριστερά καὶ τὰ πρὸς
 μέρη κυκλοπερέσιν ἀποφύσεσιν ἀξιολόγοις τὸ μέγεθος, εἰς
 ταῦτα δὲ ἀπὸ τῶν ἰόντων τὰ καλούμενα ἡβῆς ὅσα, σιμὰ καὶ πλὴν
 ἐνδον αὐτῶν ὅπως αἶσαν ὄντα, σιμῆρμωσε δὲ χόνδρου, ὥς
 μίαν κοιλότητα γινέσθαι μεγάλῳ, καλύπτουσιν τε ἅμα καὶ
 φρουροῦσαν τῇ τε κύστει, ἔπειτα μήτρα, καὶ τῇ ἀπευδυμένῳ ἐν-
 τέρῳ. ὡς κεῖται μὲν οὖν ἡ μήτρα, τὸ δὲ ἀπευδυσμέ-
 νοι ἐντεροι ὑπέκειται. ἡ δὲ μήτρα μέσον ἀμφοτέρων κεῖται.
 τῷ μὲν γὰρ ἀπευδυμένῳ ἐντέρῳ ὅπως κεῖται, τῇ δὲ κύστει ὑπόκει-
 ται. εἰπωμεν οὖν πρὸς τὸν πᾶν τῆς θέσεως αὐτῆς, ὥς κρείτ-
 των τόπος ἐκ τῶν διρεθλῶν τῇ ὑτέρῳ, πλὴν ἐντα κατετέθη.

ἔτι γὰρ καὶ πρὸς ἀφροδίτην ὁμιλῶν ὁπιπτόμενος, καὶ πρὸς
 τὸ σπέρματος ὑποδοχὴν, καὶ πρὸς τὴν τὴν κινήματος
 ὕψισιν. ὅπῃ πλείστον γὰρ ἀλύπτως δὴ ἀνέλλεσθαι πέφυκεν ἡ ὕψις
 αὖ, εἰς τὴν πλεονάζοντος ἐμβρύου ἀποκύνει, ὡς δὲ καὶ πρὸς
 ἐκείνῃ τε πρὸς τὰ σκέλη ἐξοδος τὸ κινήματος ἔχων.
 ὁ γὰρ τῆς ὕστερας αὐχλὺς, εἰσόδος μὲν ἐστὶ τὸ σπέρματος,
 ἐξοδος δὲ τὸ πλεονάζοντος ἐμβρύου. τὸ γὰρ γυναικείον αἰδοῖον,
 γαιοίγεται μὲν ἐν ταῖς ζωοισίαις, τοσοῦτον ἐλκυστικόν ὡς δὲ
 ὑρείας ὁδοῦ φερόμενον τὸ σπέρμα, ἀθρόον ἀφικνεῖται πρὸς
 αὐτὴν κοιλίαν τῶν ὕστερων. συλλήψας δὲ μηχανήσας εἰς τοσοῦτον
 ἐμύκναι, ὡς ἀβατον εἶναι πρὸς τὴν αὐτὴν καὶ ἐξω. πλεονάζον-
 τος ὅττι τὸ κινήματος, ὅπῃ πλείστον δίδεται, ὡς ὅλον τῷ τῇ διέρ-
 χεται τὸ ἐμβρυον. διόλως δὲ ἄνδρῳ δὲς ἅμα καὶ σκληρὸν
 μετρίως κατασκευάσθαι. τὸ δὲ κύπος τῶν ὕστερων μερίζεται
 εἰς κόλπους δύο, εἷς ἐν τοῖς δεξιόις, καὶ εἷς ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, κα-
 θὼς φησὶ καὶ Ἰπποκράτης, ἐμβρυα τὰ μὲν ἄρρενα ἐν τοῖς
 δεξιόις, τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖς ἀριστεροῖς μάλλον. εἴκει δὲ ἡ μή-
 τρῃ τῷ τῷ γράμματι, ὡς εἶναι τὸ μὲν τὸ τ, καὶ τὸ ἄκρον
 τὸ γυναικείου αἰδοίου. τὸ δὲ αὐτὸν, ὁ βράχης τῆς μήτρας.
 ἡ δὲ μίξις τῶν τ μὲν τῆς κεφαλῆς ἐγκαρσίον, ἐστὶ τὸ κύπος τῆς
 μήτρας. εἶναι ὅττι καὶ τὸ ἐγκάρσιον τὸ τῆς κεφαλῆς τὸ τ, ἀμ-
 φίκυρτον, ὡς εἶναι τὰς ἐκατέρωθεν κυρτότητας, τὰς κεφαλῆς τῆς
 μήτρας. πλησίον ὅττι τῶν κεφαλῶν ἀμφοτέρω, κείνεται τῆς θη-
 λείας οἱ ὄρχες, ὡς πρὸς ἐκάτερον λαγύνα βάλλοντες τὸ
 σπέρμα, ἐκάτερος εἰς ἐκαστὴν τῶν κεφαλῶν. ὅχι οἱ μὲν ὅττι τῷ
 γράμματι, ὡς ὅπῃ τῶν ἀρρένων, οὐδὲ μίξοις ἰμοίως, ἀλλὰ καὶ
 μικρότεροι καὶ σκληρότεροι, καὶ πλαδαρώτεροι, ὡς φακὸς εἶναι
 τῷ γράμματι. γίνεταί δὲ ἡ σύλληψις τὸν ὅσον τοῦτον ὅταν ὑπὸ τῆς
 συμφύτου πνεύματος ἡ τὸ σπέρματος ὑγρότης ἀκονιζομένη
 τοῖς τῶν ὕστερων ἐμπέσῃ χιλῶσι τρεῖς οὖσι, ζωοποιήσιν.

ται τῇ τῆς θηλείας σπέρματι γλιχθῶν ὅτι αὐτῇ ὄντι, καὶ ὡς αὐτῇ τῇ γλιχθῇ ὑπάρχουσα, καὶ σκληροῖς ὁμιλήσασα ὥμα δίκην ἀλοιφῆς ἐπόμενος κολλᾶται. καὶ πεῦθεν ἡδὴ μιᾷ καμρόνῃ πολλὰ γίνεται θαυμαστὰ ἔργα ὑπὸ τῆς διημοιουργίας τοῦ θεοῦ. ὡς τὴν ἀρχὴν τῆς ζώου διαπλάσεως· αὐτὰς μὲν ταμῆρας τὰ χεῖρας συσταλῶναι, ὡς τὸ σπέρμα, μύσαι δὲ σύμπαντα τὸ αὐχένα, καὶ μάλιστα τὸ ἐνδόν σύμμιον αὐτῶν, τὴν δὲ ἀλείφουσαν ὑγρότητα τὰς ἀγχιότητας τῆς ὑστερᾶν ὑπὸ τὴν ἐν τῇ ἀπασαν αὐτῶν τὰ θεῖσαν, ὑμῶν λεπτὸν ἀποτελεσθῶναι τὸ καλούμενον ἀμνῆον, ὃν ἡνία φασιν ὑποδέχεσθαι τὸν οἶον ἰδρωτὰ τὸ κυομήνου. ἔξ αὐτῶν δὲ τὸ σπέρματος, καὶ τὸν ἀλλαντοῦ δὴ χιλῶνα χυμῶν, ὃν εἰς τὴν κύστιν αὐτῶν ζωπετῆν ἰσχυρὸν ἀφροῖζεν ἐν αὐτῇ ἀχρὶ τῆς ἀποκνήσεως, τὸ οἶον οὖρον δὲ κυομήνου. τούτοις δὲ ἔξωθεν ἐν κύκλῳ περιβέβηται τὸ χεῖρον, χιλῶν τις καὶ αὐτὸς ὑπάρχων τέλος, καὶ διὰ τοῦτο πορυσσώμενος ἵσταται πρὸς τὴν κυομήνου κύστιν. τούτω αἱ καὶ τὸ χεῖρον ἀρτηρίαι καὶ φλέβες ἀπασαί καὶ τὸν αὐτὸν ὅσον ἐκφύονται τῇ κυομῶν τέσσαρες γινόμεναι, καὶ τὰς ἐν ῥιζῶν πολλὰν ἀφροζόμενα περιμένα, δύο μὲν ἀρτηρίαι, δύο δὲ φλέβες, μέσση δὲ αὐτῶν περιέχουσι τὸν οὐρεχόν οὕτως ὡνομασμένον τοῖς ἀνατομικοῖς, πρὸς τὴν πυθμένος ἐξοχθίζοντα τὸ οὖρον εἰς τὸν ἀλλαντοῦ δὴ χιλῶνα. ἐφ' ἐκαστῶν δὲ τῶν σπέρματι τῆς εἰς τὸν ἐχόντων ἀγχείων, δι' ὧν καὶ τὸ κατὰ μῦλον ἐφέρετο, αὐταὶ γινώσκονται ὡς τὸν κύστιν καμρόν. πυνθεῖ δὲ αὐτὰς πρὸς ἀμῆλας λεπτὸς ὑμῶν, ἀλλ' ἰσχυρὸς, ὃς περιφύομενος ἀπασιν τοῖς ἀγχείοις ἔξωθεν, τῆς ὑστερᾶν δὲ τοῖς ἐνδόν μέρεσι ἐκφύομενος, σκέπει καὶ φρουρεῖ, καὶ συνδέει ἅπαντα τὰ ἀγχεῖα, καὶ αὐτὰς τὰς ὑστερας. ταῦτα τὰ ἀγχεῖα πρὸς ἔρχονται καὶ τὸν ὀμφαλὸν τῷ ἐμβρύῳ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀμφαλοῦ, μία μὲν φλέψ ἐκ τῆς δύο ζωπετῆσα, αἰήκει μέχρι τῆς σπλῆνός τῆς ἡπατος, τριτὴν τῇ ἐμβρύῳ πρὸς ἄρουσα αἱ δὲ ἀρτηρίαι

εἰαι

εἶαι τὸ μήκος τῆς καρδίας ἐκφυγεῖται, τῇ κτ' ἐξέχῃ ἄρτη-
 εἶα συμφύονται, καὶ δι' αὐτῆς περὶ στήθεσι τῇ καρδίᾳ τὸ πνεῦ-
 μα. πάντα γὰρ ἔσθῃ καὶ ζωὴ τῷ ἐμβρύῳ δὲ τὸ ὀμφαλοῦ
 περὶσφύρεται. εἰ λαβὼν οὖν τις ἐκκύματα αἵμα, χύσει τε
 αὐτὸν ἐντέχως βουληθεὶς γινώσκει, διήρησθ' τὸ μὲν ἐμβρυον
 ἡχώμερον ἐν τῷ περὶ στήθεσιν ὑγρῷ ὑπὸ τῆς μήτρας τῷ συ-
 νταχθέντι ἀπὸ τοῦ ἰδρώτος τοῦ ἐμβρύου, ὡς ἀπὸ τοῦ καὶ μη-
 δὲν βλάπτοντι τὸ ἐμβρυον. βασιζόμενον δὲ ἀπὸ τοῦ ὀμφα-
 λου, δὲ τῶν ἀρτηρίων τῶν περὶ στήθεσιν τὸ τε αἷμα καὶ πνεῦ-
 μα. πάντες οὖν οἱ χιῶνες οἱ περὶέχοντες τὸ ἐμβρυον, ἐν τῷ
 τῇ μήτρᾳ κείνται. ὁ μὲν οὖν ἀμνιὸς ἀμέσως περὶέχων τὸ ἐμ-
 βρυον, ὑποδέχεται τὸν ἐκ τοῦ ἐμβρύου ἑκτασόμενον ἰδρώτα. ὁ
 δὲ ἄλλαι ποσὶς, σιωπῇ τῇ μὲν κτ' τὸ αἷμα τὸ ἐκ τοῦ ἐμβρύου, κα-
 θὼς ἀνώπερ ἐῖρηται. ὑποδέχεται ὅτι τὸν οὐράχον, κατ' αὐτὸ
 τὸ τῇ μὲν ἐξέρχοντα εἰς αὐτὸ τὸ ἐκ τοῦ ἐμβρύου οὐρον, ὅπως μὴ μι-
 χθῇ τῷ τῷ ἰδρώτι ὑγρῷ. τὸ μὲν γὰρ οὐρον δριμύτῳ, διεβρωσιν δὲ
 τὸ ἐμβρυον τῇ δριμύτητι. δὲ τῷ οὖν ἡ φιλανθρώπους ἔστι θεῶν
 δημιουργία πολλοὺς κατεσκεύασε χιῶνας κατ' αὐτὸν τὸν καμ-
 ρὸν τῇ κινήσεως, περὶ ὑποδοχὴν τῇ δὲ φεραῖς τῇ ὑγρῶν. πεί-
 πος ὅτι χιῶν τὸ χειλὸν κατεσκεύασεν, ἐκ τῶν μὲν τῇ μήτρᾳ κεί-
 μενος. πόρρω ὅτι τὸ ἐμβρυον κατεπαρμένα ἔχων ἐν αὐτῷ τῷ
 ἀγγεῖα τῷ φλεβῶν τε τῇ ἄρτηραι, δι' ὧν τρεῖς φανταί πάντα τὰ
 μέγιστα τὰ ἐν τῇ μήτρᾳ. δὲ τῷ οὖν καὶ τῇ ὀνομασίᾳ ἐκ τῇ-
 σαπο, ἐκ τῶν πάντων τὰ κτ' τὸ ἐμβρυον γινόμενα περὶέχον. ὁ δὲ
 ἄλλαι ποσὶς χιῶν, ἐκ τῶν περὶ τῶν ἀλλανταῶν ὁμοιότητος τῇ
 περὶ στήθεσιν ἔχκει. τὰ γὰρ εἰς τῇ μήτρᾳ καὶ γινόμενα
 τῇ ἀγγείων σύματα, ὀνομάζονται κοπληθόνες. τὰτα εἰ μὲν
 στερρὰ τε ξηρὰ εἰσι, κατεχέουσι τὸ ἐμβρυον κατὰ βαρὺ ἢ, ἔς' αὐ-
 τελεωθῇ. εἰ ὅτι καὶ θυρεὶ καὶ γλίχρα, ἀδυνατοῦσι μὲν κρατεῖν τὸ
 ἐμβρυον, συγχωροῦσι δὲ αὐτὸ ἀμβλωθρίδιον γίνεσθαι. τῷ οὖν

D

δας. τοῖς γυνὴ ὑπερσπιδαίοις ὀνομαζομένοις, ἐπιδὴ ὁ πόρος ἔ-
 σωλοῦ ἐν τῇ τέλει διέσχαται, οὐ δύνανται γυνῶν. δηλοῖ δὲ
 οὗτο ἡ ἰσὺς τμηθέντος γὰρ τῷ δεσμοῦ, γυνῶσι. δὲ αἰνέται
 αὐτὸ ἀδούον ὑπὸ πνεύματος. ἀρξάκειν δὲ αὐτὰ ἐκατέ-
 ωθεν δύο μῦες τείνοντες τὸν πόρον, ὡς πρὶν χεῖρες ἐν τῇ
 ἐποκρίσει τῷ σπέρματος, εἰ μέλλοι πελὶ ὅρακον πρὶν εἶναι. ἐπὶ δὲ
 ἰοῦρη δόχος κῶσις ἐπέτακτο πλησίον, ἔπερον ἐκ αὐτῶν ἀμεινον
 ἐκκρίσεως πόρον ἐρξάκειν, δηλῶν καὶ αὐτὸ τὸ σπέρμα χεῖται.
 ὁ λόγος οὖν καὶ ὁ αὐτῆς αὐτῶν ἀπαν καλεῖται τὸ τῷ αἵματι
 αἵου χεῖν, ἀναφερόμενος ἀπὸ τῆς ἑδρας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς
 ἐκείνου μέχρι τῆς κεφαλῆς ἀδούον ἐκ φύσεως. ὅτι δὲ τῷ γυναι-
 κῶν, ἅτε ἐκ ὄντος ἀδούον περὶ τοῖς, τῷ αὐτῶν ἀποφύσιν ὁ
 ὡσεὶ αὐτῶν ἐκ ἐπ' ἔχον, δηλῶν τὸ μὲν ἀδούον τὸ γυναικῶν
 ὁπῆκεται κατὰ τῆς ἑδρας. ὅτι ὅτ' αὐτὸν πέρασ αὐτῶν τῷ ὡσεὶ ὁ
 τῷ ἀχλὺς περὶ τῶν καὶ περὶ τῶν περὶ τῶν περὶ τῶν περὶ τῶν περὶ τῶν
 ὡς καμύλος, ὡς ὅτι τῷ ἀνδρῶν, ὅτε ὅπως μακρὸς γυνέσθαι
 δεηθείς. αἱ δὲ τῷ δέρματι ὅτι φύσιν ὅτι τῶν πέρασι τῷ αἵ-
 δούον, ἐν μὲν ταῖς γυναιξὶ κόσμου χροῖν ἐγγύοντο, καὶ ὅτι κα-
 παψύχεται ταῖς ὑστέρας, σκεπάσματα περὶ ἐβλῶνται. τοῖς ὅτι
 ἀνδράσι περὶ τὸν κόσμον ὑνὰ φέρειν, καὶ ἀδούον αὐτῶν μνηδό-
 λως ἔχον αὐτὰ. πάντα οὖν ὅσα τῶν ἀνδράσιν ὑπάρχει μόρια,
 αὐτὰ ταῖς γυναιξὶ, καὶ ὅτι ἐν μόνον δὲ φέροντα, ὡς ἐνδὸν μὲν
 ἐστὶ τὰ τῷ γυναικῶν μόρια, τῷ ὅτι ἀνδρῶν ἔξω. φασὶν οὖν οἱ
 ἄλλοι, ὅτι ἀνὴρ γυναικὸς περὶ ὅτι ὅτι αἱ πᾶς, τῆς θερμότη-
 τος ἢ ὑπορροῆς ψυχρότερον γὰρ ὅτι τὸ ἥλυ, ἐκ ἰσχυρῶς ποιῆσαι τῷ
 γυναικῶν μόρια. ἀλλ' ὅτι ὅτι ὅτι εἰπὴν, ὅτι δὲ τῶν τῷ γυναικῶν
 δὲ δολῶν, τοιοῦτον τὸ ἥλυ κατεσθλάβαν περὶ τὸ δὲ ἔξω-
 δαι καὶ κατὰ τῶν σπέρμα, τῷ θρέψαι, καὶ περὶ τῶν τὸν κούρην,
 ὅτι ἡ δόξα ὅτι ὅτι. τὸ ἄρ' ἐν δὲ τῷ ἥλεος ὁ λόγος θερμότη-
 ρον, καὶ τὰ μόρια ὁρῶντα καὶ μείζονα ἔχει, καὶ ὁρῶντα τῷ

ρα. διὸς δὲ δὴ πῦρ καὶ τοῖς ὄρχας ἐμελλε τὸ φῆλυ μικροτέρως
 ἢ ἀδυνεστέροις ἔχειν· καὶ τὸ σπέρμα τὸ κατ' αὐτοὺς ἐλαστόν τι
 καὶ ἀδυνεστερον ἢ ψυχρότερον. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ αἰδοῖον, καὶ σκλη-
 ρότερον καὶ σπαραγγώδες. πρὸς δὲ τὸ ἄκρον αὐτοῦ, ὅπου δερματὶς
 κρέμαται, ἢ τις ὀνομάζεται ποδὴ, ὃ ὥρ ἐκλείμεται ἐν τῇ ἀκρε-
 βυσίᾳ. εἰπωμὴν τοίνυν καὶ πῖον εἶδος κινεῖται τὸ τῷ αἰδρὸς αἰ-
 δοῖον. τριῶν γὰρ οὐσῶν κινήσεων ἐν τοῖς μορίοις τ' ὁμαπας, τῷ
 μὲν φυσικῶν, τ' δὲ παραιρετικῶν, τῷ δὲ μυκίων, εἰπωμὴν καὶ
 ποῖαν κίνησιν κινεῖται τὸ αἰδοῖον. εἰ μὲν παραιρετικῶς ἐκινεῖται,
 οἱ νεογνοὶς παῖδες χωρὶς παραιρετικῶς ὄντες αἰκνῆτοι αὐτὸ
 μύρον καὶ τοῦτο τὸ μύριον· ὅθεν μὲν θεωροῦμεν αὐτοὺς κινου-
 μένοις. καὶ ἡμῖν δὲ αὐτοῖς κατ' ὕπνοις τὸ αὐτὸ συμβαίνει. ὡς τι
 φυσικὴ ἢ κίνησις τ' αἰδοῖον, καὶ δὲ παραιρετικῇ. πάλιν δὲ, πολλὰ
 ἰσχυροτέρων ὁμαπας ἢ ἀκινήτων μερόντων, καὶ βλεφάντων
 ἢ ἀφαμύρων ἐπείρων ὁμαπας γυμναῖν, ἢ γυμνακείων, ἢ ἀν-
 δρείων διδύς ἢ καὶ τοῦτο σῶπμος ἐπικολοῦσθαι κινήσεις· ὡς δὲ
 παραιρετικῶς, καὶ φυσικῶς κινεῖται. λέγει δὲ οὗτο κινεῖται τὸ τρι-
 ποι εἶδος τῆς κινήσεως· ὡς μὲν γὰρ ἐκ μὲν κινουμένων, κινεῖ-
 ται καὶ παραιρεσιν. πάντα γὰρ κίνησις δὲ μὲν γινόμενῃ παρ-
 αρετικῇ ὅτιν. ὡς δὲ ἐκ τοῦ πνεύματος φυσικῇ. κινεῖται ἄρα τὸ αἰ-
 δοῖον καὶ φυσικῶς, καὶ παραιρετικῶς. οἱ δὲ ὄρχας τῷ αἰδρῶν εἰς
 ὅσον ὅτι τὸ ἄρρεν τῷ θήλειος θερμότερον, εἰς τοῦτον μείζους
 γιγνώσκειν. εἰπωμὴν οὖν περὶ τῆς οὐσίας αὐτῶν καὶ τῶν μετέδοις
 ἢ τῶν χημάτων, καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς καθικοίντων πόρων καὶ τῶν ἐκ
 αὐτῶν πεφυκότων. ἢ μὲν οὖν οὐσία τῶν ὄρχων, ἀδύνη ὅτι
 λευκὸς μὲν τὴν χροίαν, σμφορὸς δὲ καὶ φαφαρὸς τὴν σύστασιν,
 ἀγγεῖα πολλὰ τελεχέδῃ καὶ ἀρχχοφδῃ καπαπαρμυῖα κα-
 τ' αὐτὸν ἀδύνα ἔχοντες. τὸ δὲ χῆμα. *

ΑΤΕΛΕΣ.